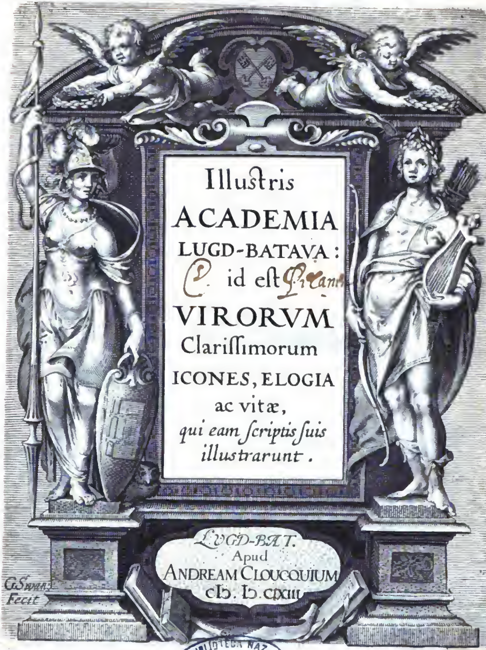

Illustris
ACADEMIA LUGD-BATAVA:
id est
VIRORUM
Clarissimorum
ICONES, ELOGIA
ac vitæ,
qui eam scriptis suis illustrarunt.

LUGD-BAT.
Apud
ANDREAM CLOUCQUIUM
cIↄ. Iↄ. cIↄXIII.

Illustrißimis Potentißimisq́;

HOLLANDIAE
ET
VVESTFRISIAE
ORDINIBVS.

ILlustrißimi & Potentißimi Domini,

Ea vestra de Rep. & tam illustria planè merita existunt, quæ nulla vnquam ætas obscurabit; adeoq́; nemo est, qui bonus ciuis haberi velit, quin agnoscat quam magnum id sit quod vobis debeat, & qui profiteri quoque id, ac testari, modis omnibus annitendum sibi existimet. Quippe vobis magnâ ex parte non vitam dicam, sed vitâ ipsa chariorem ac dulciorem libertatem, eamque tranquil-

Iam nunc debemus. quo beneficio nullum aliud maius populo ſuo Princeps quiſquam præſtare poteſt. Et illud quidem poſteritas omnis prædicabit, noſque cum ſempiternâ gratiarum actione fruemur. Interim vt pro mea virili & bonum me & gratum quoque ciuem oſtenderem, hoc munuſculi, quicquid id eſt, adfectus deuoti pignus certiſſimum offerendum exiſtimaui; quod vt vſitatâ in hiſce talibus benignitate accipere ne dedignemini, oro atque obſecro. Profectò, quod Græculus ille olim ad Auguſtum aiebat, ſi plus habuiſſem, plus dediſſem. Et hoc ipſum cum inſpicietis, propriè veſtrum agnoſcetis; quod ſine crimine manifeſto offerri alteri cuiquam non poterat. Academia, inquam, veſtra eſt, illa totâ Europâ illuſtris & ingeniorum laude nulli cedens: quam vos inter ipſa belli Belgici initia, vt animum iuſtæ armorum cauſæ ſolatio ſecurum oſtenderetis, in vrbe veſtrâ Lugdunenſi excitatam Apollini & Muſis conſecraſtis. Affirmare vobis habeo, & pro me Veritas fidem faciet, nunquam vllam alibi conditam, tam deſperatis per ſummam temporum iniquitatem initijs, quæ tam breui annorum ſpatio & felicius emerſerit, & ad maiorem clari-

tudi-

tudinem venerit. Quæ res certum indicium facit, vt in libertatis tutelâ decernendâ, ita his quoque consilijs vestris adfuisse fauentem Deum. Et laudabilis est illa animi vestri magnitudo, qua ornare aduocatas semel Musas nunquam posteà destitistis. Quippe in grauissimo bello, quamuis ærarium Mars occuparet, tamen egregia quoque stipendia Viris vbique terrarum claris doctrinæ & ingenij famâ constituistis. Atque hac sanè re illud consecuti estis, & vt illi scriptis editis præclarissimis Academiam adolescentem illustrarent, & ingenia quoque alia excitarent succrescentia, qui in tam laudando stadio aliquando ijs succederent. Horum omnium nunc ad viuum expressas Imagines & Elogia repræsento, cum vt grati ciuis officium vobis præstarem, qui beneficium libertatis inæstimabile me debere iam initio sum professus; tum vt ornandæ Academiæ vestræ studium valdè propensum pro tenui meâ falcultate palam facerem. Vos hunc animum clientis vestri

Illustrissimi & Potentissimi
Domini

benignè accipite. Ita Opt. ille ac Max. Deus vestris

ſtris pro communis patriæ ſalute conſilijs benedicat; & quam diutiſsime ſoſpites florenteſque conſeruet. Lugduni Batauorum. Poſtridiè Non. Octobr. ANNO CIↃ. IↃ C. XIII.

Illuſtriſsimæ ac Potentiſsimæ Dominationis veſtræ humillimus ciuis ac ſubditus,

ANDREAS CLOVCQVIVS.

IE MAINTIENDRAY
GUILELM . D.G . PRIN . AURAICÆ .
COMES NASSAVIÆ . &c .

IN EFFIGIEM

GVLIELMI à NASSAV,

PRINCIPIS AVRAICI, &c.

ACADEMIÆ

LVGDVNO-BATAVAE

Conditoris.

EN tibi, Belgarum quem semper postera secla
Præclaræ mactum laudis ad astra ferent;
Qui Patriæ vindex, instauratorque Lycéi,
Quo nullum toto clarius orbe viget;
Talis erat, talis vultus atque ora ferebat:
Hac illum noscet Posteritas facie.
O multum ante alias omnes Academia felix;
Illustris fato es Principis ipsa tui.

I. M.

BENIGNE

BENIGNE LECTOR.

DAMVS vobis Icones & Elogia Virorum Clarissimorum, qui Academiam nostram Lugdunensem illustrarunt. Libet in hoc anteloquio exordia eius tibi proponere. Annus erat CIↃ.IↃ.LXXV. cum incepit, condita a GVLIELMO AVRIACO, magno Principe, & cuius in Belgium beneficia nulla ætas ignorabit. Obsessa anno præterito quam arctissimè Leida, admirabili Dei inprimis misericordiâ, & singulari ciuium virtute ac constantia est seruata. Itaque eius rei ergo honorem nouæ Academiæ decernere illi placuit, eaque ineunte anno lætis auspicijs inaugurata VI Eid. Febr. Illo die, vt tam illustri nouo operi benignus Deus adspiraret, habita prius sacra concio, ac conceptæ publicæ preces in templo D. Petro sacro. tum, quia armis parta libertas videbatur, iussi in armis esse ciues, qui destinatos Professores in Academiam armati introducerent, ijsdem quoque armis suis, contra vim hostilem porrò strennè illos defensuri. Ecce omnem apparatum, & pompæ ordinem. E curia, quo conuenerant, progressi, non uno per viam arcu triumphali posito, in trophæi alicuius speciem, ad Academiam processere. Antecedebat in carrucâ vecta fæmina, simplici habitu, veste candida, quæ *Sacram Scripturam* re-

præſentabat. circum carrucam pedibus ibant quatuor S. Euangelij ſcriptores, *Matthæus, Marcus, Lucas*, & *Ioannes*. Tum *Iuſtitia* ſequebatur, in monocerote incedens, egregio cultu, obligatis faſciâ oculis, vnaque manu ſtrictum gladium, altera bilancem tenens. Hanc ſtipabant equis vecti quatuor ſummi Iureconſulti, *Julianus, Papinianus, Vlpianus*, & *Trebonianus*; quibus ad latus ſatellites totidem, & à pedibus pueri duo. Poſt hos *Medicina* erat, & ipſa equitans ac manu librum herbaſque geſtans, media inter antiſtites quatuor præſtantiſsimos, *Hippocratem, Galenum, Dioſcoridem*, & *Theophraſtum*. ac his quoque dati ſatellites totidem, puerique à pedibus duo. Tum armata *Pallas* ſequebatur, dextra haſtam, læua clypeum ſuum tenebat, in quo Meduſæ caput expreſſum. Vtrumque latus maximi etiam viri claudebant, Philoſophorum omnium principes *Plato* ille, & *Ariſtoteles*; deinde Oratorum primus *Cicero*, ac Poëtarum *Virgilius*. hos itidem ſatellites tuebantur, & à pedibus pueri totidem. Inde flatores & tibicines publici ibant læto cantu omnia implentes. hoſque accenſi vrbis quatuor ſequebantur, virgam ſinguli manu geſtantes albo & rubro colore diſtinctam. Poſt hos anteambulones Profeſſores denique veniebant. Primus erat *Caſparus Coelhaeſius* pro tempore S. Theologiam profeſſurus, cui latus dextrum claudebat AVRIACI iuſſu, cuius perſonam in hac ſolenni dedicatione repræſentabat vir nobiliſsimus, *Gerardus VVingardus JC.* & Hollandiæ

landiæ curiæ Senator. ad læuum incedere *Iacobus Dousa*, ex primariâ etiam Prouinciæ nobilitate, Rhenolandiæ aggerum curator, & AVRIACO à consilijs, vrbisque Leidensis summus præfectus. Hos vir nobilis sequebatur *Theodorus Nieuburgius*, *IC.* & Prouincialis quoque curiæ Senator, Iurisprudentiæ professionem inchoaturus; & medium illum deducebant è præcipuâ nobilitate *Ianus Dousa*, Nordouicus, atque *Arturus Brederodius*; ille famâ admodum illustri, & Rhenolandiæ aggerum curator, vrbisque etiam præfectus; hic in curia Prouinciæ Hollandiæ consiliarius. Collegam Nieuburgium *Iustus Menenius* sequebatur, Senator quoque, & Fisci patronus, itidem Ius prælecturus. hunc deducebant nobili vir prosapiâ natus, *Arnoldus Duuenuordius*, & *Feudo Brouchouius* Rhenolandiæ prætor, aggerumque curandorum præfectus. Proximus illis *Petrus Forestius* Medicinæ Professor futurus, medius inter Coss. vrbanos duos *Nicolaum Heemskerckium*, & *Theodorum Montfortium*. Inde *Laurentius Orschotus* ibat, communem cum *Foresto* operam studiosis Medicinæ daturus, cui a latere dextro consul *Gulielmus Lous*, à sinistro *Cornelius Adrianus Barreueltius*, senator. Post hunc *Gerardus Bontius*, Medicinæ Doctor, qui Mathematicen doceret, quem *Cornelius Hugo Thorenulietius*, & *Petrus Henricus VVassenarius*, senatores ambo, comitabantur. Tunc *Cornelius Grotius*, *IC.* & libellorum supplicum magister, Philosophiam instauraturus; eumque *Petrus Omius*,

ac *Petrus Georgius*, item Senatores, medium ducebant. Hos nouæ Academiæ Professores honoris causâ reliquus Magistratus sequebatur, & magna omnis ordinis multitudo. Totum agmen inter quatuor signa medium; è quibus duo in fronte præcedebant, duo tergum tuebantur. In fossâ illâ, cui Academia adiacet, quæque vulgo Rapenburgum dicitur, nauis erat, rubro alboque panno amicta, vario desuper tapete tecta. & è tholo corona laurea, pomis Medicis variegata, dependebat. In hâc Apollo vehebatur, nouemque Musæ; ad clauum autem Neptunus stabat, qui liberatâ per maris sui vndas vrbe, Academiam nauigio introducere velle videbatur. Apollo testudinem manu tenens fides percutiebat, Musæ suauisona voce accinebant. mox verò, cum Professores noui aduenirent, in terram exscendentes, singulos post amplexum & oscula, oratione adstrictâ Latinâ compellantes aduentum sunt gratulati. Tum Academiam ingressi, in frequentissimâ Auditorum coronâ, *Casparus Coelhaesius* de S S. Theologiæ laudibus præfatus laboris Musici antesignanus lectiones inchoauit. Id dum fit, per præcipuas vrbis plateas ciues, qui in armis, ambulare, & explosa omnis generis bellica tormenta lætitiam publicam testabantur. Ad extremum, cum peracta ritè omnia, in domo Naeldwicenâ epulum magnificum Magistratus vrbanus dedit, diesque inter festos positus. Ab istis initijs ad hoc

Famæ

Famæ faſtigium venit, nulli hodie, quotquot exſtant, nominis celebritate inferior. Viuat porro, vigeat, ac floreat, quamdiu gratum orbi terrarum Muſarum nomen.

EPIGRAMMATVM EXTEMPORALIVM SYLVA,

Ad Lugdunum nostram pertinens, & scriptorum quorundam in omni disciplinarum genere Elogia continens, eorum præsertim, quorum personæ adscriptis nominibus An. cIↃ.IↃ. LXXV. VI Id. Februar. qui primus Academiæ institutæ dies fuit, ab IOANNE HAVTENO, eidem vrbis à Secretis, in forum productæ, Populoque repræsentatæ fuerunt.

Neptunus ad Musas.

QVid Musis cum Marte? nihil: confidite Diuæ:
Ille abijt, vobis poßit vt esse locus.

Musæ ad Neptunum.

Laus Neptune tibi, obsidio quod solueris vrbem,
Tam comi quæ nos excipit hospitio.

Apollo ad Artes, siue Humanitatis studia.

Docta satis Martem vrbs, Artes nunc discere: remque
Vobiscum & mecum postulat esse sibi.

Artes, siue Humanitatis studia ad Apollinem.

Connubio iunctas stabili, propriasque dicatas
Phœbe Pater, præsto nos tibi semper habe.

Saluius Iulianus ad Iustitiam.

Louanium fructu nos tantum accepit & vsu,
Hic etiam nexu me iuuat esse tuum.

Nec

Responsum Iustitiæ.

Nec fructu Grudij nos accepere, nec vsu:
Namque Papam, non me nunc locus ille colit.

Ad eundem Saluium Iulianum.

Care Pio, ac Diuis gratissime fratribus olim,
Non ingratus eris nunc quoque Cattigenis.

Ad Æmilium Papinianum.

Tu quoque Septimij iustissima cura Seueri
Huc ades. omnis abest hoc Caracalla loco.

Ad Eundem.

Et sedem, & Dominum mutes melioribus hortor,
Lugduno Romam, Septimium Auraïco.

Ad Domitium Vlpianum.

Tutor Alexandro Domiti, & consultor eidem
Huc ades: & Baldos, barbariemque doma.

Ad Caium.

Æmilius Latio Iuris sit dictus Asylum,
At Legum nobis tu Coryphæus eris.

Ad Sextum Pomponium.

In pretio quondam Romæ qui Sexte fuisti,
Nunc quoque Lugduni non inhonorus eris.

Ad Hippocratem Coüm.

Huc ades Hippocrates Medicorum gloria Coë,
En vocat ad partes te Medicina suas.

Ad Galenum.

Tu quoque Lugdunum venias curare Galene,
Affectam bello, pestilitate, fame.

Hunc

IANI DOVSÆ

Ad Theophrastum.

Hunc etiam in numerum adscribi Theophraste mereris,
Plantarum cui vis cognita tota fuit.

Ad Cornelium Celsum.

Facta vrbana tuo res Rustica munere scriptis
Nec minus illustris est Medicina tuis.
Hinc quoque militiæ tractasti commoda Rhetor.
Hoc martem Musis iungere Celse fuit.

ACADEMIA LVGDVNENSIS AD ÆMILIVM MACRVM.

Hic etiam volucres tecum meditere licebit,
Quæq; ue nocet serpens, quæ iuuat herba Macer.
Ergo age, sed propera licet æuo grandior, & quæ
Nasoni quondam, nunc lege Cattigenis.

Ad Eundem.

Macte Macer, semperque tibi verfloreat, herbas
Tam bene cui verbis iungere cura fuit.

Ad Sammonicum Serenum.

In medicis medicus, vatesque in vatibus idem.
Esse duorum hominum quod solet, vnus habes.
Ergo ades, & fœlix nostris quoque ciuibus adsis:
Et vatem dici te patere, & Medicum.
At Baias metuis, funestaque balnea: fors &
Nunc quoque suspectus est Caracalla tibi.

Quod

Quod metuas non est, Caracallas vicimus omnes,
Romanasque minas, Hesperiumque iugum.
Quique adeo peior Caracallis omnibus vnus,
Omnibus & Baijs sæuior Alba fuit.

Ad Theophrastum Paracelsum.

Tu quoque ades nostro non inficiande Lycæo,
Nec medicus, verum magnus Apollo mihi.

Ad Platonem.

Salue Socratici notissima fama Lycæi
Die Plato, magni doctor Aristotelis,

Ad Aristotelem.

Fide poli interpres, naturæque æmule, & idem
Digne tuo salue nomine Aristoteles.

In Laudem Homeri.

Magnus Aristoteles, maior Plato, maximæ Athenæ
Omnibus at maior magnus Homerus erit.

Ad Vergilium.

Ilium in Italiam portasti Andine poëta,
In Batauos transfer nunc precor Italiam.

Ad Eundem.

Parthenopen Leida mutes Maro: vicit Iberos
Ista, quibus seruit nunc quoque Parthenope.

Ad Ciceronem.

Lugdunum venias Tulli, aut famulere necesse est.
Maranum patitur Belga, Italusque iugum.

✱✱✱ *Hacte-*

Minerua Lugdunensis.

Hactenus arma mihi curæ, obsidioque fuerunt,
Nunc mutare bonis artibus arma paro.

In Lugdunensem Mineruam.

Arma virûm, & pugnas studijs obstare Mineruæ
Qui putat, in nostra non meret vrbe locum.
Hæc Delo, & timidis placeant commenta: Batauos
Lugduni & Musas Pallas & arma docet.

Ad nouam Academiam Lugdunensem.

Quantum Delo amni Rhenus præstare videtur,
Tantum Leida tibi cedere Louanium.

Ad Eandem.

Cedat Louanium, cedat tibi Leida Duäcum
Armis, iustitia, relligione, fide.

AVGV-

AVGVRIVM IN NOVAM ET A PRINC. ARAVSINO RECENS institutam Lugd. Batau. Academiam.

ALes de Ciconum traxit quæ nomina gente,
Auspicio liquido
Lugdunum inuehitur primi sub tempora veris,
Legitimum ante diem,
Nimirum octauo mensis, lustralia nomen
Februa cui dederunt:
Nuncia lætitiæ, circum prætoria pennis
Concita remigibus,
Quando coronatos studiorum inuexit honores,
Primitiasque nouas
Turba Deûm Aönidum, Phœbo comitata chorago,
Gratiaque alma simul:
Illustremque Academiæ titulum addidit vrbi,
Perpetuumque decus:
Lustratoque loco ramo felicis oliuæ
Intulit illa pedem,
(Fœminei is fuerat lustro gregis antè profanus)
Principe dein solio
Eloquij interpres sacri considere iussa,
Veste nitens niuea,
Iustitiæ sequitur vindex, quæ legibus, æquo &
Iure regit populos.

Tam quæ Pæonias artes morbisque professa est
Auxilium, subijt.
Hinc aliæ, quibus ore loqui Latioque & Achiuo
Musa dedit, subeunt.
Publicus est ita bonos re confirmatus & albo
Alitis augurio.
Quæ streperis hostis ranis, inimica colubris
Noscitur esse nigris:
Hostibus infestis funesta vt nuper Iberis
Exitium dederas.
Defectos senio pennis vehit illa parentes,
Fertque alimenta simul:
Sic tu doctores complectere grata, parentes
Mentibus, atque foues.
Macte vrbs obsidio, famis & toleramine, & hostis
Inclita perfugio.
At nunc pacis opum studijs atque artibus vnà
Inclita Palladijs.

IN LVGDVNVM NOVAM BATAVORVM ACADEMIAM.

Danielis Rogerij Epigramma.

SEu tibi Lugduni nomen sub nomine priscis
Extitit, hoc Legio seu tibi Leida dedit.
Siue alia sub voce vago tua constitit orbi
Fama, recens vicit prisca trophæa fides.
Nam quis murorum fuerit latet ambitus olim,
Nunc compage valent mœnia fulta noua.
Deriuatus aquas præbet tibi Rhenus, & altas
Nauigat is fossas, quas tremit hostis Iber.
Templa augusta micant, vicos interfluit amnis:
Sed quid ego his paruis cætera magna premo?
Qualis adest vrbi genius? constantia morum
Quanta? quis hic puræ Relligionis amor.
Proque focis arisque simul quæ cura tuendis
Ciuibus, Hispano bella fremente fero?
Ille quidem cinxit Leidam obsidione superbus,
Fœdaruntque vrbem pestis & atra fames.
Sed spes nixa Deo vicit mala cuncta, merente
Ciue decus rarum, dedecus hostis habet.
At quantum est vrbem, duce quod Rectore profundi
Musarum intrarit Marte furente chorus.
Quis non tale probet bellum, quo vindice Leida
Et pariter Musas, & sacra pura colis?

SPECTORI CANDIDO.

EST hoc animo nostro inditum, candide Spectator, vt cum ipsam virtutem nemo possit, quicquid illi proximum est cupide spectemus. Ipsa autem sedes Divæ illius & domicilium homo est. Cujus ita corpus cum animo cohæret, vt quod mente in hoc intelligitur (mentem enim mente videmus) oculis in illo usurpemus. Sed præcipue in vultu id quod quisque sumus a natura est descriptum, in quo nostri imaginem magna illa mater proposuit, lineisque ac ductibus quibusdam, quasi literis, expressit. Ita eruditio cuiusque, probitas, ac candor, vt in animo latet, sic in oculis, ore, ac fronte apparet. Neque temere errare videas, qui hos duces sequuntur. Huic rei librum hunc habe, in quo omnes fere, qui in Batauorum Academia ad nomen aliquod aut famam nostro æuo peruenerunt, æri ad viuum magnis sumptibus incisos vides. Vt quorum eruditionem in chartis quotidie admiraris, eorum quoque vultus, in ijsdem delineatos spectes. Vale, & labori nostro faue.

Quod

QVod hìc tabellis mortuis vides viuos,
Viuis tabellis mortuósue, Spectator;
Miracula illi dum Parentis æternæ,
Abstrusa quamuis, viuidâ igneæ mentis
Rimantur acie, posterisque recludunt;
Miracula ipsi quid nisi ipsa Naturæ?

IN EFFIGIEM

IANI DOVSAE

A NOORTWIICK

G. C. I. C. EPIGRAMMA.

OS, oculos, frontem totumque simillima vultum
Te effigies mira hæc dexteritate refert.
Ne sis effigies tua tu, & tua rursus imago
Tu quod es, hoc desit quod nequid illa loqui.
Oscula, si foret hoc, cui libet nesciat vxor
Cui det, cuique suum deneget officium.
Prouidus hoc veritus sculptor, discrimen id esse
Inter te voluit effigiemque tuam.

IANVS DOVSA P.

IANUS DOUSA ACADE-
MIÆ CURATOR ETC.

IANVS DOVSA P.

IANVS DOVSA NORDOVIX, nobiliſſimâ Hollandiæ familiâ natus admodum infans parentibus orbatus, Lyram Brabantiæ oppidum, ſtudiorum cauſâ amandatus eſt, primaque eius rudimenta fuerunt ſub Ioanne Fabro: inde Delphos mox translatus Henricum Iunium Præceptorem habuit, cuius celebris tunc temporis ſchola. Huic cum annum vnum operam dediſſet Louanium conceſsit,& mox inde Duacum, vbi inſigni Lucæ Fruterij ingenio captus, ſtudiorum eum ſocium ac comitem aſciuit, Lutetiam cum eo profectus, nobiliſsimum ſcientiarum omnium emporium. Vnde in patriam accerſitus mox eò redijt, ſummorum illic virorum famâ ac claritate adductus, à quibus viciſsim propter excellentes ingenij dotes amabatur æſtimabaturque. Inde domum iterum reuerſum, ductâque vxore, juuenem etiam tum ſibi Reſpublica vindicauit, atque in ſupremum aggerum curandorum, fluminumque retandorum, Collegium cooptauit; quo munere totos viginti annos functus ſponte ſe abdicauit. In memorabili illâ Lugduni obſidione magnum animi robur oſtendit,ita illuſtriſsimo Principi Auriaco probatus, vt tam grauiter afflicto patriæ ſtatu præfectura Vrbis nemini rectius committenda crederetur. Hanc vbi cum

laude

laude obijſſet, liberatâ mox vrbe, cum Academiam inſtituere illis decretum eſſet, nullum Principi Ordinibuſque tantæ rei auſpicatius nomen viſum eſt quàm IANI DOVSAE, cui & bellicâ fortitudine, & eruditionis gloriâ parem alterum Reſp. non habebat. Multiplex erat in viro lectio, incredibilis penè memoria. Græcarum ac Latinarum literarum; Hiſtoriæ veteris ac nouæ nihil erat quod ipſum fugeret; nihil de quo rogatus non ex tempore reſponderet. Vnus ille, quod de Longino ait Eunapius, erat βιβλιοθήκη τις ἔμψυχος, καὶ περιπατοῦν μουσεῖον. Vnus ille Batauiæ Varro, & Academiæ commune oraculum. Et cum hâc quidem Doctrinâ tam eximiâ cæteræ etiam virtutes certabant, Comitas, Candor, Vrbanitas, ac Modeſtia. Ob quas non Batauis modò, aut Belgis, ſed & Gallis reliquis, & Germanis, Anglis, Italis, Bohemis, Polonis, atque adeò ipſis in Turciâ Græcis Europæis pariter atque Aſiaticis in honore ac pretio habitus fuit, æſtimantibus magni viri merita etiam tam longè diſsitis gentibus. Geſsit autem hanc Academiæ Curam annos XXIX. Quo medio tempore cum ad patriæ Annales conſcribendos animum adiunxiſſet, Archiuorum item publicorum cuſtodiam in ſe ſuſcepit. Deinde in ſupremæ quoque Curiæ Senatum adſcriptus, XIII eo in munere annis laudabiliter exactis, ad plures abijt, anno CHRISTI MDCIV. ætatis ſuæ LIX,

Epitaphium.

Si stas Viator: Dousici Manes rogant
Tempus exiguum, moramque paruam:
Quem terra nouit, Troicique pallida
Mater Memnonis, integerque Phœbus,
Quique emerentem surripit terræ diem.
Non isti gemitusque tibiæque
Inane murmur sordidamque næniam
Mendicant cineres vagumque lessum,
Fractique raucos æneatoris modos;
Sed plenas tibi lachrimas remittunt.
Cui tota luctum destinat tellus suum,
Unius scelus est ciere voce.

Scripta ab eo edita hæc sunt.

Epigrammatum, Satyrarum, Elegiarum, Syluarum libri.
Noua Poemata Lugdunensia.
Notæ ad Sallustium.
Epodon liber ex puris Iambis.
Odæ Britannicæ.
Elegiarum & Epigrammatum liber.
Præcidanea ad Petronium Arbitrum.
Centurionatus ad Plautum.
Præcidanea ad Catullum.
Præcidanea ad Tibullum.
Schediasma Succidaneum ad eundem.
Commentariolus in Q. Horatium.
Appendix Succidanea ad eundem.
Epistolæ Apologeticæ duæ; vna de Annalibus Bataviæ, altera pro prætore Nortwiceno peregrinitatis reo.
Annales Hollandiæ carmine.
Iidem prosâ Oratione à filio incepti vsque ad Didericum IV.
Echo, siue Halcedonia, cum nouis Epigrammatis, & Elegijs.

Procu-

IANVS DOVSA P.

Procurauit vt ederentur ab alijs ſcripta.

Batauia H. Iunij.
Inſcriptiones Antiquæ Smetij.
Lucæ Fruterij Opuſcula.

Confecta partim, partim adfecta, nec edita, reliquit.

Præcidanea in Iuuenalem.
Volumina aliquot Epiſtolarum.
Fragmenta omnia veterum Oratorum, Poetarum, Hiſtoricorum.

PETREIUS TIARA
GRÆCÆ LING. PROFESSOR.

PETREIVS

PETREIVS TIARA.

PRIMO Academiæ nascentis Curatori quem rectius subiungemus, quam primum eius Rectorem Magnificum? Is fuit PETREIVS TIARA, natus anno cIↄ. Iↄ XIV, Idibus Iulij, oppido Frisiæ, quæ Lauicam & Flæuum fluuios interiacet, maritimo, WORKVM vulgò dicto. Vir ingenij sagacis, iudicij acris: nec solum Philosophus ac Medicus eximius, sed & literarum peritissimus. Ac Græcas in Duacenâ primum ac Louaniensi, deinde etiam tum in Lugduno Batauâ, (in quâ primus Rectorem egit) tum Frisiorum Franekeranâ Academiâ ad extremum vitæ professus est. Interpres Græcorum fidelissimus ac felicissimus. Fidem faciunt, quæ de ijs Latina fecit, tam astricta oratione, quam solutâ. Eorum nonnulla pridem edita, vt, *Sophistes Platonis, Medea Euripidis, Pythagoræ, Phocylidis, ac Theognidis Sententiæ:* quædam adhuc in scriptis lucem suo tempore visura supersunt, vt, *Homeri Hymni, Hippocratis Aphorismi & Prognostica, Platonis Eutyphro, & Alcibiades II*, atque alia nonnulla. Poemation de *Nobilitate* & *Disciplinâ militari veterum Frisiorum* non inelegans ante quam multos annos typis excusum.

Extat etiam de laboribus ipsius carmen Ioannis Arcerij hoc:

Ad

Ad Fœlices P. TIARÆ manes.

QVam mallem viuo mortem deflere Parenti
Natorum, tutor quam esse Tiara tuis.
Aut natalitio te patre superstite versu
Gratari tibi, quam nunc dare Epitaphium.
Sed bene habet: pater in natis vt viuit, ita ipse
Non moreris, sed post fata renatus ades.
Pythagoras Samius testis te autore fidelis,
Phocylidesque monens, atque Theognis erit.
Testis & Euripides quondam, atque ex parte Sophocles
Olim erit, & dius est, erit atque Plato.
In medio & Coüs magna grauitate magister
Hippocrates, medica maximus arte, aderit.
Ipse Poëtarum pater, Oceanusque immensus,
Hymnis docturus cæcus Homerus idem.
Quippe omnes Latio per te sermone loquuntur,
Haud secus ac Graio quisque sonare solet.
O vtinam Hesperiam tantum quantum Hellada Musam,
Promôsses! tota Græcia Roma foret.

Mortuus

Mortuus est anno ætatis LXXII, Christi vero Seruatoris CIↃ. IↃ. LXXXVIII. VI Idus Februar. Franekeræ; ibidemque in templo sepultus, cum carmine Epitaphio inscripto tabulæ, ad columnam appensæ, tali, eodem Arcerio autore:

HEus quicumque teris sacri huius limina templi,
Suspice paulisper, verbaque pauca lege.
Sortem disce tuam, & quæ te quoque fata manebunt,
Ocyus, aut sero, corde reconde tuo.
Hoc saxo tegitur Petreïus ille Tiara,
Ingens Doctorum, Pieridumque decus.
Vualdricheim ei patria est Frisiorum in littore claro,
Quæque rudimentis nobilitata viri est.
Artibus Harlemum post pluribus imbuit, atque
Linguis ornauit vim facilem ingenij.
Inde, Machaoniam naturâ ductus ad artem,
Louanium vixdum factus ephebus adit.
Tandem Pergameo, Cooque, alijsque magistris,
Artis honos cessit summus in Italiâ.
Hanc deinceps toto coluit fœliciter æuo,
Musamque Graiamque, Ausoniamque simul.
Scilicet insignis Medicus, summusque Poeta
Audijt , & Linguâ Philosophus geminâ.
Louanium expertum est Doctorem, ipsumque Duacum,
Lugdunum in Batauis atque Franekra suum.

PETREIVS TIARA.

Hæc poſtquam ciuem, quem multos fouerat annos,
Gratè complexa eſt, & Schola docta ſenem:
Grandæuum, & vitæ Saturum mors abripit atrox,
Aggregat & ciuem ciuibus inde ſuis.
Diſcite Trigeminas non vlli parcere Parcas,
Nec quid in hoc magno ſtare perenne ſolo:
Nam pariter doctos rapit, indoctoſque, bonumque
Unâ falce virum mors metit, atque malum.

HADRIANVS

HADRIANUS IUNIUS
MEDICUS

HADRIANVS IVNIVS.

HADRIANVS IVNIVS in hoc Doctorum Virorum catalogo meritò ſe ſiſtit, vt loco, ita doctrinâ quoque ex toto hoc ordine nulli cedens. quippe Medicus, Hiſtoricus & Poëta doctiſsimus, alterum ab Eraſmo Hollandiæ lumen dici meretur. Vir in quo omnia excellerent, Medicinæ, Hiſtoriæ, Antiquitatis peritia, ingenium ad Poëticen factum. Linguas præter vernaculam ſeptem tenuit, Græcam, Latinam, Italicam, Gallicam, Hiſpanicam, Germanicam, Anglicam. Natus Hornæ Anno cIↃ. IↃ. XII. patre conſulari. Adoleſcens, vt nobiliores animæ ſolent, peregrinationem inſtituit in Hiſpaniam, Angliam, Galliam, Germaniam, Italiam, vbi etiam Medicinæ Doctor creatus. Tandem in patriam reuerſus, variâ vſus fortunâ, Harlemi ludum litterarium quibusdam aperuit, inde varia fortuna iactatus, tandem Middelburgum in Zelandiam ſe tranſtulit, & mox Arnemudam, vbi ex graui lateris vlcere decumbens vitam cum morte commutauit, anno Chriſti cIↃ IↃ LXXV. ætatis LXIII. menſis cognominis die XVI. Sub mortis tempus Academiæ naſcenti inter primos Profeſſores deſtinatus. Sed inter ipſa initia morte abreptus inchoare munus non potuit.

Mortuo

HADRIANVS IVNIVS.

Mortuo Epitaphium hoc illi positum est.

HADRIANO IVNIO HORNANO PHILOSOPHO MEDICO ET POETÆ CELEBERRIMO BATAVIÆ HISTORICO FIDELISSIMO CVIVS IN OMNI DISCIPLINARVM GENERE EXQVISITA ERVDITIO SINGVLARIS INDVSTRIA INFINITÆ LECTIONIS PRÆSTANTIA MVLTIPLEX LINGVARVM SCIENTIA PARI CONIVNCTA COMITATE DOCTORVM OMNIVM ADMIRATIONEM LAVDEMQVE MERVIT POST VARIA INCOMPARABILIS INGENII MONVMENTA QVIBVS ÆTERNAM SIBI MEMORIAM COMPARAVIT SVB HOC MARMORE CONDITO PATRI OPTIME DE SE MERITO PETRVS IVNIVS MÆSTISS. PIETATIS ERGO P. C. VIXIT ANN. LXIII. OBIIT XVI. SIBI COGNOMINIS MENSIS ANNO. SALVTIS CHRISTIANÆ CIↃ. IↃ. LXXV.

Edita ab eo hæc ſunt.

Caſſij Iatroſophiſtæ Problemata cum Latinâ interpretatione, & Notis.
De Anno & Menſibus Commentar.
Faſtorum Liber. Calendarium.
Animaduerſionum libri ſex.
De Comâ liber.
Nomenclator.
Emblemata. Ænigmata.
Anaſtauroſis Chriſti.
Non Marcellus.
Fulgentius Placiades.
Textoris Epitheta contracta.
Plutarchi Sympoſiaca Latine.
Euſtathij compendium.
Eunapius cum verſione Latinâ.
Heſychius Mileſius de claris Philoſophis, cum verſione Latina, & Notis. Hiſtoria Batauiæ.
Poëmata Sacra, & Profana, magnam partem inedita, vt &
Epigrammatum libri complures.
Epiſtolarum volumen ingens.
Stromateus, opus eximium; ex quo liber de Coma.
Commentariolus de Phallo.

PETRUS FORESTUS
MEDICUS.

PETRVS

PETRVS FORESTVS.

ALCMARIAE natus Anno 1522. parentibus claris, (patre nimirum ex nobiliss. & antiquissima Forestorum familia oriundo) ibique non minima primæ ætatis parte in humanioribus litteris consumpta Louanium tandem (vt studia ipsissima prosequeretur) profectus est. vbi per aliquod tempus hærentem nec vllum studiorum genus certum adhuc deligentem variæ cogitationes retardarunt. cum præter alios pater ipsius Iordanus Forestus ad legum scientiam ipsum adhortaretur. quæ cum ipsi difficillima videretur ob tantam &auctorum & opinionum varietatem,cumque ipse (reluctante etiam natura) a litibus, quibus disceptandis dirimendisque iuris cognitio perpetuò est occupata, abhorreret, ea spe protinus abiecta, tandem medendi artem, ad quam naturæ quodam genio propendebat, multis nominibus consectandam sibi proposuit. siue enim dignitatem eius, siue præstantiam, siue vtilitatem, siue necessitatem consideraret, reliquis certè longè superior ipsi videbatur. Noluit tamen hoc studiorum genus citra patris consensum amplecti. proinde cum Petrus Nannius, Latinæ Linguæ apud Louanienses Professor, ciuis & Præceptor eius, literis patri ipsius hoc suasisset, factum fuit, vt pater ipsi permiserit

pro

pro animi ſententia medicinæ operam nauare. Cum itaque animum ad eam rem appuliſſet, & poſtea intellexiſſet, ex Galeni doctrina omnes ingenuas artes partim ratione, partim experientia comparari, exiſtimauit ſibi cum doctiſsimis & exercitatiſs. medicis eſſe verſandum, vt non modo artis theoriam, verùm & tecmarſim rectè poſſet adipiſci. quamobrem cum Louanij quatuor vel plures annos theoriæ inſudaſſet ſub Hieremia Brachelio, philoſopho ac medico inſigni, & alijs haud contemnendis medicis, eo tempore medicandi ſcientiam profitentibus: tandem Italiam acceſsit, vt praxim à Doctoribus expertiſsimis tam Bononiæ (vbi Doctoratus quoque inſignia conſequutus eſt) & Patauij, quam Romæ, alijſque in locis celebrioribus perdiſceret: quò etiam illa, quæ apud eos circa ægros obſeruaret, aliquando in vſum quoque produceret. Inter præcipuos tum temporis Romæ erat Giſsibertus Horſtius Amſterodamenſis, magni nominis medicus, (cuius non raro in ſuis obſeruationibus meminit) qui pręerat noſocomio Marię conſolationis. Bononię vero celeberrimus ille archiatrus Benedictus Fauentinus, Iacobus Erigius, qui noſocomium mortis (quod vocant) curandum ſuſceperat, & inter alios vel primò nominandus Elideus, practicus inſignis & medicus noſocomij vitę (vt vulgò appellitant) Patauij verò Veſalius anatomicus ille inſignis, quorũ omnium animis propter diligentiam ac fidem acceptiſsimus fuit. Cum igitur iſtis in locis apud hos pręſtantiſsimos

mos medicos & alios non minus celebres ad annos aliquot egiſſet, ægrotantes non paucos ab ijſdem curatos vidiſſet, ac ſimul quæ ad praxim ſpectarent ſtudiosè obſeruaſſet, cogitare cœpit quam tædioſum (ne dicam miſerum) eſſet ſemper diſcurrere, & incertis ſedibus vagari. itaque tandem ſibi locum certum deligendum eſſe exiſtimauit, in quo vitæ ſuæ reliquum tranſigeret, honoremque & opes ex arte medica honeſtè ſibi quęreret. Quo factum fuit, doctorum hominum conſilio, vt relicta Italia Galliam accederet, ac Lutetiæ ad aliquot menſes primò omnium praxim inter domeſticos & notos exercere inciperet. Et humaniſſimè a Vido Vidio Florentino Medico & Philoſopho, ac tunc temporis Regis Galliæ Phyſico, acceptus fuit; ad quem literas commendatitias a præſtantiſsimis & præcipuis medicis Italicis attulerat. Non minus fuit gratus Iacobo Syluio Profeſſori Regio, cui tum temporis Galenum de facultatibus. ſimplicium medicamentorum prælegenti aliqua ſimplicia atque herbas ſubminiſtrauit, quas ipſe partim cum viris doctis, partim cum Valerio Cordo iuuene doctiſsimo (quocum Romæ coniunctiſsimè vixerat, cui ibidem morienti anno cIↄ.Iↄ.XLIIII. oculos cõpreſſerat) magno labore diuerſis Italiæ locis ſibi collegerat. Verum poſtea eodem Syluio admonitore literiſque commendatitijs ab eo acceptis Pythureas venit, qua in vrbe per annum medicinam cum honore fecit. Tandem patre & amicis crebrò per literas ipſum reuocanti-

bus reuersus est Alcmariam patriam ipsi dulcissimam, vbi ciuibus suis curandis operam magna diligentia per XII annos impendit, deinde reipublicæ Delphensi (eò satis honesto stipendio vocatus, eo potissimum tempore quo pestis ibi vltra modum grassabatur) circa XXXX annos publicus Medicus fidelissimè inseruiuit ? Diligentia viri in hoc vitæ genere quæ fuerit vel imperitum latere nequit. Quisquis enim numerum librorum, quos edidit, exterius modo contempletur, necesse est vt summa afficiatur admiratione. Qui vero obseruationes eius attentè & cum iudicio perlegat, alterutrum ad existimationem summæ diligentiæ sufficere, aut tantæ praxis molem sustinere, aut tot volumina scripsisse, procul dubio iudicabit. Hoc loco silere non oportet, primam in Medicina lectionem, & orationem pro laude eius, in Academia Lugdunensi habuisse; tanto studio ad artem illam propagandam flagrauit. Cum iam tantum temporis spatium operam suam exteris præstitisset, ciuibus suis adhuc nonnihil impertiendum existimauit. summa itaq; senectute domicilium Alcmariam trãstulit, non sine magno dolore Delphensium. Galeni in hoc exemplum sequutus, qui cum Romæ optimam vitæ partem egisset, ibidemq; & honores magnos & gloriam ex arte Medica consequutus esset, iam grauis annis ad Græciam suam abiit. Vt Alcmariam venit, ne minimo quidem ciuium operam suam negauit. Cõsilium eius erat, non tantum honore mortis suæ & sepulchri

patriam

patriam afficere, ſed re & opera quod poterat iuuare, cum patriæ quod debebat ſoluiſſet, etiam animam, quã in ea hauſerat, in ea reddidit, anno CIↃ. IↃ LXXXXVII. Epitaphia exſtant hæc

'Εις τὸν αὐτὸν.

Τῆδε ποτὶ στήλῃ ὅστις, ξένε, δάκρυα λείβεις,
    Παύσασθαι κέλομαι· οὐ χρεὼ ἐστι γόου.
Ὅσσα γὰρ ἔλλαχε μοῖρα κακὴ καὶ γαῖα μελαίνη
    Τοῖσιν ἀνὴρ παύροις γνώριμος ἔσκε βροτοῖς.
Τοῖσι μὲν ἐν γίνωσκε μόγις πολίεθρον ἐκεῖνον,
    Ἢ ὀλίγη πληθὺς τοῖο περικτιόνων·
Λείψανα δ' ἀβληχροῦ θανάτου μέγαν ἀμφιπολεῖται
    Κόσμον ἐπ' ἀνθρώπων χείλεσιν ἐζόμενα.
Ἦρα φίλον γαίῃ κατέχει ἔτι πᾶσα Φόρεστον,
    Ὤλεσε δ' εἷς χῶρος τῷδ' ἐνὶ ναιέταεν.

Manibus magni patrui ponebat
IOANNES FORESTVS I. C.

M E M.

PETRI FORESTI
Med. artis operibus clariſſimi.

Noris vt hoſpes, oſſa quanti marmore
Sub hoc repoſta ſint viri, ſic accipe.
Sunt illa Petri, è gente quem Foreſtia
Cæli benignior, bono mortalium,
Magni beârat aura mente Hippocratis.

 Hac

PETRVS FORESTVS.

Hac, artis vsu fontibusque Iätricæ
Orbi retectis, ceu perenni lumine,
Iam maior annis septuagenario,
Nil mente fractus, hos vt artus exuit:
Desiderat lugetque ciuem patria,
Æther recepit; quo fide tetenderat
Famâ relictâ posteris industriæ.
Nunc hospes i, quò fata te vocant tua,
Sua gratulatus optimo Forestio.

Præceptori & amico vet.
PET. HOGERBETIVS, Med. Hornan.
mœrens B. in P.

Scripsit, ediditque.

Librum de incerto vrinarum iudicio.
Obseruationum & Curationum medicinalium libros XXXII.
De Chirurgia libros V.

BONA-

BONAVENTURA VULCANIUS
GRÆCÆ LING. PROF & INTERPRES.

BONAVENT. VVLCANIVS.

NATVS est Brugis Flandrorum anno Christi cIɔ.Iɔ.xxxviii. die xxx mensis Iunij. Patrem habuit Petrum Vulcanium, qui ob insignem eruditionem, pari cum eloquentiâ coniunctam, magno illi Erasmo charus imprimis atque acceptus fuit, vt Epistolæ eius testantur. Ab hoc optimis præceptoribus traditus, annos circiter xvi natus tantos in vtraque linguâ & humanioribus literis progressus fecerat, vt æqualium suorum nulli cederet. Mox Louanium ablegauit; Vbi cum per biennium egisset, dubitante patre, Iurisne an Medicinæ studio filium addiceret, opportunè admodum accidit, vt eo ipso tempore quæreretur iuuenis aliquis Græcè & Latinè doctus, qui Illustrissimo Francisco á Mendozâ, Cardinali & Episcopo Burgensi, à studijs esset. cuius rei is negotium dederat Ioanni Paccio, Historico Regio, qui tum temporis Louanij agebat. Ac pater commodam hanc occasionem visendæ Hispaniæ, & simul linguæ addiscendæ, non negligendam esse ratus, non grauatè eum Paccij eiusdem fidei commisit, qui in Hispaniam duceret & Cardinali sisteret, commendaretque. isque anno cIɔ. Iɔ. lix. per Galliam in Hispaniam abductum, Burgis Cardinali tradidit; qui peramanter exceptum in familiam suam asciuit, & stipen-

ſtipendium honorificum aſsignauit. cum autem is tum temporis totus eſſet in ſcribendo libro, *De naturali noſtrâ per dignam Euchariſtiæ ſumptionem cum Chriſto vnione,* eius operâ ſtatim in tranſſcribendis, & Latinè vertendis, multis Patrum Græcorum, Cyrilli maximè Alexandrini, & Iſidori Peluſiotæ, qui coætaneus illi fuit, aliorumque auctoritatibus anteà non editis, fuit magnopere adiutus. Eiuſdem auſpicijs Cyrilli libros XVII, *De adoratione in ſpiritu, & veritate;* primus Latinos fecit. Prætereà Nicolai Cabaſilæ Methonenſis Epiſcopi Orationes VII, *De vitâ in Chriſto;* anteà neque Græcè neque Latinè à quoquam editos, Latinè vertit. qui liber poſteà inſpiciendus Theologo cuidam datus, vnà cum verſione intercidit, vſus eſt etiam Cardinalis eius opera ad Epiſtolas Latinè primùm, deinde etiam Hiſpanicè ſcribendas. Bibliothecę etiam ſuæ quam codicibus Græcis manuſcriptis inſtructiſsimam habebat eum præfecit. Cùm verò poſt obitum Cardinalis, frater eius, Ferdinandus à Mendozâ, Archidiaconus Toletanus, eum in familiam ſuam recepiſſet, mortuo etiam illo, à patre grauiter ægrotante per literas ad Ioachimum Hopperum ſcriptas domum reuocatus, cum poſt XI annorum abſentiam periculoſiſsimo tempore per Galliam redijſſet quantâ potuiſſet feſtinatione, & patrem iam vitâ functũ reperiſſet; ac miſerum patriæ ſtatum æquis oculis aſpicere non poſſet, compoſitis ibi rebus ſuis, in Germaniam abijt. vbi primum Coloniæ commoratus, *Cyrilli*

librum

librum aduersus Anthropomorphitas anteà non editum vertit, & Latinè edidit; cui adiecit primum eiusdem Autoris librum *De adoratione in spiritu & veritate*, abs se versum: qui antea solus & perperàm versus in operibus Cyrilli legebatur. inde Basileam profectus, & ope Ioannis Baptistæ Heintzelij, duumuiri Augustani, vetustissimum exemplar in membranâ exaratum nactus, in quo erant *Cyrilli Dialogi ad Hermiam*, & alia; antea perperam admodum ab interprete habiti; eos de integro vertit. Ibidem etiam *Isidori libros Originum* vna cum *Maritano Capella* ab innumeris mendis ope MS. codicum, & ex coniecturâ, emendauit. Inde Geneuam profectus, *Arriani Historiam de rebus gestis Alexandri*, turpissimè ab interprete versam, ope MS. exemplaris infinitis locis correxit, & nouâ interpretatione donauit. vnde Basileam reuersus, cum etiam de matris obitu nuntium accepisset, & iam res Belgicas in meliore paulò statu esse cognosceret, peregrinandi satur domum rediјt. Et cum in Frisiam cum Legatis Ordinum Belgicorum proficisceretur, ac Leidâ iter faceret, à Curatoribus Academiæ Professor linguæ Græcæ designatus anno cIↃ. IↃ. LXXVIII. triennio demum post Leidam venit, & Professionem suscepit. Ab eo tempore asiduè tam publicè docendo quàm scribendo, per annos XXXII, de re literariâ optimè meritus est. Etiamnum emeritus libros tractat, ingressus annum LXXVI. Ipse de se hoc Epigrammate testatur.

Ter

BONAVENTVRA VVLCANIVS.

Ter denos docui Leidis binosque per annos
Cattigenûm pubem Graiiugenûm ore loqui.
Nunc manibus, pedibusque, oculisque, atque auribus æger,
Et senio languens lampada trado aliis.

Scripta ab illo edita hæc sunt.

Cyrilli Alexandrini Patriarchæ liber aduersus Antropomorphitas, Græce & Latine: cui adiunctus est eiusdem Cyrilli liber, quod Christus sit vnus.

Eiusdem Cyrilli de Adoratione in spiritu & veritate libri septendecim, quos ille primus vertit.

Arrianus de Rebus Gestis Alexandri Magni, Græce & Latine.

Callimachi Hymni & Epigrammata, cum Moschi, ac Bionis edyliis, totidem versibus Latine ab eo reddita, & scholiis illustrata.

Constantinus Porphyrogeneta de Thematibus Orientalibus, Græce ac Latine, cum Notis.

Agathias Græc. ac Lat. cum Notis.

Nilus Archiepiscopus Thessalonicensis, de primatu Pontificis Romani, et de Purgatorio, Græce ac Latine.

Iornandes de Reb. Geticis, cum Not.

De lingua Getica, siue Gothica, Commentarius, cum Characteribus ei linguæ propriis.

Glossaria Latino-Græca, et Græco-Latina, cum Notis.

Apuleii opera omnia, post Coluianam editionem innumeris locis correcta.

Aristoteles de Mundo, Græce ac Latine, cum Apuleii et aliorum versionibus accurate collatus, et innumeris locis castigatus. Cui adiecit Gregorii Cyprii Archiepiscopi Constantinopolitani Encomium maris.

Necdum edita.

Tatiani Harmonia IV Euangeliorum, cum interpretatione verbali, lingua Gotica.

Poemata Græca et Latina, ac versa e Græcis Latine, et e Lat. Græce.

Prouerbia Gnomica ex Hispanica lingua Latinis trimetris et dimetris ad imitationem Mimi Publiani versa.

Odæ tres Anacreonticæ Græce in Natalem Domini.

Emanuelis Chrysoloræ tractatus de comparatione veteris et nouæ Romæ, Græce et Latine.

IVSTVS LIPSIVS.

IVSTVS

IVSTVS LIPSIVS.

HOC florentiſſimum æui ſui ingeniũ in Iſcano municipio Brabantia extulit anno cIↃ.IↃ.XLVII. familia honeſta, & per matrem nobili. Annos ſex iam natus Bruxellas cum parentibus migrat, & ſtudijs illic literarũ initiatus. Annum agens decimum, Athum Hannoniæ oppidum ablegatur, ibiq; biennio exacto carmen ſcribere cæpit; & anno ſequente Coloniã mittitur ad Gymnaſium, Societatis IESV, vbi Græcis, Rhetoricis, ac Philoſophicis operam nauauit. Itaq; vix tredecennis orationes ſcripſit & habuit, pueriles quidẽ, ſed quas grauior etiam ætas in illa ætate laudaret. Philoſophica ſic illi placere, vt ſufflaminandus videretur. Sub id tempus pietate motus Societati IESV adgregari voluit, quod cum inaudiuiſſent parentes, abduxerunt, & annos XVI natum, Vbijs Louanium euocârunt. Ibi Philoſophiæ ſpatia emenſum, amœna literarum & antiquitatis ſtudia ad ſe totum traxerunt. Mox etiam ad Iuriſprudentiam animum applicat. Intereà pater ipſi fato eripitur, & non ita multo poſt mater. Annum tum ferè agebat XVIII, & per vtriuſque parentis mortem liber in Italiam iter capeſsit, editis prius libris *Variarum*, quibus ad famam viam ſibi ſtrauit. Inſcripſerat hos Antonio Perenotto, Cardinali Granuellano, acri

ingeniorum æſtimatori; iſq; ingenio & eruditione eius delectatus, in domum eum ſuam recepit, & à Latinis epiſtolis eſſe voluit. Illic biennium egit, otiumq; omne lapidibus inſpiciendis ac veteribus libris inter ſe comparandis addixit, qui in Vaticanâ, Farneſianâ, Sfortianâ Bibliothecis. Simul viris doctrinâ clariſsimis innotuit, Mureto, Manutio, Latinio, Bencio, Vrſino, Mercuriali, Sigonio, Victorio; qui omnes adoleſcentis famæ fauentes ingenium exoſculati ſunt. Louanium deinde rediјt, annum ibi vnum egit, ſatis iuueniliter, in choreis, ludis, ac cæteris eius ætatis vanitatibus: ſed reuocatâ ſaniore mente, vt ſe expediret, in Sequanos, & Germaniam peregrinationem inſtituit. In Sequanis cum Victorem Giſelinum, doctoris medici titulo auctum publicè laudaſſet, celebrato conuiuio in febrim acerrimam incidit, eamq; ſatis periculoſam. Valetudini redditus Viennam in Auſtriam abijt, atq; in Maximiliani II aulam ſe contulit, vbi Buſbequio, Cratoni, Bieſio, Sambuco, Pighioque innotuit, & placuit; qui retinere illũ varijs conditionibus conati ſunt, ſed fruſtra. nam patriã reſpectabat, & animo redeundi, per Bohemiã, Miſniam, Thuringiam, & vicina Saxoniæ loca viam facit, cum ecce triſtes de afflicta patriâ, & attrito per militum iniuriam patrimonio nuntij. ideò Ienæ paulo plus annum hæſit, & docuit. Sed rebus in Belgio paululum pacatis oculos iterum ad ſuos & ſua flexit, & Coloniam Vbiorum venit. Illic exactis nouem menſibus Iſcanum repetijt, animo deſtinans

nans

nans ruri degere, in alto otio & quiete. Ac iam serio rustre illud viuendi genus ingressus erat, cum ecce bello ciuili iterum suscitato, licentia militaris ex agro in vrbē migrare compulit. Itaque Louanium redux, ex amicorū consilio, Iurisprudentiæ studijs magis serio se dedit, & titulum etiam Iureconsulti publicè post solennia experimenta sumpsit, anno cIↃ. IↃ. LXXVI. A foro tamen & Rep. perpetuo abstinuit. Inde acrius rursus turbante Belgio, & Louanio capto, Lugdunum in Batauos se transtulit, Ordinum vocatu, anno cIↃ. IↃ. LXXIX. Ibi tredecim annos honestissimè habitus docuit cum summo applausu, exortaque cum Theodoro Cornhertio controuersiâ super puniendis hæreticis, è Bataviâ discessit, profectione per Germaniā in Eburones, ad Spadanas aquas, morbo, quo laborabat, hepatario curando, institutâ. In itinere Moguntiacum deflexit, & illic religioni maiorū denuo se addixit. Inde digressus, cum Leodici, tum Spadæ biennium fere egit Interea fama discessus per Germaniam sparsa, certatim ad se Principes vbique vocarunt; in Italia Clemens VIII P. M. Senatus Venetus, Ferdinandus Medices Etruriæ, & Franciscus Maria Vrbini duces, vt omittam Cardinales plurimos: in Gallia rex Henricus IV: in Germania, Ernestus Vbiorum & Eburonum antistes, Septemuir Imperij, eiusque frater Gulielmus Boiorum dux. Wolfangus Salisburgensium, Iulius Herbipolensium, Andreas Vratislauiensium præsules. Ad hoc cū accederent Brabantiæ Ordines, patriam præferre, & Lo-

uanium reuerti visum fuit. Illic, pariter atque antea in Batauis, tanta fama docuit, vt ipsos Principes aliquando auditores habere meruerit: qui postea rude donatum in sanctissimum Senatum, quem rerum ac Status vocant, adlegerunt. Etiam antea Historiographi titulo auxerat Hispaniarum rex Philippus II. Anno CIↃ.IↃ.CVI. XV Kal. April. è tussi, grauissimisque stillantis cerebri defluxionibus æger esse cæpit, moxque ingrauescente morbo X Kal. April. placide ac leniter exspirauit, annos cum vixisset LIX. Mortuo marmoreum tumulum vnà cum statuâ vxor vidua excitauit; Senatus vero populusque Antuerpiensis sarcophago itidem marmoreo complecti voluit; hâc Epigraphe additâ.

IVSTI LIPSII
QVOD CLAVDI POTVIT
HIC IACET
S. P. Q. ANTVERP.
INCLYTI VIRI
FAMÆ ORBI NOTÆ
VIRTVTI COELO RECEPTÆ
H. M. P.

Edita

Edita ab eo hæc sunt.

Historica sacra.

DE *Diua Virgine Hallensi liber.*

De Diua Virgine Sichemiensi siue Aspricolle liber.

Historica Romana & externa.

Admiranda, siue De Magnitudine Romana libri IV.

De Militia Romana libri V. Commentarius ad Polybium.

Poliorcetica, libris V. qui sunt de Machinis, Tormentis, Telis.

De Amphitheatro Romano liber.

De Amphitheatris quæ extra Romam liber.

Saturnalium sermonum libri II. qui de Gladiatoribus.

De Cruce libri III. ad sacram profanamque historiam vtiles.

De Vesta & Vestalibus Syntagma.

De Bibliothecis Syntagma.

Commentarij pleni in Corn. Tacitum.

Animaduersiones in C. Velleium Paterculum.

Louanium, siue oppidi et Academiæ eius descriptio, libris III.

Politica & Ethica.

Politicorum, siue Ciuilis doctrinæ libri VI.

Monita et Exempla Politica, libris II.

De Constantia libri II.

Manuductionis ad Stoicam Philosophiam libri III.

Physiologiæ Stoicorum libri III.

Commentarij et scholia in L. Annæum Senecam philosophum.

Dissertatiuncula apud Serenissimos Belgicæ Principes Albertum & Isabellam *Austrios: item Commentarius perpetuus in C. Plinî Panegyricum, Traiano Imp. scriptum siue dictum.*

Critica & Philologica.

Variarum Lectionum libri III.

Antiquarum Lectionum libri. V.

Epistolicarum Quæstionum libri V.

Electorum libri II. in quibus, præter Censuras, varij prisci Ritus.

De recta pronunciatione Latinæ linguæ Dialogus.

Ad Valerium Maximum Notæ.

In Tragœdias, quæ L. Annæo Senecæ tribuuntur, Animaduersiones.

Iudicium de Consolatione M. Tullij Ciceronis.

Satyra Menippæa. Somnium et Lusus in nostri æui Criticos.

Apolo-

IVSTVS LIPSIVS.

Apologetica.

De vna Religione liber, aduersus Dialogistam Theodorum Cornhertium.

Dispunctio Notarum Mirandulani codicis ad Corn. Tacitum, aduersus Lucium.

Reiectiuncula Sannionis cuiusdam Bataui, pro Dina Virgine Hallensi.

Epistolæ.

Epistolarum Centuriæ X. Ex his quinq; sunt Miscellaneæ, tres ad Belgas, vna ad Italos et Hispanos, vna item ad Germanos et Gallos.

Epistolica Institutio, è dictantis ore excerpta.

RODOL-

RVDOLPHVS SNELLIVS.

RODOLPHUS SNELLIUS MATHE-
MATICARUM ARTIUM PROFES.

E RVDOL.

RVDOLPHVS SNELLIVS.

NATVS eſt anno cIↃ. IↃ. XLVI. parentibus honeſtiſsimis, familiâ cum vetere tum ſplendidâ, in vrbe Hollandiæ non ignobili, Oudewaterâ, ad Iſſelam flumen; quæ anteà *Cornelium* quoq; *Valerium*, poſteà *Iacobum Arminium* dedit, celeberrimi nominis Viros. Hîc primâ literarum tincturâ imbutus, mox cum diſciplinæ altioris capax eſſe videretur, Vltraiectum ablegatur; ad eam Scholam, in quâ antea floruerat *Georgius Macropedius*. Atq; hinc anno altero poſt ob parentis obitum domũ commeans, aliquamdiu apud matrem hæſit, Poeticæ ſtudioſè incumbens, quam tamen poſteà iterum neglexit. Vix puerilem ætatẽ egreſſus in Germaniam ſe contulit, ac primum quidem Coloniam Agripp. adijt, vbi annum integrum ſub *Valentino Nabodo*, viro Mathematum peritiſsimo, operã Arithmeticæ & Geometricæ nauauit. inde Heidelbergam profectus, ſub *Immanuele Tremellio* Hebræam linguã addiſcere cœpit. Hinc peſte eiectus Marpurgum in Haſsiam conceſsit, vbi diutius commoratus ad docẽdi munus traduci ſe paſſus eſt, & literas Græcas Latinaſq; totamq; artium κυκλοπαιδείαν cum magno applauſu iuuẽtutum docuit, ſuiq; nominis famam per totam Germaniã latiſsimè diffudit. eoq; in loco anno ſeculi LXXII Magiſtrali laureâ, quamuis relu-

ctantem

ctantem decorauit *Bernardus Copius*. Cum autem persuasum sibi haberet, peregrinatione prudentiam ciuilem comparari, in Italiam ire statuit, exactisque in Germania annis XIV. Primum Pisas profectus est, vbi sesquiennium Medicinæ operam dedit: inde Romam adijt, epitomen olim orbis. Mox ex longa peregrinatione redux anno seculi LXXVIII in natale solum Oudewateram remeauit, vbi aliquantisper consedit. Quum verò per id tempus Lugduni Batauorum Academia noua erecta esset, Curatorum vocatu in illam se transtulit; ibique simul & priuatim quoddam tirocinium juuentuti Batauicæ aperuit, & operam suam publicè Academiæ impendit; ac continuos XXXIV annos primo linguam Hebraicã, inde Mathematicas disciplinas interpretatus est. Anno seculari CIↃ.IↃC. ab Illustrissimo Principe Mauritio, Hassiæ Landgrauio literis propria manuscriptis inuitatus, vti se veteris amicitiæ ergo inuiseret, anno demum tertio post illuc se contulit. & mox honestè iterum dimissus, aureo torque, & effigie Principis donatus, & quadrigis denique eius atque impensis honoris ergo Francofurtum deductus, domum redijt. Inde Rector Academiæ Magnificus creatus dignitate laudabiliter vsus, mox ad eam biennio continuandam reuocatur. Tandem laboribus studiorum fractus, annisque grauis, correptus asthmate diem obijt postridiè Kal. Martias anno CHRISTI CIↃ.IↃ.CXIII, ætatis suæ LXVII.

RVDOLPHVS SNELLIVS.

Scripta eius edita hæc ſunt.

Commẽtarius in Dialecticam P. Rami.
Eiuſdem forma Dialogi conſcriptæ.
Tractatio de Praxi Logica.
Snelli Ethica methodo Rameæ conſcripta.
Snellio Ramæum Philoſophiæ Syntagma.
Commentar. in aureum Philippi Melanchtonis, de Anima Libell.
Explicationes in Arithm. P. Rami.
Partitiones Phyſicæ.
Prælectiones in Geometriam Petri Rami.
Annotationes in
Ethica
Phiſica } *Valeri.*
Sphera.
Commentaria in Rethoricam Thalæi.

REMBER-

REMBERTUS DODONÆUS
MEDICINÆ PROFESSOR.

REMBERTVS DODONAEVS.

HOC tam egregium patriæ & ſeculi ornamentum Machlinia protulit, vrbs inter Belgij præcipuas vna. Erat in viro acerrimum ingenium, & ad ſtudia magnus impetus: itaque facillimè maximam rei Medicæ & Herbariæ cognitionem ſibi comparauit, quæ nomen eius nunquam moriturum per totam Europam latè diffudit. Et de eo hoc fatendum, in ſuâ arte illi pares paucos ſuâ ætate, ſuperiorem neminem vſquã exſtitiſſe. Hoc famæ encomio duobus maximis Imperatoribus commendatus Maximiliano, eiuſque filio Rudolpho II, ab vtroq; in aulam adſcriptus, a curandæ valetudini præpoſitus fuit. Inde in hanc Academiam à Curatoribus vocatus, lectionibus eam ſcriptiſque doctiſsimis mirum in modum exornauit, donec tandem viuere deſijt, anno CHRISTI CIↃ. IↃ. LXXXV. ætatis LXVIII.

Mortuo

REMBERTVS DODONÆVS.

Mortuo hoc Epitaphium positum est.

D. O. M.
REMBERTO DODONÆO MACHLIN.
D. MAXIMILIANI II. ET RVDOLPHI II. IMPP.
MEDICO ET CONSILIARIO
CVIVS IN RE ASTRONOM. HERB. MEDIC.
ERVDITIO SCRIPTIS INCLARVIT
QVI IAM SENEX IN ACAD. LVGDVNENSI
APVD BATAVOS PVBLICVS
MEDICINÆ PROFESSOR FELICITER OBIIT
AN. CIↃ. IↃ. LXXXV. AD VI. IDVS MART.
ÆTATIS SVÆ LXVIII
REMBERTVS DODONÆVS
FIL. M. P.

A REMBERTO DODONÆO
haec sunt in lucem edita.

Edidit Belgice primum idiomate, et postea Latino Stirpium Historiam Pemptadibus sex, seu triginta libris comprehensam.

De Sphera, siue de Astronomiæ et Geographiæ principijs Cosmographicam Isagogen.

Medinalium Obseruationum exempla rara, et Annotationes in Antonij Benineuij eiusdem argumenti libellum.

Composuit et Curationem omnium morborum, quas discipulis suis dictauit, nondum editam.

LAMBER-

LAMBERTVS DANÆVS.

LAMBERTUS DANÆUS
THEOLOGIÆ PROFESSOR.

LAMBER-

LAMBERTVS DANAEVS.

HIC natione Gallus est, patriâ Aurelianensis: qui facili promptoq; ingenio, cui discendi cupiditas, labor, & exercitatio accedebat, id quod voluit est consecutus. præter artium enim Eucyclopædiam, variarum etiam rerum & scientiarum cognitionem adeptus est: earum scilicet, quibus sancta illa studia, quæ postremo secutus est, ornauit atque illustrauit. adeo vt mirum sit, homuncionis vnius ingenium tot & tam diuersas scientias haurire & retinere potuisse. Initio operam Iuri dedit, annosque IV docentem Aureliæ Annam Burgium audiuit, qui postea consiliarius in senatu Parisiensi anno CIↃ.IↃ.LIX crematus fuit. Ex quo tempore reformatæ religioni adhærens, mutatis studijs, anno sequenti LX Geneuam concessit, ibique se totum sacris literis tradens, summa sua vigilantia, lectione Auctorum infinita, memoriaque stupenda obtinuit, vt inter præstantissimos & exercitatissimos Theologos fuerit habitus. In Pastorum Doctorumque Geneuensium ordinem accitus, & Ecclesiæ & Scholæ sua opera perutilis fuit: qui semper commentabaturque edebatque aliquid. Porro in Patribus, tum in Scholasticâ Theologiâ ita versatus fuit, vt non facile crediderim exstitisse aliquem, qui in illo studiorum genere hunc antecelluerit.

Geneua euocatum Academia Lugdunensis apud Batauos excepit, docentemque audiuit. cuius & eruditionẽ, Ingenij alacritatem, promptitudinem, memoriamque in allegandis recitandisque Patrum, Scholasticorum, Canonistarum, Prophanorumque scriptorum sententijs, est admirata. Lugduno Batauorum post exactum annum discedens, Gandauum anno cIↄ. Iↄ. LXXXII commigrauit. vbi & ad breue tempus docuit. vrbe autem illa immoderato in rebus agendis studio, discordia moleque sua iam laborante, in Nauarram vocatus: in qua Orthesianam Academiam Hispaniæ proximam docendo scribendoque illustriorem reddidit; ac diem quoque extremum clausit, annos natus LXVI.

Danæi scripta Didactica hæc.

Elenchus Hæreticorum.
Ethices Christianæ libri tres.
Tractatus de Amicitia Christiana.
Tractatus de Ludo Aleæ.
Physices Christianæ partes duæ.
De Veneficis Dialogus.

Exegetica.

Methodus Sacræ Scripturæ, quæ est Commentarius in Epistol. D. Pauli ad Philemonem.
Commentarius in priorem Epistol. Pauli ad Timotheum.
Orationis Dominicæ explicatio.
Paratitla in D. Augustini Tomos duos præcipuos, nimirum VI & VII.
D. Aurelij Augustini liber de Hæresibus.

Polemica.

Tractatus de Antichristo.
Commentar. triplex in Petri Lombardi librum primum Sententiarum.
Responsio ad calumnias Gulielmi Genebrardi.
Demonstratio Antithesis Iacobi Andreæ de Persona Christi.
Examen libri de duabus in Christo naturis.

naturis a Martino Kemnitio cõscripti.

Apologia aduersus blasphemias Iacobi Andreæ.

Antosiander, siue Apologia aduersus iniustam Lucæ Osiandri condemnationem.

Responsio, ad Lucæ Osiandri Admonitionem ad Ecclesias Gallicas & Belgicas.

Ad Fratres Tubingenses Responcio de tribus grauissimis quæstionibus. I De S. Domini Cœna. II De Maiestate hominis Christi. III De non damnandis Dei Ecclesijs.

Responsio ad StephanumGerlachiũ.

Sophismatum eiusdem Gerlachij Elenchus.

Responsio ad Nicolai Selnecceri librum, qui inscribitur Necessaria & breuis Repetitio &c. in quo Exegesis Saxonica oppugnatur.

Ad Nic. Selneccerum de Exegesi Saxonica breuis Epistola.

Ad Articulos de Cœna Dominica, Ministris Ecclesiarum& Scholarum Marchiticarum proponẽdos necessaria Responsio.

Ad Libellum ab Anonymo quodam Libertino recens editum hoc titulo, De externa seu visibili Ecclesia, vbi illa reperiri possit, & quænam vera sit, Responsio.

Edita præterea a DANÆO.

Commentarius in Euangel. Matth.

Commentarius in Euangel. Marci.

Loci Communes: quorum tractatio Capita summa V. continet. I de Deo. II de Angelis. III de Homine. IV de Ecclesia. V de Salutaribus Dei donis erga Ecclesiam.

Responsio ad Bellarmini Disputationes Theologicas.

Harmonia, siue Tabula in Solomonis Prouerbia & Ecclesiasten.

Geographiæ Poeticæ, lib. IIII.

Aphorismi Politici.

Politices Christianæ lib. VII.

Vetustissimarũ primi Mundi Antiquitatum lib. IV.

F ij HVGO

HVGO DONELLVS.

HVGO

HVGO DONELLVS.

IN Heduis natus anno clɔ.Iɔ.XXVII. inter præcipua Galliæ ſuæ ornamenta locum ſibi non infimum vindicat. Decurſo ſcholæ ſtadio ad Iuriſprudẽtiam animum applicuit, in qua tantos cum ætate progreſſus fecit, vt inter primos ſui æui merito Iureconſultos habitus fuerit. Inſignia Doctoratus accepit a manu Fr. Duareni, magni Themidos antiſtitis, & quem nullus Europæ angulus ignorat. Memoria præ cæteris adeo excellebat, vt totum Iuris corpus a capite ad calcem verbo tenus recitaret. Docuit Biturigibus, & Aureliæ, ſumma cum laude, & maximo Auditorum fructu. Sed ſingulari pietate ſua odium prouocauit eorum qui religionis reformationem animis iniquiſsimis perſequebantur, adeo vt anno illo Galliæ funeſto, multis crudeliſsime interfectis in nuptijs Nauarræi, in manifeſtiſsimo quoque periculo fuerit, a quo mirabiliter tamen ſeruatus, fideli opera & felici ductu quorundam nobilium Germanorum, qui ſtudiorum cauſſa illic commorati ſaluum atque incolumen in Germaniam abduxerunt. Atque illic aliquot annos in Heidelbergenſi Academiâ ſub Friderico & Ludouico Electoribus, ius ciuile cum maxima Auditorum admiratione docuit. Inde ob graues cauſas, legitimam vocationem nactus, Lugdunum Ba-

tauorum commigrauit; ibique annis aliquot fidelissime in profitendi munere exactis, anno cIↄ. Iↄ. LXXXVIII. Anglicanæ factionis partibus inuolutus, vrbem & stationem reliquit, & in Germaniam iterum abijt. Hic a Senatu Norico Altorphium vocatus, vixque per triennium ius professus, qua solebat fama, vitam cum morte commutauit anno cIↄ. Iↄ. XCI. ætatis LXIV.

Monumento eius hæc inscriptio apposita.

HVGO DONELLVS HEDVVS NVLLI IVRISCONSVLTORVM NOSTRI SECVLI SECVNDVS IN GALLIIS INITIO MOX INDE CIVILI BELLO FLAGRANTE SECEDERE COACTVS HEIDELBERGÆ DEINDE LVGDVNI BATAVORVM DENIQVE ALTORPHII MAGNA CVM OMNIVM ADMIRATIONE ET CONCVRSV EXTERORVM IVRA FACVNDO ORE DOCVIT DEO ET HOMINIBVS ÆQVE CARVS SENIO TANDEM CONFECTVS VITÆ ET MOLESTIARVM SATVR PIE AC PLACIDE ANIMAM CREATORI REDDIDIT ANNO REPAR. SAL. HVM. M. D. XCI. MENSE MAIO ÆTATIS SVÆ ANNO LXIIII. CVI BENE MERITO DE ACADEMIA ALTORPHINA SCHOLARCHÆ PERENNIS MEMORIÆ ERGO H. M. P. C.

Scripsit

HVGO DONELLVS.

Scripsit.

Commentariorum de Iure Ciuili libri XXVIII.

Commentaria ad Titul. digest. de rebus Dubijs.

Comm. ad Titulos C. de Pactis et Transactionibus.

Comm. ad Titul. digest. de præscriptis verbis, et in factum actionibus.

Comm. ad Titul. digest. de verborum Obligationibus.

Comm. ad Titul. digest. de rebus Creditis, de Iureiurand. de in litem Iurand. de cond. ex lege de condict. Triticar. de eo quod certo loco dari oportet.

Commentar. ad lib. quart. Cod. Iustinian. Paralipomena ad aliquas Cod. Iustinianei lib. 2. 3. 4. 7. 8.

Ad legem Iustiniani, de eo quod Interest. de Vsuris. de Fructibus. de Mora. de Aedilicio edicto. de Euictionibus et duple Stipulatione. de Probationibus. de fide Instrumentorum. de Testibus.

IOAN-

IOHANNES HEURNIUS
MEDICINÆ PROFESSOR.

IOANNES

IOANNES HEVRNIVS.

HVNC ſeculi Æſculapium non obſcurâ proſapiâ Vitraiectum extulit anno CIↃ. IↃ. XLIII. Primam ætatem ſub Georgio Macropedio egit, celebri tunc temporis viro. In pueritiâ tardiſsimi fuit ingenij, adeo vt ante annum vndecimũ vix elementa prima tenuerit, & ante decimum quintum vix Grammaticam perceperit. Poſteà ſummo impetu ſtudia apprehendit, diebũs noctes adiungens. Adoleſcentiam ingreſſus Louanium à patre abducitur, & V. Cl. Gemmæ Friſio traditur. Ibi per biennium Medicinæ, Philoſophiæ, & Matheſi operam dedit, eoſque progreſſus fecit, vt anno CIↃ. IↃ. LXXVII. librum ederet, *De naturâ & præſagio horrendi Cometæ*, qui tunc conſpiciebatur. Louanio Lutetiam ſe contulit anno ætatis XXI, ibique familiariter admodum vſus eſt celeberrimo Medico, L. Dureto, quem triennium docentem audiuit ea diligentia, vt lectionem nullam negligeret. Eodem tempore audiuit ibi in Philoſophia Carpentarium, & Ramum; In literis Turnebum, & Auratum, magna ſeculi lumina. Inde Hiſpaniam inuiſere ſtatuerat, ſed erepta ea voluntate in Italiam profectus eſt, vbi Præceptoribus vſus præſtantiſsimis Capiuaccio, Mercuriali, Paterno, Aquapendente, & Guillandino, dignum ſe ijs diſcipulum præſtitit; tantumq; profecerat,

vt Medici loco, ac ſtipendio honeſtiſsimo, Conſtantinopolin abducere vellet Legatus Venetus illuc iturus. & ſecutus inuitantem fuiſſet, niſi parente inconſulto id facere veritus eſſet. Patauio Ticinum abijt, ibiq; Doctor renuntiatus à Nicolao Perenenoto Comite de Cantecroij pro Medico per biennium habitus fuit. Inde ex Italia Vltraiectum reuerſus poſt duodecim peregrinationis annos ſtatim in Senatum adſcribitur; ſed homo Muſis & quieti deditus quamuis difficulter officij vacationē impetriuit. Poſtea anno cIↃ. IↃ. LXXXI. in Academiā Lugdunum euocatus per XX annos ſummo cum honore Profeſſoris perſonam ſuſtinuit, ſextum Rector. Anno cIↃ.IↃ. LXXXVIII Franekeram, nouam in Friſia Academiam ab Ordinibus, & Comite Gulielmo Naſſouio vocatus, etſi honeſtiſsimo ſtipendio, mutare ſedem noluit. Integra valetudine toto vitæ tempore vſus eſt, ad annū vſq; ætatis LVI, tunc ſubito obortus calculus biennij cruciatu fractum ſuſtulit anno cIↃ. IↃ. CI, ætatis LVIII.

Ei hoc poſitum eſt Epitaphium.

HIC SITVS EST IOANNES HEVRNIVS VIR CELEBERRIMVS IN ACADEMIA LEIDENSI PRIMARIVS MEDICINÆ PROFESSOR PER ANNOS XX ET IN EADEM VI RECTOR MAGNIFICVS MAGNÆ PRVDENTIÆ SVMMÆ IN DOCENDO ET SCRIBENDO VENVSTATIS AC CELEBRITATIS VITA LAVDABILIT. TRANSACTA OBIIT XI AVGVSTI cIↃ. IↃ. CI.

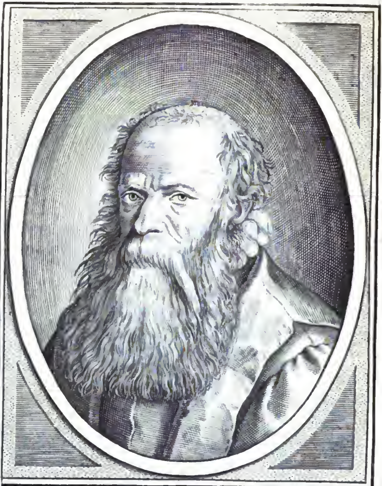
Edidit

Edidit.

I. INstitutiones Medicinæ.
II. *Praxis Medicinæ Generalis.*
Praxis Medicinæ Particularis, in qua sunt,
III. *De morbis Capitis Liber.*
IV. *De morbis Oculorum, Aurium, Nasi, Dentium, & Oris, Liber.*
V. *De Morbis Pectoris Liber.*
VI. *De Febribus Liber.*
VII. *De Peste Liber.*
VIII. *De Morbis Ventriculi Liber.*
IX. *De Morbis Mulierum Liber.*
X. *Responsum ad Supremam Curiam Hollandiæ,* Nullum esse aquæ innatationem Lamiarum indicium.
XI. *Oratio de Medicinæ Origine, Æsculapidum, ac Hippocratis stirpe et scriptis.*
XII. *De Humana Fœlicitate Liber.*
XIII. *De Morbis Nouis et Mirandis Epistola.*

COMMENTARIA in Hippocratis.

XIV. *Libros* II *De Hominis Natura.*
XV. *Iusiurandum.*
XVI. *Lib. De Medico.*
XVII. *Legem.*
XVIII. *Lib. De Arte.*
XIX. *Lib. De Veteri Medicina.*
XX. *Lib. De Elegantia.*
XXI. *Præceptiones.*
XXII. *Lib. De Carnibus siue Principijs.*
XXIII. *Lib. De Purgatorijs Remedijs.*
XXIV. *Libros* III *Prognosticon.*
XXV. *Libros* IV *De Victus ratione in Morbis Acutis.*
XXVI. *Aphorismos.*

FRANCISCUS RAPHELENGIUS
HEBRÆARUM LITERARUM PROFES.

FRANC. RAPHELENGIVS.

LANOII, ditionis Insulanæ oppido, natus XXVII Februarij anno Christi CIↃ.IↃ.XXXIX, prima literarum fundamenta cùm Gandaui iecisset, patrem amisit: proinde matris iussu ad mercaturam se cõuertere coactus, à mercatoribus apud quos collocatus erat, Noribergam missus, animo ipsius ad mercaturam minus aut apto aut inclinato, apud eos ipsos ad quos missus erat, commoditatem nactus est studia pauxillum intermissa per biennium plus minus continuandi. Domum inde reduci noua se obtulit occasio Lutetiam proficiscendi: vbi, florente tum Academia, magnos in linguis Græca & Hebræa sub illustribus professoribus, & inprimis Ioanne Mercero, profectus fecit. Superuenientibus ibidem bellorum ciuilium tumultibus, in Angliam se contulit, & Cantabrigiæ aliquantisper Græcam linguam professus est; donec instituta in patriam reuisendæ matris gratia profectione, Antuerpiam in reditu diuertit, coëmendis aliquot libris, quorum tum Cantabrigiæ non magna erat copia. Dum Antuerpiæ aliquantisper hæret, correctura Typographica ipsi arridente, mutato consilio, operam suam Christophoro Plantino addixit: qui adeò ingenuitate morum ipsius delectatus est, & potissimum quòd typographiæ suæ

eruditionem juuenis cum insigni coniunctam diligentia perutilem fore animaduerteret, vt maximam natu filiarum Margaretam ipsi elocaret anno cIↃ.IↃ.LXV. Dum in soceri typographia per plures annos correcturæ librorum præcipuam molem sustinet, Biblia illa magna, quæ Regia vocant, edere Plantinum contigit. In horum editione incredibile quantos labores Raphelengius sustinuerit, dum accuratissimè singula recognoscit, Annotationibus vbi opus erat illustrat; versionem interlinearem adornat; Grammaticam Hebræam ex optimis quibusque Grammaticis cum iudicio & cura collectam addit; Epitomen Thesauri linguæ Hebrææ Santis Pagnini infinitis vocibus auget, & innumeris locis emendat; quod satis testimonio Benedicti Ariæ Montani inter Prolegomena præmisso patet. Multa ijsdem annis ad ornamenta librorum quos socer excudebat, præcipuè in linguis Orientalibus, corrigendo, illustrandoque præstitit, quamuis rarò nomen suum adscribi pateretur. Tandem socero Lugduni Batauorum, quo longiùs à turbis abesset, commorante, omnis molestia directionis Typographicæ in illum fere solum Antuerpiæ incubuit. Plantino verò sub finem anni cIↃ.IↃ.LXXXV Antuerpiam reuerso, vice versa Raphelengius Lugdunum Batauorũ cum familia commigrauit, & in partem Typograhiæ quam eò Plantinus transvexerat, successit. Hîc Hebrææ linguæ Professor factus, operam suam & Curatoribus Academicis, & auditoribus suis probauit. Otium insuper

per

per maius nactus, seriò Arabicæ linguæ cognitioni, quò antè semper animus illum ferebat, se applicare cepit; & subsidijs librorum quos Guil. Postellus & And. Masius beneuolè subministrârant, Lexicon Arabicum satis copiosum confecit; adiutus etiam nonnihil vsu librorum Iosephi Scaligeri, quo cum sæpenumerò de ijs studijs conferebat. Lexicon hoc cùm in nimiam molem excreuisse illi videretur, demtis multis quæ minùs necessaria existimabat, in formam editioni aptiorem contractius descripsit; ita tamen vt tironibus sufficere, & prouectioribus etiam placere posse non omnino desperaret. Vix vltimam manum Lexico describendo imposuerat, cùm mors, quam toto triennio præ tædio amissę vxoris, & paralysi afflictatus, sæpe optauerat, virum optimum humanis exemit xx Iulij anno Christi CIↃ.IↃ.LXXXXVII ætatis suę LVIII. superstitibus filijs tribus, filia vnica. Lexicon id quindecim ab obitu ipsius annis publici iuris factum est. Scripsit preterea Dictionarium Chaldaicum, quod posterioribus editionibus Epitomes Pagninianę subiunxit; item alia quędam; sed omnia in priuatos suos vsus: vt Lexicon Persicum vocabulorum quę in Pentateucho; itē Obseruationes linguę Hebrææ, quas vir minimè ambitiosus nonnullis familiarium & discipulorum suorum promtè & liberaliter communicauit. Tabulas item in Grammaticam Arabicam, & alia huc facientia, sibi concinnauit: sed quę edi noluit, ne Postello, qui primus Christianorum Grammaticę Arabicę

bicæ Rudimenta vulgauit, gloriam præripere voluisse videretur. Multa ex Hebræo & Arabico in Latinum sermonem transtulit; quorum pauca admodùm perfecta, pauciora edita sunt.

Statura fuit paulo infra mediocrem; forma faciei qualem imago hæc non infeliciter refert; colore florido; barba spadicea, oblongiore; oculis cæruleis; moribus sine fuco & fallacijs, & præcipuè ab omni fastu alienissimis. Familiares habuit viros doctos Ariam Montanum, Boderianos fratres, Iosephum Scaligerum, Ioannē Drusium, Franciscum Iunium, Franciscum Gommarum, & alios; sed intrinsecè Abrahamum Ortelium, Cornelium Kilianum, Carolum Clusium, Iustum Balbianum, Iustum Lipsium, & Lucam Trelcatium seniorem.

IN OBITVM FRANCISCI RAPHELENGII.

ASpicis angustam tumuli se tollere molem,
Lenique terram vertice,
Exiguo raram gremio quæ possidet vmbram,
Manesque nobiles. procul
Hinc fuge, cui scelerum cura est, cui gloria rerum
Ventosa pectus erigit:
Virtuti patet ille locus, solique beatus
Sacer modestiæ vacat.

Virtu-

FRANCISCVS RAPHELENGIVS.

Virtutum domus est: iacet hic Raphelengius ille,
Ingentis Europæ decus.
Huic oriens Aurora suos ediscere soli
Permiserat lubens sonos.
Eoasque domi residens transduxit honores,
Paucisque cognitus licet
Cum patrijs Batauis Arabas confudit & Indos.
Ah hospes ah, en, qui fuit
Sol oriens nobis, linguasque orientis ab ertu
Transuexit, occidit tamen.

H EVERAR.

EVERARDUS BRONCHORSTIUS
I.C. IURIS PROFESSOR.

EVERAR-

EVERARD· BRONCHORST·

DAVENTRIAE natus eſt, in Tranſiſulania. Pater ei fuit vir doctus, & libris in Philoſophia editis celebris, Iohannes Bronchorſt Nouiomagus, I. V. Licentiatus, Rector Scholæ Dauentriẽſis, & antea Profeſſor Matheſeos in Academia Roſtochienſi: Mater Clara Coſtera, Iohannis Coſteri, Conſulis Dauentrienſis filia: Familia & genere vterque perhoneſtus. Fundamenta ſtudiorum & artium iecit in patria, in Schola florentiſsima, ſub præceptoribus parente ſuo, item Baſilio & Lamberto Pythopoëis, viris in politiori literatura eximijs. Tinctus mediocri cognitione humaniorum artium & linguarum, cum patre propter tyrannidem Ducis Albani ex patria in exilium eiectus eſt, ac ad vberiorem ingenij cultum capeſſendum Coloniam Agrippinam ſe contulit. Anno cIↃ. IↃ. LXIX. Vbi patre poſt annum defuncto, in eadem Academia Literarum & Liberalium artium præceptis plenius imbutus, tandem Iuriſprudentiæ ſtudijs excolendis animũ adiecit, ac ſpecimen ingenij publicè diſputando in Collegio Iuridico ibidem ſemel atque iterum exhibuit. Adhæc in eodem Lycæo priuatim Titulum de diuerſis regulis Iuris antiqui enarrandum ſuſcepit, non ſine mediocri auditorum concurſu, qui poſtea eundem Com-

mentarium rudem & impolitum ipso ignorante in lucem edi curauerunt. Deinde in alijs celeberrimis Germaniæ Academijs, videlicet Marpurgi, Erphordiæ, & Vitebergæ sub Clarissimis Iuris Antecessoribus, Valentino Forstero, Vigelio, Wesenbecio cursum studij iuridici consummauit, priuatimque in ijsdem Academijs tum Institutiones Iuris, tum alios diuersos Iurisprudentiæ tractatus explicandos sumsit. Tandem post emensa legitimæ scientiæ studia Basileam se contulit, atque ibidem sub Clarissimo I Cto Samuele Grynæo gradum Doctoræ in vtroque Iure publicè est consecutus, die XVII Augusti Anno CIↃ. IↃ. LXXIX. Post adeptum gradum iterum se Vitebergam contulit, atque ibi per annum docendo in Iurisprudentiæ studio sese exercuit. Deinde integro biennio munere publico Professoris Iuris in Academia Erphordensi defunctus est. Inde in patriam post sopitos nonnihil tumultus militares reuersus, in Consulem eiusdem Reipublicæ est electus, Anno CIↃ. IↃ. LXXXVI. Quo munere per annum functus, patria sua præsidiariorum militum perfidia Hispano prodita, iterum in exilium abire coactus, tandem consentientibus suffragijs, Curatorum, & Consulum Academiæ Lugdunensis Batauorum, ibidem in numerum Ordinariorum Professorum Iuris electus & adscriptus est, Calendis Iulij Anno CIↃ.IↃ.LXXXVII. Dum hoc munus professoris sustinet, varios tum Pandectarum, tum Codicis titulos tractatusque Iuris publicè enar-

cè enarrauit, & interpretatus eſt. Denique etiam ad ſcribendum animum appulit, & primum in lucem edidit *quatuor Centurias Εναντιοφανῶν, & conciliationes eorundem.* Adhæc *alias duas Miſcellaneas Centurias controuerſiarum Iuris* adiecit, & deinde *Methodum Feudorum* à ſe conſcriptam divulgauit, atque ita legalis ſcientiæ ſtudioſorum conatus & labores pro virili adiuvit & promouit.

LUCAS TRELCATIUS PATER
THEOLOGIÆ PROFESSOR.

LVCAS

LVCAS TRELCATIVS P.

ERINI natus eſt, in agro Atrebatico, non procul Duaco, anno cIↄ. Iↄ. XLII. Pueri curam matertera ſuſcepit, pia & religioſa Fœmina, Cœnobij cuiuſdem Veſtalium Mater. Ab hâc Duaci primũ educatus, vbi literaturæ principia hauſit, & pro ingenio, quo valebat, in literarum humaniorum ſcientiâ profecit plurimum. Ex eâ ſchola Inſulas Flandriæ miſſus eſt, atque inde Lutetiam, celebre tunc omnis doctrinæ emporiũ. Illic dum ſtudia colit viris magnis quibuſdam innoteſcit, inter quos Ioannes Mercerus, regius Hebræę linguæ profeſſor, & Petrus Ramus oratoriæ. Moxque religionis purioris amore accenſus, materteræ beneficijs renuntiat, & mercatoribus quibuſdam Inſulanis, ſtudijs promouendis neceſſaria promittentibus, operam in poſterum addicit. Lutetiâ deinde Aureliam abijt, inde Sancerram, quod in agro Biturigum oppidum eſt, obſidione ac fame celebre, anno ætatis XXVIII. Inde per belli ciuilis tempeſtatem huc illuc circumactus in Angliam eiectus Londini ſedem fixit. Ibi linguæ Latinę Ludum aperuit, iamque octauum ita annum exegerat, cum vocatus ab Inſulanis Eccleſiæ iſtius miniſterium capeſsit. Sed iniuria temporum non diuturnam illi hanc ſedem permiſit, itaque ad Bruxellanos, à quibus

anteà

anteà quoque rogatus erat, commigrat. Hic post sexennium disturbatis Ecclesijs Antuerpiam se contulit, ibidemque propter obsidionem vrbis, & infesta itinera, menses ferme octo subsistere coactus est. Interea cum variæ vocationes ipsi offerrentur de fratrum sententiâ Ecclesiæ Gallicæ Lugduni Batauorum se addixit, cui per XVII fideliter inseruiuit. Vix biennium illic egerat, cum propter eruditionem eximiam ad Academiam adhibitus fuit. Tandem cum multa laude munus obeuntem pestis rebus humanis exemit, Anno CIↃ.IↃ.CII, ætatis LX. Scripsit *Sinopsin Theologiæ.*

IANVS

IANUS DOUSA F. ACADE-
MIÆ BIBLIOTHECARIUS.

IANVS DOVSA F.

PRÆSTANTISSIMO patri quem potius ſubjungam quàm nullo modo inficiandum illi filium? Hic acceptam à parente nominis claritatem ingenij ſui luce illuſtrauit. In ejus minimis laudibus erat docilitas, & ad quaſcunque diſciplinas complectendas incredibilis quædam capacitas. Majora illa erant, quæ ipſum meliorem cæteris effecerunt; facti ad omnem humanitatem mores, nihil tetricum in vultu, nihil in congreſſu aſperum. Agnouiſſes facilè verum Gratiarum pullum. Iam quanti illa cenſenda ſunt? Trium linguarum exquiſita cognitio, Antiquitatis, legumque Romanarum intelligentia, & Mathematicæ totius, totiuſque Philoſophiæ notitia? Huc accedebant pietatis, caſtitatis, ſobrietatis, modeſtiæque ſtudium, etiam vſque ad miraculum. Ob has virtutes Henrici Frederici Naſſovij ſtudijs præficitur. Cumque Bibliothecam in urbe Lugdunenſi Academiæ Curatores inſtituerēt, hic primus fuit cui ejus cura demādari debere videretur. Sed tam magnum ingenium tam multis dotibus ornatum feliciori ſede maturè reponere viſum Deo fuit, qui rebus humanis juuenem ſubduxit, vixdum è peregrinatione Germanicâ reducem, cum nondum impleuiſſet,

uiſſet annũ ætatis XXVI. Moritur Hagæ Comitis anno MD XCVII. ibiq; ſepulch. illatus, cujus hæc inſcriptio.

D. S.
I. DOVSA IANI F. HIC
CVBAT QVI VIXIT
ANN. XXV. MENSES
XI. DIES IV.

Edita ab eo.

Rerum cælestium libri.
De Vmbrâ.
Farrago variorum carminum.
Catullus, Tibullus, Propertius, cum Notis.
Plautus.
Annales Hollandiæ proſâ oratione.

In obitum IANI DOVSÆ FILII.

Nauita qui magni percurris ſidera cæli,
Vndamque findis aureo polo duce,
Inter & vmbroſæ taciturna ſilentia lunæ,
Flammantis altam conſulis mundi viam.
Seu Batauis, ſeu Mattiacis e finibus ortus
Percurris altam Nereï patris domum;
Deſine mirari, niueo quod proxima cygno
Non vna ſicut ante fulgeat lyra.
Douſiades nocte hac patrio donatus Olympo eſt,
Suamque magno conſecrat lyram polo.

DOMINICUS BAUDIUS IC & HISTORIARUM PROFESSOR.

DO-

DOMINICVS BAVDIVS.

NATVS eſt Inſulis Flandrorum VI. Eid. Aprileis cIↃ. IↃ. LXI. Pater ei fuit cognominis, mater Maria Hyems, par lectiſsimum coniugum, & inter rara fidei exempla numerandum. Tirocinia ſtudiorũ egit Aquiſgrani, quo pater cum familia profugerat ob ſævitiam Ducis Albani. Patrem ibidem amiſit quo anno inita eſt pacificatio Gandavenſis. Paulo poſt eius obitum miſſus eſt Lugdunum Batavorum, ut illic pars fieret naſcentis Academiæ. Ibi per VIII menſes commoratus redijt Gandavum, quo ſe mater uſa beneficio pacis receperat, inde profectus eſt Genevam, ubi per ſeſquialterum annum Theologiæ ſacris operatus eſt, & ſæpius publice diſputavit propoſuitque ſub præſidio Theodori Bezæ, Antonij Faij, & Lamberti Danæi. Inde Gandavum reverſus cIↃ. IↃ. LXXXIII. ſub eodem Danæo theſes Theologicas aſſeruit coram frequenti hominum conventu. Poſtea contulit ſe Lugdunum Batavorum, ubi quum per menſes XV. aſsiduam Iuri operam navaſſet titulum Doctoris conſecutus eſt ſub auſpicio Hugonis Donelli pridie Non. Iunias cIↃ. IↃ. LXXXV. Sub finem ejus menſis acceſsit numero comitum ſplendidiſsimæ legationis, quæ tunc ab illuſtriſsimis Ordi-

nibus missa est ad reginam Elizabetham. Illic innotuit multis a fama vel dignitate claris, sed uni instar omnium maxime charus fuit Philippo Sidneio, cujus morte fecit iacturam ingentis patroni. Anno cIↃ. IↃ. LXXXVII. Nonis Ian. adlectus est Hagæ comitis in ordinem Advocatorum. Postea per annos decem continuos vixit in Gallia, nulli bono invisus, & gratus acceptusque primarijs regni viris, quorum nomina consecrata sunt æternitati. Anno cIↃ. IↃ. XCI. renuntiatus est causarum patronus in suprema curia Parlamenti à principe Senatus Achille Harlæo, cum cujus unico filio Christophoro, quem Christianissimus rex Henricus Magnus honore Legati ordinarij decorarat, profectus est in Angliam. Inde pertæsus desultoriam vitam fixit sedem Lugduni Batavorum, & conspirantibus suffragijs Curatorum Academiæ, Consulumque ejus urbis, designatus est Eloquentiæ professor, cIↃ. IↃ. CII. VI. Eid. Maias. Post obitum verò Pauli Merulæ cœpit explicare Cornelium Tacitum Augustæ historiæ principem. Docuit etiam coniunctim publice jus Romanum, ijsdem ultro liberaliterque invitantibus ad eam operam studiosæ iuventuti impartiendam; nec ordine motus est, quasi nescius exercendi, sed honesta missione donatus stipendijs nullam partem imminutis, ut onere sublevaretur. Anno cIↃ. IↃ. CXI. ab illustrissimo potentissimorum Ordinum consessu, specimen scribendæ Historiæ munus

munus pro parte injunctum est. Cujus nunc jam specimen edidit.

De Inducijs belli Belgici, libros III.

Alia, quæ ab eo scripta, & edita, ista sunt.

Poemata.

Monita Civilis sapientiæ versibus Jambicis.

Oratio ad Studiosos Leidenses ob cædem Commilitonis tumultuantes.

Oratio in Obitum Iosephi Iusti Scaligeri.

Et alia nonnulla opuscula, tum soluto tum astricto sermone.

PAV-

PAULUS MERULA. I.C. ET
HISTORIARUM PROFESSOR.

PAV.

PAVLVS MERVLA.

HVnc Dordraco debemus, primariæ Hollandiæ vrbi, virum, in quo certarent, probitas, candor, humanitas, modeſtia, & doctrina. Adoleſcens jactis præclaræ eruditionis fundamentis; in Academiâ patriâ, peregrinandi ſtudio ductus in Galliam ſe contulit, ubi cum Aurelijs tum Geneuæ octo totos annos literarum & Iuris civilis ſtudio impendit. Inde Italiam adijt, cujus præcipua loca & Academias cum fructu perluſtrauit. Hinc in Germaniam reverſus, & Argentinæ diu commoratus, peragratâ mox reliquâ Germaniâ in Angliam ſe tranſtulit. vt illam quoque videret inſularum maximam. In patriam redux ad forum animum applicuit, & cauſas agendas. Sed cum diſceſsiſſet Lipſius, ille accerſitus vacantem Hiſtoriarum Profeſsionem publicâ auctoritate ſuſcepit, in eâque exactis xv. annis cum neglectâ valetudine ſtudia nimis attentè tractaret, fractis corporis viribus, dum reſtaurare eas parat, uxore comite iter Roſtochium verſus capeſsit, amicos & affines illic ſalutaturus. Illic bimeſtri elapſo, firmatâ nonnihil valetudine, dum redire cogitat, morbo impeditus acuto, ſanguinis atræque bilis vomitu, &

deiectionibus spontaneis cum febre continuâ, denascitur XIX. Iulij cIↄ. Iↄ. C. VII. cum vixisset XLIX. Sepulto hæc Inscriptio posita.

TIBI
PAVLE MERVLA
QVI
DVM. DEVS. TE. NOBIS. SVPERSTITEM. VOLEBAT.
OB. SINGVLAREM. TVAM. ERVDITIONEM.
MAGNAQVE. ET. MVLTA. IN. OMNES. BENEFICIA.
DOCTISSIMORVM. AVDIISTI. HVMANISSIMVS.
HVMANISSIMORVM. DOCTISSIMVS.
HOC. QVALECVNQVE. MONVMENTVM.
MOERENS. BENE. MERITO
F. P. Q.
P. D. I. F. EX. A. D. VIII. KAL. AVG.
cIↄ. Iↄ. C. XIII.
AVE. ET. SALVE. VIR. PAVCIS. COMPARANDE.
S. T. T. L.

Edita ab eo.

Praxis Civilis Provincialis Curiæ apud Batavos.
Ennij Fragmenta cum Commentarijs.
Eutropius.
Cosmographiæ General. lib. III. *Specialis* IV.
Cynegetica idiom. Belgico.
Vita Erasmi, & Epistolæ aliquot nondum editæ.
Vita Francisci Iunij.
Angeli Merulæ Historia Tragica.
Historia Ecclesiastica & Politica mille ducentorum annorum. Reliquos quadringentos adtexit Guliel-

Gulielmus Merula F.
Willeramus Abbas in Cantica Canticorum cum Commentarijs.

Edenda restant.

Historia Belgica.
Historia Gelrica.
Synchronismus earum rerum quæ proximè elapso seculo in Orbe Christiano contigerunt.
Historia sive Fasti Rerum a Romanis gestarum.
Fasti Dordraceni.
Descriptio Romæ.
Descriptio Dordraci.
Descriptio Bataviæ, idiom. Belg.
Belgica Vnita, idiom. Gallico.
Status Belgiæ, idiom. Belg.
Discursus Politicus in Donationem sive Cessionem qua Philippus Rex Hisp. &c. in Infantē Isabellam Ius transcribit Provinciarum Belgicarum Comitatuumq. Burgundiæ & Carolesij. Anno 1598.
Cosmographiæ pars altera.
Praxis Latina.
Praxis Criminalis Provincialis Curiæ apud Batavos.
Commentarij in IV. *Institutionum Iustiniani. lib.*
Tractatus de Dotibus
Antinomiæ Iuris.
De Linguis Varijs.
Diatriba de Linguæ Gallicæ antiquitate, imitatione, & dialectis.
Nomenclator Cynegeticus.
Fragmenta Vett. Poetarum cum Annotationibus.
Tabulæ antiquitatum Romanarum.
Historia de DIs Vett.
Historia Magistratuum Romanorum.
De Comitijs Rom.
De Legibus Rom.
De Sacrificiorum Ritibus apud Vett. Romanos.
De Sacerdotibus Rom.
De Diebus Festis apud Rom.
Lectiones in Iulium & Augustum Suetonij.
Lectiones in I. *&* II. *libb. Flori.*
Lectiones in Taciti Germaniam.
Chronologia in Lucanum, Cæsarem de bello Civili, & Dionysium Halicarnasseum.
Orationes quædam, & Poemata.

FRANCISCUS IUNIUS SS. THEOLOGIÆ PROFESSOR.

FRAN

FRANCISCVS IVNIVS.

VIRVM NOBILEM, nobiliorem Theologum Bituriges protulerunt, anno cIↄ. Iↄ. XLV. Primum quinquennium egreſſus elementa diſcere cœpit docente patre, ſexennis ſcribere. Annos natus XII. lectionibus publicis operam dedit, & Iuris ſtudium arripuit, ſub præceptoribus magni nominis viris, Franciſco Duareno, Hugone Donello, Antonio Concio, & Ludouico Ruſſardo. Sed eo poſteà neglecto ad Theologiam ſe applicuit, exactiſque aliquot annis Geneuæ, cum nuntiaretur Eccleſiam Gallicam Antuerpianam miniſtrum ſibi quærere, cum amicorum ſuaſu, tum proprio animi motu, occaſionem arripere placuit. Vbi fideli aliquamdiu nauatâ operâ, vt & in vicinâ Flandriâ, Gandaui, Brugis, alibi variâ fortunâ ſæpe cum præſentiſsimo vitæ periculo, Limburgum tranſlatus, cum neque illic tutam ſtationem haberet, Heidelbergam abijt, exceptuſq; illic humaniſsimè à Frederico Electore aliquantiſper hęſit in eccleſiâ Scænauienſi. Inde itinere in Galliam inſtituto, ut matrem amicoſque ſalutaret, eo peracto in palatinatum redijt, ibique commoratus variâ manſione ad annum cIↄ. Iↄ. XCII. cùm ducis Bullionij auctoritate in Galliam rediturus, Belgium tranſiret,

 Lugdu-

Lugduni Batauorum benignè exceptus detentusque, per decennium in Academiâ SS. Theologiæ Professoris primarij munus sustinuit. Tunc grassante per omnem Hollandiam peste absumptus, Deo animam piam reddidit, anno cIↃ. IↃ. C. II. ætatis LVII.

EPITAPHIVM CHRONOSTICHVM.

OCtobrIs ter sena DIes & qVIna refVLget
 SenaqVe LeyDensI bIs sonat hora solo.
OrbIs VbI Titan FranCIsCVs IVniVs atrâ
 TaCtVs peste æthræ regna beata petIt.

A. A.

ALIVD.

IVNIVS *ergo abijt, Batavæ lux aurea gentis;*
 Et quem vix orbis, nunc brevis urna capit?
Quis lamenta mihi dictet, quis flebile Carmen,
 Atropos, inque tuum non bona vota caput?
Siccine tam sancto tollis de vertice crinem;
 Diaque, queis poteras parcere, fila sitas?
En, facinus pullato ECCLESIA *luget amictu,*
 Et sua GYMNASIVM *nobile damna gemit.*
Et plorat PIETAS, *& sparsos scissa capillos*
 Persolvit cineri tristia justa pio.
Sertáque dat lacrymis VIRTVS *manantia, mittit*
 Inferias tumuli in vertice cana FIDES.

Sic

FRANCISCVS IVNIVS.

Sic tamen æterno decurrunt ordine fata:
Vertitur arbitrio sors sua cuique DEI.
Illáque adhùc ratio est, animum quæ temperet ægrum:
Debuit hoc cœlo, quòd dedit, ipse suo.

IOANNES MEVRSIVS.

Scripta ejus hæc sunt.

Oratio Gallica ad Regem Hispaniarū pro defensione Belgij.
Responsum ad fratres Zandwicenses in Anglia, de imagine Christi.
Vetus Testamentum cum D. Immanuele Tremellio transtulit ex Hebraïco.
Acta Apostolorum, & Epistolas Pauli ad Corinthios transtulit ex Arabico.
Confessionem fidei Frederici III. Elect. Palatini fecit Gallicam.
I. Bodini Dæmonomaniam Latinam fecit, Germanorum postulatu.
Apocryphos libros transtulit, & instruxit Notis,
Ioannem Tilium De regibus & Regno Gallorum Latinum fecit, historiæ studiosorum quorundam postulatione.
Scripsit item orationem De lingua Hebræa.
Grammaticam Hebrææ linguæ.
Ecclesiasticum Latiné & Gallicé.
Specularium Immanuelis Tremellij adversus Genebrardum.
Orationes duas Francotaliæ habitas ad lectionē veteris Testamenti.
Orationem de vita & obitu Zachariæ Vrsini.
In Anathematismū Gregorij XIII. *adversus Gebhardum Coloniensem Episcopum.*
In Epist. Iudæ Apostoli.
Orationes quatuor ad lectionem Veteris Testamenti.
Προκατάβλημα *in quatuor primos Psalmos Davidis.*
Apologiam catholicam Latinā fecit.
Lexicon Hebraïcum.
Indicem expurgatorium.
Admonitionem Christianam contra Ioannem Haren, Gallicé.
Librum cui titulus Academia.

Europa-

Curopalatem cum notis, Gracé & Latiné.
Epistolas duas Regis, & unà Plessei Latinam fecit.
Extant item: Paralleli sacri.
Prætexta pulla in obitum Principis Anhaltini.
Πρωϊοκτισία *in III. capita Geneseos.*
Confutatio argumentorum in historiam creationis.
Notæ in Apocalypsim.
Manilius cum castigationibus & Notis.
Prima defensio doctrinæ catholicæ de Trinitate.
In Danielem Commentarius.
Confessio Regis Galliarum Gallicé.
Libitina in obitum Ioannis Casimiri Comitis Palatini.
In Psalmum CI. *Commentarius.*
Expositio in Apocalypsin Gallicé.
Analysis in Genesin.
In Ionam Prophetam Commentarius.
M. T. Ciceronis epistolæ ad Atticum & Q. fratrem cum Emendationibus & Notis.
Defensio catholicæ doctrinæ de natura & gratia.
Erinicum.
Christianus Pacificus Gallicé.
De politiæ Mosis observatione.
De Theologia.
Oratio in Iesüitas Latina facta.
Notæ in Tertullianum.
Animadversiones in Bellarminum. item Animadversiones ad tres libros de TRANSLATIONE IMPERII ROMANI *à Græcis ad Francos, quos Bellarminus Disputationum suarum libris interseruit adversus Matthiam Flaccium Illyricum.*
Commentaria in Iechezkelem Prophetam.
In Euangelium secundùm Mattheum analitica expositio.
Loci communes aliquot SS. Theologiæ, & alia quæ nondum extant.

IOSE-

IOSEPHUS IUSTUS SCALIGER
IUL. CÆSARIS A BURDEN F.

IOSEPHVS SCALIGER.

HIc ille eſt, quem in primâ adhuc ætate tantopere admiratus eſt vir in literis maximus, Hadrianus Turnebus, vt *portentoſi ingenij iuuenem* appellare non dubitaret. Id in ſuâ quâdam ad Ioannē Meurſium epiſtolâ, anno cIↄ. Iↄ. C. I. ſcriptâ teſtatur Iacobus Gillotus, Chriſtianiſsimi Galliarum Regis in Senatu Pariſienſi conſiliarius, cùm inter cætera ſic inquit: *Nec te, nec Grotium ſileo, portentoſi iuuenes ingenij; quod de Scaligero tunc iuuene magnum Turnebum dicentem iuuenis audiui.* Et hoc tam magnum Naturæ miraculum Aginnum in Nitiobrigibus dedit anno cIↄ. Iↄ. XL. Annos natus XI cum Leonardo & Iano Conſtātio fratribus Burdegalam à patre miſſus, triennium primis elemētis Latinitatis operam dedit. Inde peſtilentiâ exactus ad patrem ſe recepit, qui, quamdiu apud eum fuit, quotidiè declamatiunculam ab eo exigebat, facto argumenti arbitrio, quod ex aliquâ hiſtoriâ peteret. Hâc exercitatione, & vſu ſtili quotidiano, Latinè ſcribere aſſueuit. Quia verò verſus Patris excipiebat, ex hâc neceſsitate aliquem poëtices ſaporem imbibit. Itaque & verſu, & proſâ oratione Patri pro captu ætatis ita ſatisfaciebat, vt aliquando ſeductum rogaret, vnde ſententias illas & colores depromeret

meret

meret, ſed admirationem apud amicos idem diſsimulare non potuit Tragœdiæ Oedipi, primæ ingenij vernantis fœturæ. In quam, quantum ætas ille patiebatur, omnia poëtices ornamenta, & verborum delectum impenderat. Anno ætatis XIX. cum iam vitâ functus Pater eſſet, Lutetiam petijt, literarum Græcarum amore; quas qui neſcirent, omnia neſcire putabat. Poſtquam menſes duos operam Hadriano Turnebo dediſſet, quia deſtitutus alijs præſidijs in doctiſſimo eius auditorio operam omnem ludebat, in muſeum ſe abdidit, & in illo piſtrino incluſus, quod ex alijs non potuerat, ſe magiſtro diſcere experiebatur. Igitur vix delibatis coniugationibus Græcis, Homerum cũ interpretatione arreptum XXI. diebus totum didicit, poëticæ vero dialecti veſtigijs inſiſtẽs Grammaticam ſibi ipſe formauit; neque vllam aliam didicit, quam quæ ipſi ex analogiâ verborum Homericorum obſeruata fuit. Reliquos verò poëtas Græcos omnes intra IV. menſes deuorauit. Neque vllum Oratorem aut Hiſtoricum prius attigit, quàm poëtas omnes teneret. Biennium continuum Græcis literis impenderat, cum ad Hebræas ecce impetus animi rapit. Et quamuis ne vllam quidem literulam in eâ linguâ noſſet, tamen ad eam diſcendam nullo alio magiſtro quam ſe ipſo vſus eſt. Multa verſu in vtroque ſermone luſit, quæ edere odium ambitionis, à quâ ſemper alienus fuit, prohibuit. Multa in Aucto-

res vtriusque linguæ obseruauit; è quibus Variarum, Antiquarum Lectionum, Miscellaneorum, & aliorum ejusmodi libros concinnare potuisset: sed hæc talia ab alijs edi, quàm à se maluit. Vt tamen ipsi vigiliarum suarum constaret ratio, interpretãdos & emaculandos autores integros suscepit. Hoc enim sine vlla ambitione rectè se facere posse judicauit. Anno cIↃ. IↃ. LXIII. in contubernium se dedit Ludouici Castanæi Rupiposæi. exque illo tempore vix vllum à peregrinationibus vacuum tempus habuit, donec in Academiâ Batauâ quieti sedem inuenit, ad quam venit Curatorum vocatu anno cIↃ. IↃ. XCIII. Hanc cum per annos XVI nominis sui famâ scriptisque illic editis illustrasset, ex hydrope obijt, anno cIↃ. IↃ. C. IX. ætatis suæ LXIX. Mortuo monumentum è marmore posuerunt Curatores Academiæ, cum hâc Inscriptione.

DEO

DEO
OPT. MAX.
SACRVM.
ET
AETERNAE. MEMORIAE. IOSEPHI. IVSTI
SCALIGERI. IVL. CAES. A BVRDEN. F.
PRINCIPVM . VERONENSIVM. NEPOTIS
VIRI. QVI. INVICTO. ANIMO. VNA. CVM
PARENTE. HEROE. MAXIMO. CONTRA. FOR:
TVNAM. ADSVRGENS. AC. IVS. SVVM. SIBI
PERSEQVENS. IMPERIVM. MAIORIBVS
EREPTVM. INGENIO. EXCELSO. LABORE
INDEFESSO. ERVDITIONE. INVSITATA. IN
LITERARIA. REP. QVASI. FATALITER. RECV:
PERAVIT. SED. PRAESERTIM. EIVSDEM
MODESTIAE. QVOD. SIBI. FIERI. VETVIT
IIDEM. QVI. IN. VRBEM. HANC. VOCARVNT
CVRATORES. ACADEMIAE. AC. VRB. COSS.
HOC. IN. LOCO. MONVMENTVM. P. E. L. C.
IPSE. SIBI. AETERNVM. IN. ANIMIS. HOMINVM. RELIQVIT.

Edidit hæc.

OPus De emendatione temporis.
Chronicon Eusebij, cum Notis & Castigationibus: & Isagogicorum Canonum libris III.
Catullum, Tibullum, Propertium, cum Castigationibus.
Varronem cum Conjectaneis.
Ausonium cum duobus Ausonianarum Lectionum libris.
Festum cum Castigationibus.
Hippocratis libellum De ossibus, cum notis.
Sophoclis Ajacem Lorarium charactere veteri a se conuersum.
Stromatea versuum prouerbialium vere aureum.
Martialis Epigrammatum versionē Gracā. Is. Casaubonus edidit.
Dionysium Catonem cum notis & Graca versione amici Lutetiæ.
Iambos ejus morales edidit Daniel Heinsius: item Notas in Senecam. qui & opera ejus omnia breui, volente Deo, ex auctoris recensione editurus est.
Opuscula ejus Posthuma edidit Isaacus Casaubonus Lutetiæ.
Librum de Aequinoctijs edidit Ioannes Rutgersius ibidem.

Nullus vero extat auctor siue Græcus siue Latinus, in quem non plurima notarat, quæ partim in librorum suorum marginibus, qui in auctione sunt distracti; partim in Gallia in amicorum libris notauerat. Partem vero ex legato ejus Bibliotheca publica LugdunoBataua adhuc seruat.

PETRVS

PETRUS MOLINEUS, PHILOSO-
PHIÆ NATURALIS PROFESSOR.

PE-

PETRVS MOLINEVS.

PETRVS MOLINEVS, filius Ioachimi Molinéi, Paſtoris Eccleſiæ Aurelianēſis, natus ann. cIↃ.IↃ.LXVIII. VIII. Id Octob. in agro Vexinate, qui eſt Franciæ & Normāniæ confinium. Vnde paulo poſt in Sueſſonas tranſlatus eſt. Strage Bartholomæâ late ſæuiente, cum fratribus admodum pueris ad necem quæſitus, ancillæ induſtria ſeruatus eſt. Sedani prima litterarum ſtipendia meruit. Inde Lutetiam miſſus ſtudiorum cauſa, ciuilibus tempeſtatibus in Angliam pulſus eſt: vbi vſus eſt conſuetudine doctiſsimorum virorum Wittakeri & Reinoldi. Vt vero audiuit Franciſcum Iunium accitum eſſe Lugdunum Batauorum ad profeſsionem Theologicam, eò ſe contulit: vbi paulo poſt adeptus Profeſsionem Philoſophicam ætatis anno vigeſimo quarto, docuit pro ſuggeſtu Organum Ariſtotelis Græcum: libros φυσικῆς ἀκροάσεως: Libros de Cœlo. De Generatione & Corruptione. Meteorolica: & libros de Anima. Sexto anno profeſsionis, crebris ſollicitationibus Eccleſiæ Pariſienſis in Galliam reuocatus, Lutetiam venit, ibique eſt initiatus ſacro Miniſterio. Nec multo poſt a Catharina Burbonia Henrici IV. ſorore, quæ filio Ducis Lotharingiæ nupſerat, in Lotharingiam ductus

ctus est. Vbi pientissima Princeps assiduè tentata soceri & mariti precibus, & monachorum technis, qui eam a vera fide auertere summa ope nitebantur, Molinéi in asserenda veritate experta est industriam. Ex eo charus Illustrissimæ feminæ, & inter domesticos habitus. Qua rebus humanis exempta, Lutetiæ mansit, vbi aduersariorum circumlatrantium & subinde in arenam prouocantium acumen improbum sæpe retudit. Ideoque & appetitus insidijs, capitis discrimé non semel adijt. Vocatus a D. Plessæo Mornæo, & a Synodo Andegauensi Salmurium ad sustinendam professionem Theologicam, Synodi authoritate, & Ecclesiæ Parisiensis intercessione prohibitus est. Quin & flagitantibus Illustrissimis Ordinibus Hollandiæ, nec non Celsissimo Principe Mauritio, & Amplissimis Academiæ Lugdunensis Curatoribus, & obnixè hortantibus ad capessendam Lugduni professionem Theologicam, certus eis obsequi, clamoribus suæ Ecclesiæ, & parentum studio ægrè retentus est. Scripsit, cùm esset in Hollandia, *Elementa Logica, & Meditationem in Psalmum* CXXIII. *aduersus Jacobum Perronium Episcopum Eburonicensem*. Lutetiæ in vita occupatissima scripsit tamen Latiné *De Peregrinationibus & Altaribus*. Gallicé *In Purgatorium* & *Indulgentias* ac *Satisfactiones* librum cui titulus est AQVÆ SILOE'. *Apologiam Cœnæ Domini. Anatomen errorum Cuffetelli. Defensionem fidei Catholicæ pro Serenissimo Majoris*

M Britan-

Britanniæ Rege Iacobo. Cui libro nouiſsimè addidit alterum DE IMPLETIONE PROPHETIARVM vbi panduntur arcana Apocalypſeos. Scripſit & *Meditationes de vanitate, & De Amore Dei. Reſponſionem ad triginta duo Quæſita Petri Cottoni,* vnà cum *Sexaginta quatuor Quæſtionibus Cottono regeſtis. Acta Diſputationis cum Petro Cayerio*, excepta ab amanuenſibus ex ore diſputantium. Et alia minutula quæ referre longum eſſet. Daturus, cum bono Deo, alia plura, in Theologicis & Philoſophicis, ſi quando ſe ex iſto vitæ actuoſæ æſtu in portum ſubducere, & aliquid otij nanciſci potuerit.

FRANCISCUS GOMARUS THEO-
LOGIÆ PRIMARIUS PROFESSOR.

FRANCISCVS GOMARVS.

FRANCISCVM GOMARVM domo Flandrũ, Anno a salute parta cIↄ.cI.LXII. tulere Brugæ, ven Belgarũ Athenæ: siue humanitatem ciuium videas, siue ingenia ad literas nata, siue nominis celebritatem, ad quam plures nostra tempestate peruenerunt. Patri Francisco, matri Iohannæ Moermans fuit nomen; ambobus honesto loco natis & in re non contemnenda. Puer prima literarum stipendia in vrbe patria fecit. quę doctissimos iuuẽtutis doctores semper aluit in literis. nonnunquam & qui publicè docerent; inuidente frustra Douaco. cui Academiæ prærogatiuam Flandria concedit. Cæterum cum pietatis veræ luce imbutus esset, & hanc parum tutum esset, vt tum tempora ferebant conscientiæ iniqua, profiteri, in Britanniam se contulit: vbi in Philosophiã magna animi contentione incubuit, & peracto, vt loquuntur ibi, cursu, magisterii honorem adeptus est. Hinc in Germaniam profectus, & in ea Heidelbergam, in qua summi tum Theologi docebant, studiis delegit. Neque minus optatam ibi metam cursu contigit, & supremum in sanctissima hac facultate gradum promeruit. Cum autem patria carendum videret sibi, Francofurtum ad Mænum, vrbem toto orbe a celebritate nundinarum quæ bis

bis anno recurrunt notiſsimam, reliquis prætulit: vt in eo cum fructu verbum Dei pure ac fideliter doceret. Et in ea quidem Eccleſia annos aliquot tranſegit. Tandē Lugdunum Batauorum, ab ijs quorum curæ ab Illuſtribus Hollandiæ Ordinibus commiſſum eſt, ne quid detrimenti literaria res capiat, in hanc Academiam, quæ magni iam tum erat nominis, vocatus fuit. in qua annos aliquot Lucam Trelcatium Patrem, diuinæ cuiuſdam pietatis ac facundiæ virum, mox & Filium, in primis vero magnum illum Franciſcum Iunium, cum quo & affinitate ſe coniunxit, collegas habuit. cui Iacobus Arminius, ingenij ac iudicij acerrimus, deinde ſucceſsit. Tandem cum Senatui Populoque Middelburgenſium, de illuſtri apud ſuos ſchola inſtituenda cogitare viſum eſſet, ab iis inuitatus eſt, vt nimirum Eccleſiam paſceret, quod ſubinde Lugduni fecerat, & Hebręas literas ſimul ac Theologiam doceret. Linguas plures pręter patriam didicit; ſed pręſertim quibus eruditi cenſentur, Latinam, Græcam, & Hebraicam. Hanc à Iudæis, & in primis accurate.

FRANCICVS GOMARVS.

Scripta eius hæc in vulgus sunt edita.

Marsilij Patauini Defensor pacis notis illustratus.

Conciliatio doctrinæ orthodoxæ de prouidentia Dei.

Anticosteri pars prima de discrimine Hæreticorum & Catholicorum. 2 de S. scriptura.

Anticosteri pars secunda, Speculum veræ Ecclesiæ Christi.

PHILIP.

PHILIPPUS MARNIXIUS SANT-
ALDEGOND. V.N. THEOLOGUS.

PHILIP-

PHILIPPVS MARNIXIVS.

PHILIPPVS MARNIXIVS sancto-Aldegondius natus est Bruxellis, anno cIↃ. IↃ. XXXVIII. Nomen ejus per Europam totam clarissimum; & in viro genus, ingenium, eruditio, eloquentia, virtus, atque industria certabant. Tumultu Belgicò pro communis patriæ libertate præclaram sanè operam nauauit, & à GVLIELMO NASSOVIO AVRIACO, magno Principe, summo in honore habitus est. Vix quisquam dicat, quantos labores, quæ pericula pro Rep. exceperit, & sustinuerit. Ad diversos Reges, Principes, ac Respublicas, sæpe legatus. Inter varias gravissimasque occupationes aut scribebat, aut commentabatur semper aliquid, Reip. aut Ecclesiæ profuturum. Cum singulari sacrarum literarum amore flagraret, è linguâ Hebræâ, cujus præter alias plures apprimè doctus erat, Psalterium trastulit. Inde Biblia quoque ipsa, Ordinum auspicijs, est aggressus, quod opus absoluere mors non permisit. Ac postremum in Galliam legatus, valetudine obnoxiâ, fractoque multis laboribus corpore, Lugduni Batavorum in Musarum gremio expirauit, cum in Vrbe illâ, Bibliorum translationi incumbens, annos aliquot exegisset. Obijt

bijt XV. Decembris anno seculi XCVIII. ætatis suæ LX.

EPITAPHIVM.

NON poterant alibi tua dignius ossa cubare
MARNIXI, juxta clare sago atque toga,
Quam LEIDÆ; Martis quæ & Palladis artibus altè
Effert præreliquis urbibus alma caput.

Scripta hæc sunt.

Psalmi ex Hebræa in Belgicam linguam translati : deinde ad Rhythmos Belgicos ab eodem revocati.

Sic Veteris & Novi Testamenti Cantica.

Theses aliquot de Ecclesiæ atque Ecclesiasticarum Traditionum κριτηρίῳ seu certa norma.

Item de Sacramento Cœnæ Dominicæ.

Responsio ad Michaëlis Baij, Regij Professoris Lovaniensis, Apologiam.

Epistola Consolatoria ad Fratres Exules, Brabantos, Flandros, Hannones, Artesios, aliósque Belgas, peregrinus in regionibus, ob puram Euangelij doctrinam, dispersos.

Tractatus de Cœna Domini, ad Gallarum Regis sororem, Lotharingiæ Duci nuptam.

Contra Libertinos.

Apologetica Responsio contra Anonymum quendam Libertinum.

Alvearium Romanum.

Tabula, quâ Differentia Christianæ & Papisticæ Religionis exponitur.

Oratio pro Serenissimo Archiduce Austriæ Matthia & Ordinibus Belgicis, habita Wormatiæ in Comitijs, Anno CIↄ. Iↄ. LXXVIII. *menso Majo.*

PHILIPPVS MARNIXIVS.

Huic accedunt variæ varijs temporibus evulgatæ. *Admonitiones, Declarationes, Tractatus, Consilia, Disputationes, Consolationes, Interpretationes,* Et inter Seria Ioci etiam & Facetiæ, aliáque Scripta Anonyma multa.

IOANNES KUCHLINUS COLLEGII
ILLUSTR. ORDINUM REGENS.

IOANNES KVCHLINVS.

WETTERÆ natus eſt, Haſsiæ exiguo quidem, ſed ob feracitatem ingeniorum haud ignobili oppido, familia tenuiori, ſed honeſtiſsima. Pater HERMANNVS KVCHLINVS hortatu doctiſsimi viri D. Ioannis Pincierij Eccleſiæ illius Paſtoris, cui indoles pueri mirè arridebat, è tredecim liberis unum ſtudijs mancipavit. Patrem cum admodum adoleſcens amiſiſſet, ſub Pincierio, cujus curæ & tutelæ commendatus fuit, præclaram pietatis & doctrinæ ſementem fecit. Poſtquam in Scholâ Wetteranâ in Græcis pariter ac Latinis literis feliciter profeciſset, promovendus ad altiora atque Academica ſtudia, impedimenta habuit, quæ præclariſsimos quoſque præſtantium ingeniorum conatus evertere poſſent, rem domi anguſtam, & innatum pudorem. Sed animo fortunam ſuperans, foris quærere quod domi non aderat, deſtinavit. Quod cum Argentorati, Tubingæ, atque alibi fruſtra quæſiſſet, Heidelbergam conceſsit; ubi ab Ehemio Cancellario ad VRSINVM ductus fuit, qui animadvertens adoleſcentis ingenium, mores liberales, inſignem indolem varijs indicijs emicantem, & in Græcis Latiniſque literis promptitudinem; Tu vero inquit, mi

fili,

fili, noster esto, ego tibi pater ero. Et verè fuit: singulari enim præ cæteris discipulis affectu. ob insignem ejus pietatem, modestiam, atque indefessam in studijs industriam semper eum cōplexus fuit. Cum sexennium totum sub VRSINI disciplina transmisisset, evocatus est ad Scholam Neuhusianam, ubi Pithopœum, Crellium, & Sylburgium collegas habuit. Inde a Schola ad Ecclesiam Tackenhemium a Senatu Ecclesiastico accersitus, ministerium adijt, ibique Friderico Electore mortuo, cum successor Ludovicus omnia innovaret, ejectus cum multis alijs pijs Ecclesiarum Pastoribus illa tempestate in patriam ad Landgravium Hasiæ se contulit, ubi per odium aulicorum cum non admitteretur, instinctu uxoris, quæ Belgica erat, in Belgium abijt, Emdamque venit, anno cIↃ. IↃ. LXXVII. Vbi cum operam aliquandiu tam in Schola quam in Ecclesia navasset, eodem tempore ab Amstelodamensibus & a Groeningensibus evocatus fuit. Ille cum propter Germanici idiomatis vicinitatem Groeningenses præferendos judicaret, a clarisimo viro D. MENSONE ALTINGIO gravisimis rationibus permotus fuit, ut operam suam Amstelodamensi Ecclesię addiceret. Siquidem illa virum singularis eruditionis, zeli, & prudentiæ desiderabat, qui nascentis fundamenta secundum verbi DEI solidè collocaret; qua in re tam fidelem atque utilem navavit operam, ut

Ecclesiæ illius Pater jure appellari queat. Totis octodecim annis ei præfuit, tanto cum fructu & & piorum omnium amore, ut desiderium ejus apud eam intermori necdum possit, quotiescunque animos subit recordatio singularis illius dicendi majestatis, quâ efficacissimè mentes auditorũ flectebat, & suspiciendæ morum gravitatis cùm affabili humilitate temperatę. Cum anno cIↄ. Iↄ. XCI. Illustres Hollandię Ordines Collegium Theologicum in Academia Leydensi erigere statuissent, & quærendus esset vir doctrina, prudentia, & gravitate conspicuus, qui huic erectioni atque ipsi postea Collegio præesset, itum fuit ad Kuchlinum. Ægrè ab Ecclesia sua avelli potuit, & multo ægrius Ecclesia eum ad hoc munus a se dimisit. Collegio erecto & bene jam constituto, cum quotidianis Amstelodamensium precibus reposceretur, lampada hanc tradidit Clarissimo viro D. HIEREMIÆ BASTINGIO, & ad Ecclesiam suam redijt, quę summo cum gaudio eum iterum recepit. BASTINGIO defuncto, cũ huic Collegio iterum pręfectus quæreretur, ad KVCHLINVM fuit reditũ; qui licet & animus ejus & Ecclesia reniterentur, voluntate Ordinum, cui parendum censuit, ad pristinum munus retractus fuit, anno cIↄ. Iↄ. XCV. Hoc munus XI. annos laudabiliter sustinuit, ita ut nihil omnino, neque quoad singularem & solidam eruditionem, neque quoad morum gravitatem, neque quoad moderatam

ratam in regenda juventute ſeveritatem,prudentiam, & ſingularem dexteritatem,ab ullo quoquiam in ipſo ſit deſideratum. Tandem apoplexiâ correptus ſupremum DEO ſpiritum reddidit poſtridie Kal. Iulias anno clↄ. Iↄ. CVI. penè ſexagenarius. Vir docendo potius intentus ſcripſit:

Diſputationes Theologicas, ad Catecheſeos Eccleſiarum Belgicarum explicationem.

CAROLVS CLVSIVS.

CAROLUS CLUSIUS CLARISS.
BOTANICUS PROFESS. HONOR.

CARO-

CAROLVS CLVSIVS.

HIc in Atrebatum vrbe natus familiâ nobili, ad fortunæ bona animum honeſtum attulit, & ingenium liberale, ſtudijſque optimarum artium capeſsendis aptiſsimũ. Vt primum ex ephebis exceſsit, Gandauum à parentibus miſſus, ſub optimis præceptoribus optimis artibus ritè imbutus eſt. Ætate jam grandior factus ad grauiores diſciplinas & imprimis jus Civile diſcendum Lovanium ablegatur, vnde mox digreſſus anno ætatis XXII. Marpurgum in Germaniam profectus eſt, vbi diligentiſſimus Oldendorpij auditor aliquandiu, cum in familiarem ab Andrea Hyperio Theologo conſuetudinem receptus eſſet, de conſilio ejus Witebergam Saxonum adijt, potiſsimum vt Philippum Melanchthonem videret, audiret, ac propius cognoſceret. Circa annum L. in Narbonenſem Galliam ſe contulit: unde paucos poſt annos ob bellum inter Carolum V. Cæſarem, & Henricum II. Galliarum regem, exortum in patriam à patre reuocatus, iſtuc aliquot annos vixit, donec anno LX denuò in Galliam reverteretur, Lutetiæq; biennium viveret. Inde propter inteſtinũ bellũ Lovanium abijt, & iſtic anno vno vixit. Anno LXIV. evocatus in Germaniã bimeſtri iſtic tranſacto, per cele-

res equos in Belgium redijt, & inde per Galliam in Hispaniam profectus, plures ejus prouincias, & magnam Lusitaniæ partem, anni spatio perlustravit. Anno sequente in patriam reversus usque ad annum LXXI. in eâ permansit, quo Lutetiam profectus, & inde per Caletes in Angliam. Illâ autem ex parte peragratâ, denuò Lutetiam & in Belgium regressus est: istic hærens usque ad annum LXXIII. Tunc a Cæsare Maxæmyliano II euocatus Viennam Austriæ concesit, ubi in aulæ familiarium numerum benignè receptus, & Horto Cæsareo præfectus, mox quoque locum eundem apud Rudolphum II. Maxæmyliani F. tenuit. Sed inde aulæ tædio Francofurtum se contulit anno LXXXVII., ubi sexennio privatim exacto, (etsi vix latere potuerit, nam & consuetudinem ejus gratissimam habuit Guilielmus Landgravius Hassiæ, & annuum ei stipendium decrevit) anno XCIII. Lugdunum Batavorum evocatus à Curatoribus Academiæ istius, illic ætatis & gloriæ satur vivere desijt anno CIↃ.IↃ.C.IX. cum annos vixisset LXXXIV. Vir in quo præter exactissimam stirpium cognitionem, erant cæteræ dotes præclaræ complures, & peritia linguarum Græcæ, Latinæ, Italicæ, Hispanicæ, & Germanicæ. Sepultus est in templo B. Mariæ, cum hoc Epitaphio.

BONÆ

BONÆ MEMORIÆ
CAROLI CLVSII.
ATREBATIS.
POS.

QVI OB NOMINIS CELEBRITATEM PROBITATE, ERVDITIONE, TVM RES INPRIMIS HERBARIÆ ILLVSTRATIONE PARTAM, INTER AVLÆ CÆS. FAMILIARES ALLECTVS, ET POST VARIAS PEREGRINATIONES A NOBB. DEMVM ET AMPLISS. DD. CVRR. ET COSS. IN HANC VRBEM CONDECORANDÆ ACADEMIÆ EVOCATVS, ET STIPENDIO PVB. PER ANNOS XVI. HONORATVS XXCIV. Æ. S. ANNVM INGRESSVS OBIIT CELEBS IV. APR. M. DC. IX.

Scripta ab eo edita.

Tabula Chorographica Galliæ Narbonensis.
Vita Hannibalis & Scipionis in linguam Gallicam translatæ.
Dodonæi Historia Plantarũ, Gallicè.
Garciæ ab Orta Dialogi, De Aromatibus apud Indos nascentibus, Latinè cum Notis.
Nicolai Monardus medici Hispalensis De Simplicibus Med. noui orbis, Latinè.
Antidotarium Florentinum, Latinè.
Historia stirpium Hispanicarum à se obseruatarum.
Christophori à Costa Historia aromatum.
Obseruationes plantarum Pannonicarum.
Petri Bellonij Obseruationes, Latinè.
Eiusdem De Neglectâ stirpium culturâ.
Nicolai Clenardi Epistolæ.
Historiæ Americanæ, Latinè.
Tabula Hispaniæ, ab Ortelio edenda.

HIERE-

IEREMIAS BASTINGIUS THEOL. D.
ET COLLEGII ILL. ORD. PRÆSES.

HIERE-

HIEREMIAS BASTINGIVS.

HOnestâ familiâ Iperis in Flandriâ oriundus, parentibus ob religionem à patriâ profugis, Caleti in Galliâ natus est anno cIↄ. Iↄ. LIV. Puerum adhuc Embdam in Frisiam Orientalem abduxerunt parentes, & ludo literario honestâ disciplinâ imbuendum mandârunt. Cumque statim vis illa ingenij alacrioris elucesceret, de gravissimorum quorundam virorum consilio Bremam missus, ut altioris illic doctrinæ fundamenta jaceret sub Ioanne Molano; inde Genevam profectus, ibiq; per biennium integrum inexhausto labore & indefesso studio adeo insignes in Græcis & Hebraïcis literis, atque adeo in Philosophiæ & Theologiæ studio progressus fecit, ut quum inde Heidelbergam se contulisset, dignissimus judicatus fuerit, cui Doctoris Theologiæ titulus ab illustri illa Academia conferretur, anno LXXVI. die Decemb. XVIII. quo quidem titulo ornatus, quum ad suos redijsset, Antverpiam evocatus ad ministerium, summâ cum laude, celebrique pietatis ac doctrinæ famâ illud obijt; donec expugnatâ ab Alexandro Farnesio, principe Parmensi, vrbe, cum cæteris religionis reformatæ cultoribus cedere coactus, Dordracum commigravit. Illic intermissum

O Eccle-

Ecclesiastæ munus presbyterij rogatu recepit, & quam Antverpiæ de se famam excitaverat, insigniter auxit. Inde ad novi Collegij Theologici recturam ab Academiæ Curatoribus Lugdunum Batavorum vocatus paucis annis post munere, & inde vitâ quoque decessit, anno cIↄ. Iↄ. XCVIII. die Octob. XVI.

Edidit *Catechesin, cum luculento Commentario.*

IOANNES MEURSIUS I.C. ET
HISTORIÆ GRÆCÆ PROFESS.

IOANNES MEVRSIVS.

NAtus eſt hic anno cIↃ. IↃ. LXXIX. Loſduni, qui pagus Hagâ vno miliari diſtat, celebris admirabili partu Margaretæ Hollandicæ, quæ Comiti Hennenbergenſi nupſerat. Vix ſexennis primis Latinæ linguæ elementis domeſticâ operâ à parente imbutus, ad reliquum literarum tirocinium ſeptennis Hagam amandatur; ibique exacto quadriennio, ſub Rectoribus Bernardo Beiema, & Folquero Weſterwoltio, Lugdunum Batauorum tranſijt in diſciplinam Nicolai Stochij, celebris per id tẽpus Scholæ publicæ Rectoris, ſub quo duodecennis Orationes ſcribere cæpit. Ad Græcæ linguæ ſtudium naturâ pronior vix tredecennis carmen Grecum ſcribebat. Anno ætatis XVI in Lycophronem, obſcuriſsimum totius Græciæ poëtam, commentari inſtituit; XVII in Theocriti Idyllia, poſt Henricum Stephanum, Iſaacum Caſaubonum, & Ioſephum Scaligerum, viros in literis omnibus maximos, Spicilegium ſcripſit. Exin ingenium ad omne literarum genus applicuit. Remotiſsimam Græciæ hiſtoriam, & ſepultas pænè cum ipſo tempore antiquitates, eruit ac reuocauit in iſtis ſtudiorum ſuorum primitijs. Mox ad Latinas literas, ordine præpoſtero, ſed quem D. Hieronymus præ-

ſcribit

ſcribit, magnus autem vir, Ioſephus Scaliger, eſt ſecutus; animum adjecit. & à primis Romæ cunabulis orſus, magnus illic quoque antiquitatis admirator, & cultor. idque *Curæ Plautinæ* loquuntur, & *Animaduerſiones Miſcellaneæ*. Deinde à rudiore Româ ad adultam & cultiorem tranſiens, hanc quoque illuſtrandam ſibi propoſuit. Atque hujus ſui conatus teſtes dedit libros *De Funere*; &, *Luxu Romanorum*. Ad Poëtica etiam delatus plus præſtitiſſet, ſi ad naturam ſtudium quoque & curam adjeciſſet. ſed in eo genere ipſe ſe deſtituit. nam quos dedit *Jambos Morales*, *Elegias*, *Heroidum Epiſtolas*, & *Epigrammata*; ea ſemeſtris vnius opera ſunt, extraordinarium animi oblectamentum, cum totis IX annis antè paucos admodum verſus ſcripſiſſet. Inde ad Philoſophiam ſe etiam cõuertit, non ſcholaſticam illam, ſed maſculam; quæ generoſas mentes ad virtutem excitat. & dum inibi eſt, *De Gloriâ*, librum edit. Porrò nec Theologiam quoque intactam reliquit; atque ita *Meditationes Chriſtianas* conſcripſit in Pſalmum CXVI, & tres priores partes CXIX. Inde in Græciam ſtudia reduxit, ſed illam ſub imperio Romano barbareſcentem, & *Gloſſarium Græcobarbarum* vulgauit; in quo collecta vocabula cIↃ. cIↃ. cIↃ. IↃ. c. ad quæ jam alia acceſſerunt cIↃ. IↃ. cc. iteratâ editione breui vulganda. Pari ſtudio ad Latinam linguam ſe tranſtulit; &, quod priori illi reſponderet, *Latinobarbarum* quoque concinnauit, propediem itidem publicãdum. Et

gemino illo opere vtriusque Imperij, Orientalis pariter atque Occidentalis, barbariem non parum illustrabit. A Ioanne Barneueldio, viro Nobilissimo & Amplissimo, Reip. hujus Nestore, ad erudiendos priuatim filios euocatus, decennium in ejus familiâ & consuetudine egit. & peregrè cum ijs profectus maximorum totius orbis Christiani principum aulas vidit, & bibliothecas. atque ex his præclara monuméta multa, nunquam hactenus edita, deprompsit. q o-rum partem jam reuersus publicauit; partem aliquando quoque juris publici faciet; si vitam, & otium Deus concesserit. Dum peregrinatur, anno cIↃ. IↃ. C. VIII. Aureliani summo in Iurisprudentiâ Doctoris titulo cohonestatus est. In patriam redux Academiæ celeberrimæ operam addixit; & injunctam à Curatoribus Historiæ primùm, deinde linguæ etiam Græcæ Professionem, moxque ab Illustriss. ac Potentiss. Ordinibus fœderatarum Belgij Prouinciarum Historiæ patriæ conscribendæ partes suscepit. Scripta ab eo, atque edita, hæc sunt.

Lycophron cum Commentario.
Spicilegium Theocriticum.
Macrobius cum Breuibus Notis.
Criticus Arnobianus, tributus in libros VII.
Hypocriticus Minutianus.
Cato de R. R cum Notis.
Curæ Plautinæ.
Animaduers. Miscellan. libri IV.
De Gloriâ, liber vnus; & Auctarium Philologicum.
Poëmata.
Panegyricus dictus Iacobo I. Britanniæ regi.
Meditationes Christianæ in Psalmũ CXVI. *& tres priores partes* CXIX.

De

IOANNES MEVRSIVS.

De Funere, liber singularis.
De Puerperio, Syntagma.
De Luxu Romanorum, cum Mantissa.
Codinus de Originib. Constantinop. cum Notis.
Herodis Inscriptio, totidem versibus Latinè reddita.
Apuleij Apologia cum Notis.
Phædrus cum Animaduersionibus.
Glossarium Græcobarbarum.
Constantinus De Administr. Imperio, antea non editus, Græcè ac Latinè cum Notis.
Leonis Imp. Tactica, itidem anteà nisi Latinè edita, Græcè & Latinè cum Notis.
Rerum Belgicarum liber vnus, in quo Historia Induciarum.
Hesychij Milesij opuscula, partim hactenus non edita; &
Bessarionis Epistola, Græcè & Latinè, cum Notis.

Sunt apud eum alia, ad editionem parata, aut propediem paranda.

Rerum Belgicarum libri IV. *in quibus sexennium Ferdinandi Albani.*
Palladij Historia Lausiaca, hactenus Græcè nondum edita, Græcè & Latinè, cum Notis
Glossarium Latinobarbarum.
Codinus De Officijs aulæ Constantinop. cum versione Latinâ, ac Notis.
Harpocrationis Lexicon X *Rhetorum, cum Animaduersionibus.*
Bibliotheca Græca libri IX. *singuli Musarum nomine inscripti.*
Chronicon Constantinop. ἀνέκδοτον. *cum Latinâ versione, & Notis.*
Theophylacti Bulgariæ Archiepiscopi Epistolæ, necdum editæ, cum Latinâ versione, & Notis.

EVERARDUS VORSTIUS MEDICI-
NÆ PROFESSOR.

ÆLIVS

AELIVS EVERARDVS VORSTIVS.

NAtus Anno cIↃ. IↃ. LXV. die XXVI. Iul. Ruræmundæ in Menapijs ad Ruræ & Mosę confluentem, ex Vorstiorum clara in illo tractu familia, parentibus Henrico Vorstio & Maria Schæria. Celebres patrum memoria fuêre Iohannes Vorstius Brabantię Cancellarius, & Petrus Ioh. Filius, Episcopus Aquæpendentis & Auditor Rotæ ad Vrbem. Vixit etiam non multis ab hinc annis Nicolaus Vorstius, non postremę eruditionis vir. Pueritiam Euerardus partim in patria, partim Venlonę apud auos maternos exegit, vsque ad annum ætatis decimum, quo Dordracum in Batauos cum parentibus ob bellicos tumultus migrauit; ubi litteris humanioribus primùm informari cepit: anno quintodecimo Lugdunũ Batauorum à parentibus missus est; audiuitque hic biennium I. Lipsium, Bon. Vulcanium, P. Tiaram, aliosque, qui tunc in ea Academia erant, viros celeberrimos. Exin in Germaniam ablegatus est, in qua vltra quadriennium vixit, primum Heidelbergæ & apud Nemetes, deinde Coloniæ Agrippinæ Philosophię & Medicinę studijs addictus. Hinc ex parentum

P volun-

voluntate ad Artem medendi vberius perfectiusque hauriendam in Italiam contendit, in qua totos annos nouem transegit. Patauij in Medicina audiuit Tres Hieronymos, Mercurialem, Capiuaccium, & Aquapendentem, & Bernardinum Paternum; in Philosophia Iacobum Zabarellam, aliosque præstantissimos viros. Bononiæ Mercurialem iterum, qui tunc recens eò à Senatu Bononiensi euocatus fuerat, Ioh. Costęum, Casparum Taliacotium, & Vlyssem Aldrouandum, in rerum naturalium Historia incomparabilem. Ferrariæ Hieronymum Brasauolum, Alphonsum Cataneum Archiatrum. Hujus hospitium & familiaritatem nactus in aulam Principis illi patuit accessus, vnde rerum aulicarum multorumque nobilium notitiam atque amicitias sibi cõparauit; donec ejusdem Catanei opera & commendatione, D. Nicolao Granæ Episcopo Anglonensi in Magna Græcia ad Sinum Tarentinum, in Medicum domesticum ascitus est; apud quem in extremâ hac Italiæ ora vltra triennium vixit, multaq; obseruauit, quæ ad regionum illarum, Iapygiæ, inquam, Magnę Græcię, Lucanię, & Brutiorum antiquitates, situm, mores, rerumque naturalium cognitionem spectant. Episcopo febre acuta extincto, in clientelam Marchionis Querceti D. Fabritij Pignatelli, qui tunc forte isthic in ditione sua versabatur, se dedit; quocum in agro Sybaritico seu Thurino ad mare Ionium hybernauit, & anno sequenti

per

per Brutios, Lucanos, & Picentinos Neapolim profectus est; ibidemque in aula ejusdem annum integrum commoratus est. quo tempore non solum medicinam in vrbe hac florentiss. cum laude fecit, sed exactissimè vicinam Campaniȩ oram perlustrauit, Puteolos, Baias, Misenum, Cumas. Excurrit etiam semel per Samnium Bouinum usque, ad loci illius Ducem ægrotantem à Marchione missus. Tandem longæ à patria pertæsus absentiæ, domum postliminiò repetere illi visum fuit, quo post XIV. annorum peregrinationem anno CIↃ. IↃ. XCVI. mense Iunio incolumis pervenit. Delphos Batauorum, à Comitissâ Meursensi honesto stipendio inuitatus, postquam ibi medicinã biennium fermè exercuisset, ducta intereà vxore, à Curatorib. Academiæ Lugdunobat. ad Professionem publicam euocatus fuit; in quo munere annos jam XV. honorificè versatur, bis summo in Academia Magistratu functus.

Habet præ manibus.

Obseruationum rerumque memorabilium per Magnam Græciam, Iapygiam, Lucaniam, Brutios, adjacentesq; regiones, Commentarium Hodæporicum.

Notas praeterea ad Corn. Celsum, De Re Med. aliaque.

Scripsit olim Commentariolum de Annulorum origine in gratiam Abrahami Gorlæi, qui Dactyliothecę ejus præfixus est.

Extat etiam ejusdem Oratio funebris, in obitum Caroli Clusij, cum quo, dum viueret, intimam coluit amicitiam.

HUGO GROTIUS.IC.

HVGO GROTIVS.

HVGO GROTIVS natus est Delphis Batauorum, honesta antiquitus ac præclaris affinitatibus non semel innexa domo, IV Eidus Apriles anni cIↄ. Iↄ. LXXXIII. Avum paternum habuit cognominem, virum supra quam ea tempora ferebant Latinarum, Græcarum, Hebræarum quoque literarum scientem. Patruus Cornelius Grotius Lugduni jus Ciuile professus est, cum laude & summa bonorum gratia. Pater erat Ioannes Grotius, cujus exstant carmina, & Lipsij ad ipsum literæ Dousæque versus, nec pauca aliorum monumenta ipsius inscripta nomini. Hic excitando fovendoque filij ingenio diligentiam summam adhibuit, ita ut anno cIↄ. Iↄ. XCI. fundere versus inciperet, cIↄ. Iↄ. XCVII De philosophicis argumentis bis publice disputaret: anno autem cIↄ. Iↄ. XCVIII in comitatu viri incomparabilis Iohannis Oldenbarneveldij, ab Ordinibus ad Regem legati, Galliam cum vidisset ornatus regia liberalitate & virorũ illustrium amicitia domum redijt: cum jam ante edere cæpisset notas in septem artes liberales Martiani Capellæ. Et cum Lugduni aliquamdiu dilectissimus Scaligero vixisset, verente patre ne amænioribus studijs irretiretur juvenilis ani-

mus

mus, anno cIↄ. Iↄ. XCIX. Hagiensium Advocatorum Ordini adscriptus est: neque multo post causas egit, non ita tamen ut humanioris literaturæ libenter obliuisceretur: quo nomine cum alijs amplissimis viris tum inprimis Paulo Choarto Buzanvalio, Regis Galliæ legato, Iano Dousæ patri, charissimus fuit. Hoc ipso tempore Hollandiæ Ordines opera ipsius ad scribendam belli omnium nobilissimi Historiam uti cæperunt: Anno postea cIↄ. Iↄ. CVII. Curiarum suffragijs commendatus, ab Ordinibus nominatus, ab Illustrissimo & Principibus ipsis admirando Principe Mauritio Nassavio electus est ad Fisci advocationem, difficillimum munus, ut quod apud nos præter caussas proprie fiscales criminum quoque publicam persecutionem contineat. In eo ita se gessit, ut quibus inspectoribus vivebat amplissimum integritatis ac diligentiæ testimonium retulerit. Hic cum intelligeret navigationem in Indiam fæderaque ejus Orbis ingentia esse præsidia patriæ suæ, quo magis populares suos excitaret ad eas res magno animo suscipiendas, de jure commercij Indicani libellum composuit. Rursum cum animadverteret, post inducias cum potentissimo Hispaniarum rege factas, intus rempublicam concuti cæpisse à quibusdam res novas periculose molientibus, boni civis ratus pro virili occurrere, & statum præsentem omnibus cõmendare, dissertationem edidit, cui titulum fecit, *De antiquitate reipublicæ Batavicæ.* Tandem anno cIↄ. Iↄ. CXIII. cum diem obijsset

ſet vir ingenio non minus quam gente nobilis, Elias Oldenbarneveldius, ejus ſe in locum in ciuitatis Roterodamenſis adſeſsionem, quem ſyndicatum vulgo vocant cooptari paſſus eſt, atque ita a foro ad rempublicam tranſijt. Simul in Britanniam miſſus ob motas de Indicano commercio controverſias, a Rege optimo ac religioſiſsimo, & eruditiſsimis ejus inſulæ viris non parva benevolentiæ ſigna accepit, hunc quoque eximium nactus itineris ſui fructum, ut quem abſentem coluerat Iſaacum Caſaubonum, eum ſibi amiciſsimum præſentem experiretur. Hoc ipſo tempore ingraveſcentibus Eccleſiæ morbis ob motas de Prædeſtinatione controverſias, præcipue vero ob certamen Paſtorum quorundam cum magiſtratibus, de jure gubernandæ Eccleſiæ, quibuſdam eo provectis licentiæ, ut etiam convitijs & contumelijs in Hollandiæ Ordines non abſtinerent, omittere non potuit, quin jus Ordinum apud ſuos, exiſtimationem verò etiam apud externos defenderet, eademque opera monſtraret vnicam viam, qua exiſtimabat non his duntaxat, ſed & alijs, quę chriſtianum orbem agitant, diſsidijs. medicinam poſſe afferri.

Opuſcula hæc ſunt.

SYlvæ ipſius & Epigrammata, aliaque Poëmatum genera quædam ſigillatim edita ſunt, alia in amicorum libris apparēt: pars maxima nondum auctori viſa eſt tanti quæ ederetur.

Notæ in Martiani Capellæ Satyricon, in quo de nuptijs Philologiæ libri duo, & de ſeptem artibus liberalibus libri ſingulares: prodieruut anno CIϽ. IϽ. I C.

Notæ in Arati Phænomena Græca & ver-

& versiones Ciceronis, Germanici & Ameni inque imagines siderum cum supplemento versionis Ciceronianæ: an. cIↄ. Iↄ. c.

Metaphrasis Latina libri Belgice scripti a Simone Stevinio, cui nomen λιμενευρετικὴ *sive portuum investigandorum ratio: anno* cIↄ. Iↄ. IC.

Adamus Exul Tragœdia anno cIↄ. Iↄ. CI.

Christus Patiens Tragœdia anno cIↄ. Iↄ. CVIII.

Mare liberum sive de jure quod Batavis competit ad Indicana commercia dissertatio. anno cIↄ. Iↄ. CIX.

De antiquitate reipublicæ Batauicæ anno. cIↄ. Iↄ. CX.

Ordinum Hollandiæ pietas ab improbissimorum multorum calumnijs, præsertim vero a Sibrandi Lubberti epistola, quam ad Reverendissimum Archiepiscopum Cantuarensem scripsit vindicata cIↄ. Iↄ. CXIII.

Nondum editæ sunt.

Commentationes in leges quasdam difficiliores l. Mater ff. De inofficioso testamento. l. Frater a fratre. ff. De cond. ind. l. Ejus qui. ff. De rebus cred. l. Lecta eodẽ tit. l. Gallus ff. de lib. & posth. l. Filius C. familiæ herciscundæ & alias quasdam juris partes, exercitij gratia conscripta.

Item comparatio rerumpublicarum, Atheniensis, Romanæ veteris & Batavicæ.

Notæ in Hymnos Orphei, qui dicũtur.

Illustratio Historiæ Mosaicæ ex scriptis Ethnicorum.

Annales belli Belgici a digressu Philippo II. Regis in Hispaniam ad Inducias usque annorum plus quadraginta tempus libris viginti tribus complexi.

Q DANIEL

DANIEL HEINSIUS BIBLIOTHE-
CARIUS ET POLITICES PROF.

DANIEL HEINSIVS.

DANIEL HEINSIVS, Nicolao Heinſio, Nicolai, viri ab eruditione varia in patria celeberrimi, conſulis Gerardimontani filio, & Eliſabetha Nauegeria, Gandaui anno cIↄ. Iↄ. LXXXI natus, vix in patria vixit, Fortunæ, vt ſubinde loqui de ſe ſolet, priuignus. trimulo vix major quippe, Veriam a matre cum nutrice ablegatus eſt, vt materteras illius, nobiliſsimas matronas, Catharinam & Eliſabetham Houwelias, quæ calamitate temporis adductæ eo ſe contulerant, puerilibus blanditijs in exilio oblectaret: paulo poſt in Britanniam a parentibus deductus, Doueræ & Londini cum hæſiſſet menſes aliquot, Delphos Batauorum primo, mox Ryſwyckum (Hagæ vicinus vicus eſt) eoſdem eſt ſecutus: vbi auunculum recenter Ordinibus aſcitum, cum matertera, germana matris ſorore, magni animi fœmina inuenit. quæ poſt occupatam ab hoſte vrbem, cum immani pecunia multata eſſet, quod maritus amplæ dignitatis vir, ſummus rerum criminalium per Flandriam Præfectus, Auriaco hæſiſſet, & cum eo in Zelandiam elapſus eſſet, cum vxore Præſidis, ruſtica veſte, quam in via aſſumpſerat, per media hoſtis præſidia, ad Diui Philippi munimentum, quod in Flandriæ finibus

 Scaldi

Scaldi imminet, peruenit, vbi nauem nacta cõmode, in eam se conjecit. publico accenso, qui ad eam rem missus a marito venerat, hosti qui in ripa astabat, ignauiam eminus per gestus exprobrante, & militari lasciuia crudelitatem subinde ingerente. Pater ea fuit prudentia, vt cum paulo ante deditionem Gandauensem a Brugensibus inuitaretur, qui præclarum illi in vrbe sua munus Syndici offerrent, ipse autem propter fatalem nonnullorum in Rep. intemperiem, miram rerum omnium præsagiret conuersionem, honorem oblatum laudaret. cæterum omni functione publica se abdicaret: Espinoiæ principis bonorum, tum molesta satis cura, & negotijs forensibus contentus. Donec patriæ ruenti se subduxit. solo amore pietatis. quam ex Desiderij Erasmi lucubrationibus perceperat, quas perpetuo legebat. multis consilium illius admirantibus, quem in partibus fuisse, nemo prope gnarus esset. Seditiones quippe & plebeiam insaniam, sed præcipue superiorum contemptum, ne cum specioso quidem prętextu admittebat. Quod ad extremum vsque diem filio inculcabat. Religionem enim mantellum esse ajebat, quæ cuicunque improbitati induceres, eam facile cælaret. in maximis patriæ turbis, crebro verba ista vsurpabat, Audi, Vide, Tace, Abstine. Quæ in Lycestriana quoque factione sæpe repetebat. cum nonnullos ea implicatos videret, & pręsertim pietatem professos. Vnde vulgo omnia in partem

alteram

alteram interpretante, primum timidus, mox cum ad successum esset ventum, qui non raro est cruentus, callidus appellabatur. Videbat enim principes in aliena Rep. primum voluntates licitari ciuium, mox sanguinem: securos vtro res cadat. cum morituris quippe; nisi si succedat, scire se pacisci. Eos ergo aut prodesse sibi, aut molestos amplius non esse. Religionem vero illis ludũ, plebi autem escam esse. Ea animi prudẽtia, functiones aliquot postea suscepit. Intelligebat enim, neminem ut vellet in exilio versari, cujus maximum incommodum ajebat esse, quod priuatus non viueret. Ryswici aliquamdiu amore ruris & commoditate loci captus cum hæsisset, Hagam cum affine & filio se contulit. In qua vrbe puer prima literarum elementa, a parente primum, cui post amissas opes & forenses occupationes, vnum hoc supererat solatium, mox ab anu quadam, quæ mercede ludum aperuerat, edoctus est. Præstante interim omnia optimo parente, quæ a præceptore expectari poterant. Nam & manum pueri jam scripti tantis ducebat, & nonnullas voces Gallicas quas disceret quotidie præibat. & cum filij indolem apprime haberet perspectam, nouo quotidie præmiolo inuitabat: delinquentem autem solo vultu in officio continebat. Paulo post in Zelandiam cum parentibus migrauit. Vbi a doctissimis præceptoribus, Iohanne Belosio inter alios, viro innocentissimo & supra fidem erudito, Nicolao Oli-

uario, Petro Montano, & Tobia Schemeringio, primis literarum & philoſophiæ, præter Logicam quam dicunt, Moralis quoque & quæ de Natura agit, principijs imbutus eſt. Verum vt nihil cum majore animi moleſtia quam Grammaticorum canones hauriret. a quibus occulto quodam naturæ inſtinctu abhorrebat. Nam ad Græcam eruditionem, quanta quidem ibi ſolet percipi, nullis præceptorum monitis compelli poterat. cum ætatis anno nono, priuſquam vllam ſyllabarum percepiſſet rationem, quam cum maximo labore poſtea perdidicit, verſus ſcribillaret, & occaſione qualibet effunderet. Supra quam credibile, laboris fugitans, & in luſum toto animo intentus. Quæ res cum non vſquequaque præceptoribus placeret, qui libēter tamen conniuebant, quicquid delinquebat, verſibus plerunque juſſus expiabat. qui de facili prouenìebant. Anno admodum ætatis decimo & quarto, Franekeram a parente addiſcendi juris cauſa miſſus eſt. Vbi Henricum Schotanum bis quotidie docentem audiebat. ita tamen vt majorem Græcis literis, quarum ineffabili tum ſtudio efferebatur, curam impenderet. quas breuiſsimo tempore arripuit. Adeo vt cum Muſæi De amoribus Leandri & Heronis poematium, manu ſua deſcripſiſſet, & ex eo aliquem poetici ſermonis percepiſſet guſtum, paucis poſt menſibus hoc ipſum alijs prælegeret. Poſtquam ibi ſeſqui annum egiſſet, Lugdunum miſ-

ſus

ſus eſt: vbi annum & amplius lectiones juris & Bonauenturæ Vulcanij, viri clariſsimi aliorum item audiuit. Philoſophiæ ſupra cætera omnia addiſcendæ cupidus, ſed quæ ex Platone & Ariſtotele, ac eorum interpretibus, ſimul cum facundia hauritur. Clam parente quidem hæc omnia. qui diuerſa longe a profectu ejus quem jam foro deſtinarat, ſpe & animo voluebat. Quare domum reuocatus, deſertor prope ſtudiorum eſt factus. Nam & a foro abhorrebat, ſacris ſtudijs addictior, & autores Græcos Latinoſque omnes, maximo ardore mentis ac cupiditate, cæperat percurrere. In hac vrbe primum a Ioſepho Scaligero & Philippo Marnixio, primis ſui ſæculi hominibus dilectus eſt. Et ab illo quidem tam conſtanter, vt cum aliâs non ſemel, tum ſub ipſum vitæ exitum, neminem ſe dum vixiſſet, pari amore proſecutum eſſe affirmaret. quem & ipſe ſupra omnes eſt veneratus. neque parum debere ſemper eſt profeſſus. Cum raro dies eſſet, quin diuinum ſenem accederet, & quæcunque ſcriberet, cujus ea cunque eſſent generis, maxima cum voluptate audienti prælegeret. Sæpe audire ex eo memini, ſolo conſpectu & oratione maximi herois, ita nonnunquam inflammatum fuiſſe, vt non raro noctes totas ex profectus deſperatione inſomnes traduceret, aut de commutanda vitæ ratione cogitaret. idemque illi eueniſse, cum præclara aliorum ſcripta euolueret. Neque minus & a Iano Douſa amatus eſt:

qui quotiescunque, siue Academiæ causa, siue sua, Lugdunum Haga se conferret, vltro sæpe & priuatum & adolescentem visitabat, sæpe etiam Nordwicum abducebat, vbi dies aliquot plerunque in literis cum voluptate incredibile ponebant. Deperibat enim adolescentem innocentissimus senex, senem vicissim colebat adolescens. Cujus rei testes esse possunt, sanctissimi & nobilissimi herois liberi superstites. Vtrique rebus humanis exempto, astricto & soluto sermone parentauit. Adolescens admodum, publice docere cœpit: anno nempe supra decimum octauo. cum Latinos primo, mox autem Græcos exponeret autores. Nunc Politicos interpretatur. Post Dousam filium & Paulum Merulam, tertius publicæ a Curatoribus bibliothecæ præfectus est.

Hæc autem edidit.

Silium Italicum, cum crepundijs. quæ postea indigna judicauit quæ tolleret.

Auriacum Tragœdiam, quæ in Curia Leidensi publice exhibita fuit.

Poemata. in quibus diuersa & diuersi generis.

Maximum Tyrium philosophum, cum Latina interpretatione & Notis.

Aristotelis librum De poetica, cum interpretatione & Notis.

Librum De Constitutione secundum Aristotelem Tragœdiæ.

Paraphrasten antiquissimum in Ethica Aristotelis, nunquam antea editum, cum interpretatione sua.

Q. Horatij Flacci opera. Quibus librum De Satyra, in quo inter alia de affinitate ejus cum Græcorum Satyris, materia, forma, instituto poetæ aliorum cum diuersis ijsque præcipuis ætatis hujus viris prolixe

lixe disputatur, & Notas addidit.

Theocritum & Græcos interpretes, cum Theocriticarum Scholarum in eundem Libro. qui cum Iosephi Scaligeri Notis, & Isaaci Casauboni Lectionibus est editus.

Hesiodum & ejus interpretes, cum Introductione sua in Opera & Dies. in qua antiqua ejus libri philosophia exponitur. Item Notas in eundem.

Peplum Græcorum Epigrammatum. in quo omnes celebriores Græciæ philosophi, encomia eorum, vita & opiniones recensentur aut exponuntur.

Senecæ Tragœdias, cum suis & Iosephi Scaligeri Notis.

Theophrasti Eresij opera, infinitis locis a se emendata, cum interpretatione Gazæ, quam recensuit passim.

Orationes XVI *uno volumine comprehensas. Item*

Orationes aliquot seorsim editas. quarum prima est De studio Politico, & Aristotelis Politicis, cum Præfatione ad eadem, publice habita cum secundum Politicorum inchoaret. Secunda, quam habuit cum Græcarum literarum professionem collegæ suo traderet. Tertia, cum Libellum de Magistratibus Romanis inchoaret.

Homiliam in Natalem Domini. Item

Homiliam in cruentem Iesu Christi sacrificium, siue De passione Domini, quæ aliquoties in vernaculum, Gallicum item sermonē sunt conuersæ.

Clementis Alexandrini Græci Theologi opera recensuit: & Latinam interpretationem ad Græci codicis fidem passim interpolauit. qui nunc editur.

Sunt qui illi Satyras duas Menippeas, Hercules Tuam Fidem, *&* Virgulam diuinam *asscribunt. quas aduersarius Iosepho Scaligero tribuit.*

Circumferuntur & diuersa Poematia vernacula, quæ illi attribuuntur, sed quæ autor hactenus non edidit pro suis.

Nunc Platonicas Dissertationes, & Aristarchum, siue libros De disciplinis veterum, prolixum opus, meditatur.

Ex his pleraque aliquoties ab autore aucta, emendata, recensita, & de nouo edita sunt.

DANIEL HEINSIUS.

Ipse de parentibus, patria, institutione, hæc in Hipponacte.

NEc me pudendo mater edidit partu,
Imbelliaue notus extulit sanguis:
Sed Martiali gens adorea compos,
Pejusque letho, pejus inferûm portis
Exosa nomen seruitutis ignauæ.
Nec pœnitenda mater edidit terra.
Quanquam vniuersi ciuis esse contendo,
In orbe natus, ciuitate contentus
Quam Phœbus ambit, autor igneæ lucis
Ætherque totus fons originis nostræ.
Nec vna tellus claudit indolem nostram
Angusta laudi quam meretur hic ardor.
Tamen sub auras Ganda protulit primum,
Regina quondam flosque Belgicæ Ganda,
Nutrix Deorum Ganda, Cæsaris mater:
Quam tauriformis Liza Luuiæ junctus,
Quam Cala pulcher limpidusque spectari
Scaldisque cingit, ipse fluminum princeps.
Sed me superbus hostis & ferox belli,
Nostræque menti semper æqua libertas,
Britanniasque Galliasque vix natum
Lustrare adegit. hinc recepit errantem
Regalis Haga, post VValachriæ littus.
Hic innocentis ver puertiæ fluxit

Umbræ

Umbræ fugacis instar, aut brevis somni.
Tum Frisiorum parua, sed tamen blanda,
Sedes Mineruæ, plenioribus Musis
Et arte donat. dum Batauiæ rursus
Amica Phœbo gens, amicior Marti
Traxit volentem, nobilisque Lugdunum
Non inquieto fixit anchoram morsu.
Hic Diua versor vsque, patriæ vestræ
Nec inquilinus degener, nec ignotus.
Hic me furentem ardore posthumæ laudis
Blandique honoris, magna Cæsaris proles
Prouexit vltra: dux superbus audendi
Et certus autor: nec molestus exactor,
Sed callidus laudator ingeni nostri.
Ut ardua ceruice cornipes pullus
Plenus iuuentæ viriumque, cælum omne
Hinnitibus lacessit, & solum tundit:
Tum si magister plausibus ferit pectus,
Jubamque mulcet, stare jam loco nescit,
Frænumque mordet creber, & vomit spumam.
Sic æstuantem mentis indolem nostræ
Herois inflammauit inclyti sermo
Oratioque, nunc amica nunc alta,
Cordis perurens intimum penetrale:

PETRUS SCRIVERIUS.
LARE SECRETO.

PETRVS SCRIVERIVS.

PETRI SCRIVERII nativitas incidit in Annum cIↃ. IↃ. LXXVI, XII Ianuarij die, Harlemi. quæ urbs Caninefatum primaria, Amſtelredamo Europæ emporio florentiſsimo tribus, & Lugduno Batavorum amœniſsimo Muſarum domicilio quinque milliaribus diſtat; jam olim in Ægypto ad Nili oſtium, circa Damiatæ expugnationẽ, ingenioſiſſima & animoſiſsima totius Chriſtiani exercitus habita, & laudabili deinde typographiæ invento, Hiſpanorum denique graviſsimâ obſidione fortiter toleratâ, inprimis celebris. Pater ejus Henricus Schrijver, in ſpem mercaturæ a parẽtibus educatus, adoleſcentulus admodùm Antwerpiam, quod tunc famoſius Amſtelredamo emporium erat, amandatus eſt. ubi oblatâ ſibi occaſione in Hiſpaniam Luſitaniamque trajecit, atque inde in Braſiliam, Farnaboci integrum propè annum ſubſiſtere coactus. Tandem ex diutinâ peregrinatione in Patriam redux, de ducendâ uxore conſilium cepit. quam, illectus formæ illecebrâ, Harlemi invenit, Corneliam Iohannis Soopl, comis ac ingenioſi viri filiam, honeſtam, &, ut ea tempora ferebant, re ſatis lautâ. Hæc annuo ex fundis ac domibus proventu, patrimonijque reditibus contenta, ſecretique

otij dulcedine pellecta, & a concursu strepituq; vulgi aliena, ægrè vix Harlemo, & ab carissimâ eaque unicâ sorore, Bertholdo Nieuwenburgio viro Consulari nuptâ, avelli potuit: marito interim ad curanda negotia Amstelredamum sæpenumerò excurrẽte, bonique patrisfamilias partes strenuè tutante. Facta tandem Cornelia trium natorum (etiamnunc superstitum) parens, exacto Harlemi quadriennio, Amstelredamum se cum totâ familiâ traduci passa est. Ibi Henricus in ordinem Eleemosynariorum novi (ut vocant) lateris adlectus, post fidelem aliquot annorum in eo munere administrationem, Ærario præfectus est; quâ dignitate adhuc fungitur senex. Filius primogenitus Petrus, cæterâ familiâ Amstelrodamum migrante, Harlemi ab avunculo, jam liberis suis orbato, retentus est, Musis ab ipso destinatus. quarum in nutricatu puer, adnitente unicè Nieuwenburgio, tenerrimè eductus edoctusque est. Primaque ejus rudimenta fuerunt tum privatim domi apud avunculum, tum publicè in ludo literario. cui tunc præerat Rector Cornelius Schonæus, non infimi spiritus poëta, editisq; aliquot sacris Comœdijs celebris, ut Terentij Christiani nomen adeptus sit, pueris que passim in scholis prælegatur. Sub hujus disciplinâ prima studiorum suorum tyrocinia posuit: inter alia Poësi mirificè delectatus, & literis humanioribus. ad quarum uberiorem cognitionem, tanquam ad mercatum, Lugdunum Batavorum

tavorum

tavorum anno cIↄ. Iↄ. XCIII missus est. Hîc irretitus amœnioribus illis Philologiæ studijs, Ius Civile, ad quod perdiscendum potissimùm venerat, negligentiùs tractavit, ac insuper penè habuit: Triennium tamen, & quod excurrit, ei studio per intervalla dedit, audivitque Professores in eâ facultate primarios, Beymam, Grotium, Bronchorstium, & Tuningium; stimulatus identidem ab avunculo suo & ejus fratre amplissimo viro D. Theodoro Nieuwenburgio, Præside Hollandiæ. qui adolescentis studia sedulò fovit, nascentique ingenio non parùm favit. Cujus ingentis amici ac fautoris sui morte, turbata ejus Iuris studia fuêre: nec Foro, cui consecrabatur à patre & amicis (repugnante licet & abhorrente ferè à litibus ejus naturâ) admotus est; quamquam brevì in Hagensium Advocatorum ordinem cooptandus videbatur. Fato itaque imputandum est, quod Foro subductus, totum humanioris literaturæ studijs se dare potuerit; fruens interea amicitiâ & consuetudine doctissimorum virorum & præstantissimorum juvenũ, quorum nomina consecrata sunt æternitati. Cum tribus Ianis æqualibus suis familiarissimè inprimis vixit, & studia communicavit, I. Wouwerio elegantiarum Arbitri editore clarissimo, I. Meursio Lycophronis tenebras discutiente, & I. Isaacio Pontano Macrobium pristino nitori restituente. Cll. VV. Bonaventuræ Vulcanio & Paulo Merulæ, τῷ μακαρίτῃ, innotuit quoque familiariter

ter & amicè, præceptoresque hos suos, quâ debuit discipulus observantiâ, prosecutus est semper. Summâq; reverẽtiâ & honore, etsi annis minorẽ, coluit Hugonẽ Grotium, portentum illud sæculi, ac Patriæ nostræ æternum decus. His cum elegantissimo Helia Putschio fel. mem. accessit postea ὁ θαυμάσιος Daniel Heinsius: denique Dominicus Baudius, quem ob excellentes ingenij dotes plurimùm semper admiratus est. Sed nec minùs dilectus est ab Academiæ Curatore Iano Dousa, nobilissimorum virorum doctissimo, & doctissimorum nobilissimo: atque ipso à Scaligero, illustri ac incomparabili Heroe: qui ambo benignè admodùm amicitiæ fores ei aperuerunt, & à quibus nunquam non nisi doctior recessit: sed & tristior nonnunquam & cum displicentiâ sui à viris illis & juvenibus consummatissimis digressus est, considerans quantum adhuc ignoraret, ac desperans se unquam ad decus aliquod nomenq; perventurum. Atque hæc ratio est, quòd ex quo tempore divina Grotij Heinsijq; Poemata in lucem promanarunt, visam sibi iampridem viam quâ iretur ad carmen, calcare timuerit. Et, ô utinam jejuni aliquot pallidique vates hoc consilium secuti, manum à scribendis versibus abstinerent!

Πολλοί τοι ναρθηκοφόροι, παῦροι δέ τε βάκχοι.
Multos thyrsigeros, paucos est cernere Bacchos.

Hoc hominũ doctissimorum cõsortio & loci amœnitate captus, Lugduni anno cIↃ.IↃ.XCIX. uxorem duxit; ita

ita Academiæ quodammodò insertus, publico egregio, quamquam privatus & lare secreto, bonam operam navat, totus nunc in priscis Annalibus Hollandorum finitimorumque concinnandis, annum agens XXXVII.

Et quidem hactenus in literis ab eo præstita sunt, partim edita, partim edenda:

EDITA.

VInl. Flavij Vegetij de Re Militari libri ad manuscriptorum codicum fidem emendati, Anno cIↃ. IↃ. CVII. *Subditique Commentarij Godesch. Stewechij ab ipso recogniti & expoliti. Quibus inter alios Rei Militaris scriptores additus*

Iulij Hygini Gromaticus, sive de Castrametatione liber, ex antiquissimis membranis primùm editus.

Sex Iulij Frontini Strategemata, collatis exemplaribus scriptus, meliora & castigatiora.

Ejusdem Commentarius de Aquaductibus Romæ, emendatior concinniorq́; : Item

De Agrorum controversijs, cum Aggenni Vrbici Commentario: Nec non

De Limitibus, & Colonijs ejusdem; partim eruta ex MSS. & luculentâ accessione aucta, partim studiosè interpolata.

Sed quia in his Frontini quædam restant miserè lancinata & distorta, medicinam opemq́; ex bibliothecâ Scriuerij nostri speramus.

Antiquitatum Batavicarum Tabularium.

Additamenta & Observationes ad Henrici Aquilij Chronicon Gelriæ.

Batavia illustrata, seu de Batavorum insula, Hollandia, Zelandia, Frisia, Territorio Trajectensi, & Gelriâ Scriptores varij, iunctim ex ipsius musæo editi, Anno cIↃ. IↃ. CIX.

Varia carmina, Latinè & Belgicè, in amicorum gratiam scripta.

Georgij Benedicti Werteloi, municipis sui, novorum Poematum posthuma Editio.

Iani Dousæ à Noortwijck Poëmata, antea huc illuc partim sparsa, partim ex Auctoris liturarijs schedisque descripta, cum iudicio selecta.

Anthologiam Epigrammatum Martialis Græcè, Iosepho Scaligero auctore, publicavit primitus cum ejusdem Herois Iuvenilibus quibusdam Poematijs Græcis, Anno cIↄ. Iↄ. CIII.

Bataviæ, Comitumq; omnium Historia, linguâ vernaculâ.

Alia quædam, suppresso Auctoris nomine.

Debentur huic, quos ære suo rededemit & vindicavit, Pauli Leopardi Emendationum & Miscellaneorum ex viginti libris decem posteriores: Item

Iacobi Nicolai Loënsis Miscellaneorum Epiphyllidum libri novem, cum fragmento decimi. quorum hic tom. V. *Lampadis Criticæ Gruterianæ in Supplemento, ille tom.* III. *loco principe legitur.*

Habes in eadem Liberalium artium Face, tom. V. *sub finem, Lucæ Fruterij Coniectaneorum Verosimilium librum* III, *cum ejusdem & Hadriani Iunij Epistolis quibusdam Philologicis. Hæc quoque ex Bibliothecâ Scriverij deprompta. Quod annotatum volui, nescius ne esses, Lector.*

EDENDA.

M. Val. Martialis nova Editio. quâ Poëta, post accuratam V. CL. Iani Gruteri recensionem, innumeris locis seriò castigatur, & Notis illustratur.

Commentarius ad Martialis Epigrammata de Spectaculis. in quo præter Censuras in Th. Mar. varij prisci Ritus.

De locis Dubijs apud Martialem Epistolicæ Quæstiones.

Miscellanea Philologica. quibus optimi quique Auctores, Poëtæ, Oratores, Historici, Iurisconsulti, Patres, &c. a turpissimis mendis, hactenus inanimadversis, vindicantur & emaculantur: aliorumq; ineptæ Coniecturæ deteguntur passim & corriguntur.

Farrago Poematum, sed indignorum (ipsius sententiâ,) quæ tollantur, & in tantâ luce ingeniorum typis mandentur.

Animadversiones Historicæ in Hadriani Iunij Bataviam, cum Attextu Paraleipomenôn, & alijs nonnullis.

Wilhelmi Hedæ Alfinij, Rerum Vltraje-

trajectinarum Scriptoris, emendatior auctiorque Diplomatis multis Editio; Annotationibus, ubi opus est, illustrata.

Hollandicarum Rerum Scriptores veteres, e MSS. cum Notis, & uberioribus Collectaneis.

Populare Hollandiæ Chronicon, ad Archiva & fide dignos Auctores examinatum, rasumq; Veri limâ. multis præterea novis historijs & præclaris observationibus auctum. Opus magnum, nec minimi sanè momenti: gratumq; proculdubiò indigenis futurum. conscriptum idiomate Belgico; in Latinum fortasse-an pòst convertendum.

IANI DOVSÆ PATRIS
AD
PETRVM SCRIVERIVM
Elegia extemporalis,
Albo ejusdem inscripta.

CVria dum cessans agere Halcedonia gaudet,
Cumq; Foro Puteal litibus omne vacat;
Pragmaticoq; gregi Ludus datur; & mihi amatæ,
Quæ (precor) invidia est, tangere fila lyræ?
Ite procul lites, queruli procul ite libelli:
Dum licet, ite: choris aptior ista dies.
Non ego Phœbe pater (fuit hæc mihi copia quondam)
Impendam numeris tempora longa tuis.
Dimidiæ (ut nunc est) spatium mihi sufficit horæ,
Scriverio satis hoc: quid minus esse potest?
Quæ superant, Patrijs Annalibus insumemus
Otia; non nobis, sed Patriæ geniti.

Nec mihi mens, Sacris operari velle Vacunæ:
Vita (velim quæras) nostra pigrore vacat.
Et Critice nobis, sed & Antiquaria debet
Res aliquid; debet & Schola Cattigenûm.
Scriverij tabulis nomen, non verba daturo,
I Puer, huc plectrum fer mihi, fer Cytharam.
Sic Genium, Sic usque novos in carmina flores
Vivifica aspiret Chloridos aura mihi,
Vt non ulla tuo mihi pagina gratior Albo:
Majores optem nec mihi divitias,
Quàm tecum vitæ traducere tempora, & uti
Tam doctis propius posse Sodalitijs,
Scriveri, ô nostris nova lux exorta Camœnis,
Plena cui Archaico pectora rore madent:.
Ad Socias Charitum ductat quem Triga choreas:
Omnia cui magni contribuere Dei,
Quæ possint Homines facere ac servare beatos;
Lætior (ô) quanto sors tua sorte mea est!
Felicem tamen hoc uno me dicere possum
Nomine, quòd tanti Dousica Musa tibi,
Ausit ut hanc claris nebulam inter spargere stellis;
Ah, nimiùm jussus obsequiosa tuis.
Quod Faustum & Felix igitur, cape Dousica tandem
Symbola, mansuræ pignus Amicitiæ.
Quodq; adeò frustrà poscat sibi Brassica, Vate
A Socio Vates hoc tibi Carmen habe. Elegiar. lib. II. eleg. VII.

PE-

LUCAS TRELCATIUS FILIUS
THEOLOGIÆ PROFESSOR.

LVCAS TRELCATIVS F.

Natus Londini, patre ob religionē profugo, anno cIↃ. IↃ. LXXIII. Ætatem primam Bruxellis, Antuerpiæ, & Lugduni Batauorum egit, ſub Orydrio, Carpenterio, Stochio. Annum vix egreſſus XVII concionibus ad populum habendis, admotus eſt; jam tunc ſcilicet

Ante annos animumque gerens, curasque viriles.

Docendi exercitia peregrinationes excepere, non illæ iuueniles, otij tranſmittendi cauſa inſtitutæ, ſed quæ athletam Dei exercerent. Ergo ſimul atque Heidelbergam venit, Eccleſiam Gallicam rogatu preſbyterij totos menſes ſex fideliter diuino verbo pauit; & digreſſus inde, Baſileæ, Tiguri, Geneuæ optimo cuique atque eruditiſsimo gratus & acceptus fuit; quodque Geneuæ vix vnquam cuiquam, hoc iſti noſtro delatum eſt, vt in tantâ eruditorum, piorumque & diſertorum Miniſtrorum copiâ, ipſe licet adhuc adoleſcens in Eccleſiâ audiretur: applaudentibus Beza & Goulartio. Reuocatus inde, non delicias cogitauit, non otium, non voluptates, non vxorculam; ſed crucem Chriſti, & gementes ſub tyrannide Antichriſti eccleſias, partim conſilio amicorum, partim propriâ deliberatione experiri inſtituit, & in ijs ſe Deo & ſancto

Chriſti

Christi gregi probare. Sed & ipsum Aquisgrano ad suos in Batauiam remeantem excepit non leuis terror. Captus enim à Buscoducensibus, cum nihil nisi mortem & extrema quæque imagineretur, subitò amicorum operâ elapsus est. Atque ita Lugdunum Batavorum post biennij peregrinationem venit, curamque fidelem ex eo tempore primùm Ecclesiæ, posteà defuncto patre Academiæ præstitit: donec consummato cursu suo in cælestem patriam & contubernium sanctorum euocatus est, ingenti suis relicto mærore. Obijt XII. Septembr. anno Christi cIↃ. IↃ. C. VII. ætatis suæ XXXIV.

EPITAPHIVM.

Postquam tot Christi famulos, tot lumina mundi
Funeribus densis mersit acerba dies,
Te quoque, TRELCATI, *media florente juuenta*
Mors comitem tantis addidit atra viris,
Vt pullo squallens Ecclesia fleret amictu,
Fleret Athenæi muta cathedra tui.
Hæc te pastorem, desiderat illa magistrum.
Vtraque dat lacrimas orba parente suo.
Justus utrique dolor. tu parte beatior ista es,
Quod tali potius tempore raptus obis,
Quo fas omne perit, quo non amor ullus honesti est,
Cumque sua justos mors pietate metit.

LVCAS TRECLATIVS F.

Quod nisi sublatis justis te fata tulissent,
Tempus erat justos te moriente mori.

IOSEPHVS SCALIGER AMICO.

Scripsit.

Institutiones Theologiæ.
Tractatum De brevitate vitæ, Gallice.
Antidotum contra Pestem. Et, qui nondum editus est.
Appacatum ad S. Scirpturam.

PE-

PETRVS BERTIVS.

PETRUS BERTIUS COLLEGII
ILLUSTR. ORDINUM REGENS.

PETRVS BERTIVS.

HIc Beueris, Flandriæ Occiduæ pago natus, Anno cIↃ. IↃ. LXV. die XIV. Nouembris, feruentibus ob religionem διωγμοῖς, tertio ſtatim a natiuitate menſe in Angliam a parentibus abductus eſt, & poſt difficilem educationem anno ſeptimo ætatis in ſuburbio Londinenſi prima linguarum Latinæ, Grçcæ, Gallicæ, tyrocinia poſuit, ſub Chriſtiano Richio, & priuigna ejus virgine eruditiſsima Petronia Lanſbergia, a quâ & καλλιγραφίαν didicit, & artem Muſicam. Inde reuocatus in Hollandiam a patre, Rotterodamenſis tunc Eccleſiæ paſtore, nomen vix duodecennis ſurgenti primum Academiæ Lugduno-Batavæ dedit Rectore Petreio Tiara: vbi & Hebræam linguam guſtauit ſub Hermanno Rennechero, & humaniores literas ſub Lipſio & Vulcanio; & S. Theologiç principia ſub Guilielmo Feuguereo, Lamberto Danæo, Sturmio, Holmanno, Sarauia; nunquam ſe vel Academicis vel Eccleſiaſticis diſsidijs implicans, ſed pacata Muſarum ſacra colens cum lectiſsimis ſodalibus Rumoldo Hogerbetio, Ioanne Eſychio, Georgio Benedicti, Iacobo Arminio, Reinoldo a Brederode, Nicolao Cromhoutio, Ioanne Berckio, alijſque quorum virtus jampridem orbi nota: donec Anno cIↃ. IↃ.

LXXXII.

LXXXII Academiam & cruda adhuc atque immatura ſtudia deſerere coactus, primùm in Flandria Dunkercę ad menſes tres, poſteà Oſtendæ ſequentes octo, inde Middelburgi per annum unum, ac tandem Goeſæ per annos quinque iuuentuti inſtituendæ præfuit. Quum autem intelligeret Lugduni Batauorum in Schola triviali vacuam eſſe provinciam lectoris Claſsici, ingentis beneficij loco habuit, quod ad eam honeſtis condicionibus a Rectore Stochio admitteretur, tum ob vrbis Genium, tum quod ſperaret ſe in Athenæo Batavico præcipitata ac proinde acerba adhuc ſtudia ſua ad aliquam maturitatem poſſe revocare, ſi ingenium doctorum virorum atque imprimis Iuſti Lipſij lima ad rectam normam poliretur. Nec defuit huic voto eventus. Tantum enim ſubſeciuis horis contentendo effecit, vt intra biennij ſpatium jacturam intermiſsi temporis aliquo modo compenſarit. Etſi verò quotidie horas quinque Scholaſtico numeri impenderet, tamen in hiſtoria Lipſium, in Græcis Vulcanium, in Philoſophia Ramſeum, in Theologia Trelcatium, docentes publicè ſectabatur: privatim verò legebat M. Tullium, & Ariſtotelem, & Plutarchum, exque ijs Notabilia diligenter excerpebat vnà cum Generoſo Domino de Langerak, idemque poſteà in Arnobio & Tertulliano, & Clemente Alexandrino faſtitabat, nocturnis lucubrationibus reſtaurans diurnarū occupationum jacturam. Diſputando etiam publicè

ac privatim ſeſe exercebat quotidie: & eloquentiæ ac Poeſi operam navabat ſub Lipſio, vnà cum Iano Douſa juniore, Iuſto Raphelengio, alijſque Academiæ noſtræ doctiſsimis juvenibus. Hoc autem omne tempus quod docendo partim, partim diſcendo ita ſine intermiſsione tranſactum eſt, judicauit poſteà in omni vita ſibi fuiſſe jucundiſsimum. Quum autem peregrinationis quoque ſtudio caperetur, ductus tum exemplo ſuorum æqualium, tum admiratione famæ Hieronymi Zanchij, Antonij Sadeelis, & Fortunati Crellij, quos ille viros videre, alloqui, & conſulere de quibuſdam cupiebat, conflato omni peculio, atque inſuper etiam virtutis ergo ab Ill. Hollandiæ Ordinibus donatus liberaliter, ſtatuit vnà cum Lipſio, qui tunc valetudinis cauſſa Germaniam petebat, ſeſe in viam dare, præſertim quum ſe comites jungerent Rochus Honertius, Canteri duo, Werchovius, Schapius, Gravius, pręſtantiſsimi juuenes. Francofurtum vt ventum eſt, adfertur triſtis fama, de obitu eorum, quorum cauſſa iter ſuſceperat, ac pręterea, Donelli atque Hotomãni. Decretũ ergò Heidelbergæ ſubſiſtere, tum propter Bibliothecam, tum propter Iunium, Meliſſum, Freherum: ſed quum ſentiret non benè ſibi cum illo cœlo convenire, conceſsit Argentoratum; vbi florentiſsimam juventutem privatim docuit, concedente id ipſi illius Scholæ Senatu. Inde per literas revocatus ab Academię Batavę Curatoribus ad Collegij propediem erigẽdi directionem,

hem, quum nondum animum peregrinando explesset, abijt ad Noricos, atque ab ijs media hieme per Bohemiam, Silesiam, Poloniam, Russiam, ac posteà prono amni per Masoviam & Borussiam, Dantiscum vectus, tandē Lugdunum Batavorum ad Academiam jam Scaligeri exspectatione ardentem redijt, & cum bono Deo munus sibi commissum seriò adgressus est, primum sub ductu Ieremiæ Bastingij, deinde Ioannis Kuchlini, cujus quoque filiam posteà vxorē duxit. Bibliothecam Academicam de consilio præcipui nostræ Reipub. viri D. IOANNIS HOVTENI primus digessit, inque eum ordinem redegit qui nunc conspicitur; quemque Ianus Dousa junior vehementer probavit, & Curatores servandum deinceps sanciverunt, & sequentes Bibliothecarij secuti sunt. Philosophiam practicam publicè professus est, Socratis exemplo, qui sapientam cœlo eductam in vrbibus collocavit. Collegium quoque Oratorium præcipuorum Academiæ studiosorum per annos decem domi habuit, exercendæ in dicendi facultate iuventuti. Quum autem defuncto D. Ioanne Kuchlino Collegio Theologico Regens posceretur, non ante sibi illud munus, cujus molestias jam animo præcipiebat, capessendum putavit, quam se alijs omnibus curis exonerasset. Factum id Anno millesimo sexcentesimo sexto. In hoc ergo munere adhuc versatur

Virtutis veræ custos, rigidusq; satelles.

 Iesus

Iesus Christus æternus Patris λόγος, ὁ ὢν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν, ipsius studijs adspiret.

Edita ab ipso.

ARgentorati. *Oratio de Modestia in appetenda Gloria.*

Altorphij. *Carmina aliquot.*

Lugd. Batavorum. *Orationes variæ & Carmina sparsim.*

Tabularum Geographicarum Contractarum libri quinque.

Logicæ Peripateticæ libri tres.

Hymenæus desertor, sive, Problemata duo de Apostasia sanctorum.

Abrahami Gorlæi Thesaurus numismatum Romanorum, aureorum, argenteorum, æreorum, ad familias ejus vrbis spectantium, vsque ad obitum Augusti. Accessere Paralipomena, siue typi numorum Romanorum, quos Fulvius Vrsinus non edidit.

Premuntur adhuc

Diatribe de Perseverantia sanctorum ex Epistola ad Hebræos, ad CL. Virū D. Danielem Tilenum Theologum Sedanensem.

Commentarius rerum Pelagianarum.

Dissertatio de Iustificatione: in quā ostēditur, quid illud sit, Fides credentis reputatur ei in justitiam?

Epistola ad Rev. virum Gulielmum Barlow, Episcopum Lincolniensem, de citato a se Confessionis Anglicanæ Articulo XVI.

Examen Analyseos a D. Beza factæ ad cap. IX. *Apostoli ad Romanos, cum nova Analysi, Paraphrasi, & Orthodoxæ antiquitatis consensu.*

Theseon Philosophicarum, intra annos XIV. *in Collegio & Academia publicè disputatarum Sylloge, in quibus multa Logica, Physica, Ethica, Politica, Metaphysica explicantur.*

Theseon Theologicarū Sylloge, in quibus hactenus disputata hæc sunt,

De ratione studij Theologici.

De Theologia occulta & revelata.

De Verbo Dei.

De Sacræ scripturæ autoribus.

De ejus dignitate & perfectione.

De hæresi Pelagij & Cœlestij.

De Persev. Sanctorum ex epistola ad Hebræos.

De vite & Palmitibus.

IAOO.

BONA CONSCIENTIA PARADISUS.
IACOBUS ARMINIUS S.S.
THEOLOGIÆ PROFESSOR.

IACO-

IACOBVS ARMINIVS.

HOc præclarum ingenium Oudewatria extulit, ad Isalam in Hollandiâ, oppidulum patria clarissimorum virorum, *Joannis de Veteri Aquâ, Cornelij Valerij,* & *Rudolphi Snellij.* Natus est Anno cIɔ. Iɔ. c. LX. Patre orbus à Thodoro Æmylij, viro honesto ac gravi, literis in Scholâ Vltrajectinâ mancipatur. quo mox vitâ functo, Rudolpho Snellio ducente, Marpurgum in Hassiam concessit, Anno cIɔ. Iɔ. LXXV. vbi cum intellexisset excisam ab Hispanis patriam, ruinas videre cupidus, ijs collustratis iterum in Hassiam iter instituit. Interea Illustrissimi principis Auriaci auspicijs erecta est nova in Batavis Academia: quod vbi famâ accepisset, domuitione in patriam institutâ, Roterodamum venit, quo patriæ Oudewatræ reliquiæ, & cives Amstelodamo ob religionem profugi concesserant. Inde in novam, quam dixi, Academiam ablegatus, tantum profecit, vt à Lamberto Donæo, viro celebri, industriæ ac diligentiæ exemplum cæteris studiosis publica collaudatione proponeretur. Ad Theologiam Philosophiamque ingenium applicuit, & in intima se vtriusque adyta penetravit. Atque hæc ed Annum vsque cIɔ. Iɔ. LXXXII. quo S. P. Q. Amstelodamensis Genevam vberioris profectus capiendi cau-

caufâ mjfit. Ibi Theodorum Bezam, magni nominis Theologum, cum aliquandiu audiviffet, Bafileam migravit, ubi fummus ingenio & doctrinæ ejus honos habitus fuit; adeò ut Genevam iterum difceffuro Doctoris titulum fumptu publico facultas Theologica detulerit, quem modeftè recufavit. Genevam reverfus, exacto illic aliquo tempore, motus famâ Iacobi Zabarellæ, qui tunc Philofophiam Patavij ingenti ftudioforum concurfu profitebatur, Italiam abijt, quâ ter feptem menfes colluftratâ, Genevam pedem reflexit. Inde poft aliquot menfes à Mœcenatibus fuis revocacatus, luculentifsimo doctrinæ teftimonio reverfus eft. Ibi Magnâ cum exiftimatione functus minifterio per annos xv. à Curatoribus Academiæ Leidam vocatur, ægreque demiffus à munus Profefforis adijt Anno cIↃ. IↃ. c. III. Profefsione laudabiliter geftâ, cum de quibufdam Theologiæ capitibus feorfim fentiret, à multis variè exagitatus, vir animi innitifsimi, & tam duro exercitio impar, dolore confectus in morbum incidit lentum ac gravem; cum quo aliquamdiu conflictatus vicere defijt xix. Octobris, Anno cIↃ. IↃ c. IX. ætatis XLIX.

EPITAPHIVM.

Subtilis ille fenfuum, potens fandi
Sed cura femper prima cui morum fuit·
Appellat omnes hîc jacens ARMINIVS
Ne difputare maleverit, quam vivere.

Scripta ab eo edita hæc sunt.

Disputationes de diversis Christianæ Religionis capitibus.

Orationes, itemque Tractatus insigniores aliquot.

Examen modestum Libelli Guilhelmi Perkinsi de Prædestinationis modo & ordine, itemque de amplitudine gratiæ divinæ.

Analysis capitis IX. *ad Romanos.*

Dissertatio de vero & genuino sensu cap. VII. *Epistolæ ad Romanos.*

Amica Collatio cum D. Francisco Iunio de Prædestinatione per literas habita.

Epistola ad Hippolytum a Collibus, &c.

IOHAN-

IOANNES POLYANDER. S.S.
THEOLOGIÆ PROFESSOR.

IOHANNES POLYANDER.

IOHANNES POLYANDER filius Iohannis Polyandri, Eccleſiaſtæ quondam Emdani, ſacrarum literarum ac linguarum peritiſsimi ex Patritia Gandavenſium familia dicta, *Van den Kerckhoven*, oriundi, ac piæ matronæ *Chriſtinæ van Houten*, Flandræ, natus eſt Metis, Anno cIↄ. Iↄ. c. LXVIII. die Martij XXVIII.. Vnde anno ſequente parentibus ſuis in palatinatu Religionis cauſa exulantibus, ab ipſis Franckendaliæ biennium fuit educatus. Hinc patre ipſius ad Verbi divini Miniſterium à Gallo belgis Emdæ peregrinantibus vocato, in Scholis primum Gallicæ, deinde Latinæ & Græcæ linguæ vſque ad annum XIV. operam navavit. Inde à parentibus Bremam miſſus, *Chriſtophori Pezelij* aliorumque doctiſsimorum virorum lectiones biennium audivit. Hoc evoluto, jactiſq; ibidem Philoſophiæ ac linguæ Hebraicæ fuudamentis, Heidelbergæ quadriennium in palæſtra Philoſophica ac Theologica deſudavit, ſuorumque præceptorum *Danielis Toſſani, Franciſci Junij, Georgij Sohnij* ac *Fortunati Crellij* vtens conſuetudine, tam publicè, quam privatim declamando ac diſputando ſub ijs ſe exercuit. Anno ætatis ſuæ XX. Genevam ſtudiorum ſuorum abſolvendorum cauſſa profectus, *Theodori Bezæ* atque *Antonij*

Faij

Faij lectiones ædesque frequentavit: Ibidemq; familiariter vsus est eximio Theologo *Antonio Sadeele*. Anno sequente ab Ecclesijs Gallobelgicis in Belgium vocatus, postquam Leidæ aliquot menses substitisset, publicumque sui progressus specimen in nonnullis Ecclesijs Gallobelgicis edidisset, ab Ecclesia Dordrechtana ad munus Pastorale vocatus, eam annos viginti Verbi divini pabulo summa cum tranquillitate pavit. atque Amplissimi Senatus postulatione Logicam & Ethicam in schola Dordrechtana extra ordinem triennium cũ dimidio professus est. Anno ætatis suæ XLIII. a Nobiliss. DD. Curatoribus Academiæ Lugduno Batavæ ad professionem Theologicam evocatus, non minus ægrè à Magistratu, quàm ab Ecclesia totaque civitate Dordrechtana dimissus fuit. In qua vocatione biennium versatus, Rectoris Magn. officio pro tempore fungitur.

Opuscula ipsius hæc sunt.

Varia poemata Genevæ & Heidelbergæ ab amicis ipsius evulgata.

Harmonia locorum S. Scripturæ prima fronte invicem discrepantium ab ipso ordine disposita, quæ Gallicè prodijt Ann CIↃ. IↃ. XCIX.

Historia Andreæ Demetrij de Græcorum ortu & interitu è Belgico in Gallicum sermonem translata atq; edita Anno CIↃ. IↃ. CII.

Theses Logicæ atq; Ethicæ in lucem emissæ Anno CIↃ. IↃ. CII.

Disputatio adversus Invocationem sanctorum Gallicè conscripta, atque evulgata Anno CIↃ. IↃ. CVII.

Responsio ad Interpolata Anastasij Cocheletij Doctoris Sorbonistæ ac Monachi Carmelitæ sophismata, edant Anno cIↄ.Iↄ.CX.

Disputatio contra Adorationem Reliquiarum Gallicè composita atq; impressa An. cIↄ.Iↄ XI.

Cætera quæ Lugduni-Bat. meditatur, aliquando, Deo juvante, in lucem emittet.

Antonius Fayus Sæ. Theologiæ Professor
Iohanni Polyandro suo Geneua in Belgium
revertenti scribebat IV. Kal Martij
Anno cIↄ. Iↄ. XCI.

NVnquam non alia ex alijs in bella vocantur
Dura pij; bello cinctam, qui, IANE, *Genevam*
Linquis, jens Christi legatus, pacis ut almæ
Dona feras illis Christum qui pectore gestant,
Bella parata vide: pacemque optare memento,
Non sperare. vides migranti nubila cœlo
Vt princeps erebi conjuratique malorum
Conglomerare greges properent, & quicquid in orbe
Lucis habet viva Christi sol aureus, atris
Obscurent sparsis non una fraude tenebris?
At tu non molli succinctus robore, contrà
Audens ire velis: quanquam discrimina mille
Ordine perpetuo, pugnandaque prælia surgant.
Nil formidandum Christo duce, qui tibi pugnis
Millenis claro, millena tempora lauro
Vestiet, & tuto tandem te littore sistet.

EPI-

EPIGRAMMATA
IN
ICONES
Quas hic repreſentamus, pleraſque.

EPIGRAMMA.
G. C. I. C.
In effigiem IANI DOVSÆ à Noortwyck.

Non ficus mage ficui, nec ovum
Eſt ovo ſimile, hæc imago DOVSA
Quam tibi eſt ſimilis, tuoſque vultus
Ad vivum exprimit. intereſſe quicquam
Ne putes aliud, niſi quod iſta
Elinguis ſine voceque eſt imago,
Tibi lingua diſerta, blanda, dulcis.
Ah fallor. nec imago muta DOVSÆ *eſt:*
Nam quamvis minus hæc diſerta certe eſt,
Hoc ſaltem loquitur, facitque certam
Fidem, moribus eſſe te venuſtis,
Acri judicio, piáque mente:
Queis longe es celebratior futurus,
Et poſt fata diutius ſuperſtes,
Quam per ſtemmata longa, imagineſque:
An hæc muta tibi eſt loquace vultu
Quæ tantùm ſimul explicat bonorum?
Sed quod non ſatis exprimit diſerte,
Supplebit liber hic ſatis ſuperque.

In

In Hadriani Iunij.

HOc decus Harlemi latitat, cœlestibus iræ
Tantæ, qui dignus luce, alióque loco est?
Sed ridet fumos, solida Virtute superstes,
Historijs patriæ nonne supremus erit?

In Petri Foresti.

CErne vivum ut videas oculis atque ore Forestum,
Hic Pictor mira dexteritate dedit.
Non tamen ingenium manus æmula reddidit, ægris
Et quæ Pæonia præstitit arte suis,
Hæc libri referunt, supplent sic scripta Forestum,
Et si non totus detur in ære tibi. N. F. A.

In Bonaventuræ Vulcanij.

BRugarum soboles, patrijs e finibus exul,
Adduxi Argolicas in mea fata Deas.
Eripui Grajas mecum tibi Flandria Musas,
Subduxi Grudijs & tibi Leida dedi.
Sic dedimus pœnas tibi Flandria: sic ferar exul,
Ut simul exilium sit tua pœna meum.

D. Heinsius.

In Iusti Lipsij.

CRispi, Varronis, Tullij, Senecæque Quirites,
Immensum attollunt laudibus ingenia.

Felices

Felices Belgæ, datus est quis LIPSIUS, unus
Par dio tantis ingenio ingenijs.

In Lamberti Danei.

MAgna est exiguo DANÆI in pectore virtus,
In quo, ut thesauro, sunt nova, sunt vetera.
Quid Patres, Sorbona docent, Sophia utraque, novit:
Et novit fraudes factáque Pontificum.

In Hugonis Donelli.

CVi forte pectus, mens aperta, vox tonans,
Æqui bonique norma, Legum regula,
Morumque amússis inerat, heic depictus est
DONELLUS, ille Iureconsultus gravis,
Facundus, acer, integer; quem nemo non
Bonorum amavit. En, adhuc ex illius
Thraseus refulget ore, Theseus, Ctesiphon,
Et cum Lycurgo cum Solone ingens Cato.

P. Melissus Fr.

In Iohannis Heurnij.

QVi medicos purgavit ovans a sentibus hortos
HEVRNIVS, & Phœbi crescere fecit opes:
Fecit opes Coas medicis florescere sylvis,
Et Charitum lymphis imbuit omne nemus,
HEVRNIADES docta radianti munere lingua

X *Illustrans*

Illuſtrans magni turbida ſcripta Sophi.
Solers Aſſyriâ ſcrutari ſidera curâ,
Et morbi faciles ritè notare dies.
Ereptum Græcis, Romana voce Batavis
Excultum nitidè qui dedit Hippocratem,
Sic faciem, ſic membra tulit ſpirantia magnus
HEVRNIADES, *Cois ora rigatus aquis.*

I. Anraet.

In Lucæ Trelcatij Patris.

TRelcatij ora cernis & pium caput:
Vox ſola reſtat, priſcaque eloquentia.
Illam relinquit artifex ſcalpri manus,
Vt ipſe laudem ſervet hanc totam ſibi.

D. H.

In Dominici Baudij.

VVltus & ora finxit artifex manus
Sculptoris: at mens, indoleſque pectoris,
Et illa vox ſermone melleo fluens,
Miranda cunctis, æmulanda nemini,
Nec exprimi colore, nec cælo poteſt.
Monumenta laudis, ingeniique pignora,
Quæ ſæculo ſacrabit, ac nepotibus
Legenda linquet (ſi qua fortibus ſui
Spes eſt, & altas reſpicit mentes honor)
Perennitatis in Larario ferent
Illuſtre nomen, donec in terris erit
Qui litteras amabit, & probos colet.

Io. à Wouwer.

In

In Pauli Merulæ.

HOſpes Batavi Merulæ vultum vides,
Qui ſceptra Leidæ ſacra Muſarum gerit;
Orbem dat Orbi. reſtat Externis nihil;
Terram Batavi fabricant, ſubdunt Mare.

D. H.

In Franciſci Iunij.

REgia maieſtas quam quondam vidimus oris
Talis erat, Iuni ſic redivivus eris.
Sin furor eſt, tentare hominem cæleſtia quenquam;
Et furor eſt, dotes pingere velle tuas.

D. H.

In Ioſephi Scaligeri.

TEmpora qui nobis, qui veros reddidit annos,
Qui docuit priſcos certius ire dies,
Iuliades ſic ora tulit: quæ regna parentum
Fortuna abſtulerat, reddidit ipſe ſibi.
Nunc, licet invita Sors te, maiora capeſſit,
Sceptraque, ſed nulli præripienda, gerit.

D. H.

In Petri Molinei.

INgenioſa manus faciem ſimulavit in ære:
Defuit ars per quam ſculperet ingenium.

In Francisci Gomari.

Hoc etiam vobis patriæ debetur Athenæ,
Hoc etiam Brugæ quod numeretis erit.
Sin pudet, ut nunc est, mea patria: cessimus vltro.
Exilium tectis prætulit ille tuis.
At vos posteritas hoc saltem discite teste,
Quid patriæ possit, quid pietatis amor.

D. H.

In Philippi Marnixij Sanct-Aldegondij.

Quantus amor patriæ, quantus quoque Relligionis
Sanct-Aldgonde *tibi, cura laborque docent:*
Hispanus sensit, sensit Romanus & ille.
Te exstinctum luget Relligio & Regio.

I. V.

In Caroli Clusij.

Os Clusî frontemque oculosque & cætera vultus
Pictoris expressit boni manus benè.
Ingenij haud potuit vires: at Clusius ipse
Expressit illas hoc in opere quam optimè.
Longa dies ut opus pictoris deleat, ipsum
Et Clusium: opus hoc nulla delebit dies.
Ergo, illum in cineres ubi longa resolverit ætas,
Adhuc opere in hoc sibi supererit Clusius.

Iohannes ab Hogelande.

In Iohannis Meursij.

Talis erat, famam cui priſtina tempora debent,
Meurſius, & debent tempora noſtra, ſuam.
Quj Siculi vatis noctemque Lycophronis atri
Diſpulit, & Phœbus poſt tria luſtra fuit.
Nunc patriæ Annales venturos mittit in annos.
Utrunque ingenij eſt. hoc pietatis opus.
Loſdunum peperit, quæ poſt miracula tanta,
Hoc, ſed quod credas, conſpiciasque, dedit.

D. H.

In Æl. Everardi Vorſtij, Academiæ Leydenſ. Rectoris iterùm.

Αἴλιος εἰμ' Εὐεράρδος ὁ Φώρστιος, αἷμα Σικάμβρων,
ᾧ κλέος ἀθάνατον δῶκεν ἀκεστορίη.
Ἰταλίη, μεγάλη θ' Ἑλλὰς νέον ὄντ' ἐσόφιζε,
Αὐτονόμων δ' ἐμὲ νῦν αἶα τρέφει Βατάβων.
Λειδῆς τ' ἰθυντὴρ κλεινοῦ πάλιν εἰμὶ λυκείου,
Ἱμερτὴν ὦ θεὸς τῇ δὸς εὐπλοΐην.

Idem Latinè.

Aelius Evrardus ſum Vorſtius; ille Sicamber,
Immortale decus cui Medicina dedit.
Italia erudijt juvenem me, & Græcia Magna,
Autonomos felix nunc ago apud Batavos;
Leidenſisque iterùm data mî Rectura Lycei eſt;
Tu facilem curſum da Deus alme rati.

Bon. Vulcanius. anno ætatis ſuæ LXXIIII.

Ad eundem.

SIc cedat quod ubique mali est, coëantque repente
Vulnera, tàm doctæ quæ tetigere manus,
Nullaque sit pestis, vis hausti nulla veneni
Quam tuus eximia non fuget arte labor,
Et toties retrò Mors acta potentibus herbis
Victori veniat non nisi sera suo,
Ut te præcipuè, Vorsti, delector amico,
Et iuuat imprimis me placuiße tibi.
Non tantum quoniam, dum tu mihi prospicis, in me
Experior morbos iuris habere minus,
Ut nuper cum sæua mihi quartana minata est
In longum segnes, maxima damna, dies:
Sed quia peste magis, magis occidente veneno
Odisti, Virtus quicquid amare negat.
Est aliquid morbis, plus est, mihi crede mederi
Moribus, atque animis ferre potenter opem.
Pessima sunt sæcli contagia. tot malè sanos
Inter & ægrotos qui valet, ille valet.

Hugo Grotius.

In Hugonis Grotii.

DEpositum cœli, quod iure Batauia mater
Horret, & haud credit se peperisse sibi,

Talem

Talem oculis talem ore tulit se maximus Hugo.
Instar crede hominis, cætera crede Dei.

D. H.

In Danielis Heinsij.

H*Ic ille Heinsiades, quem pingere solus Apelles,*
Dicere quem digne solus Apollo potest.
Sola parens regum meruit quem gignere Ganda,
Sola parens vatum Leida fouere sinu.

Maximilianus Vrientius.

In Petri Scriverij.

H*Æc est nota tui, Lector, Scriptoris imago,*
Hoc illi Phœbus nomen habere dedit.
Cui patriam debet Batauus, cui Martia Roma
Quicquid habet: nulli notior illa fuit.
Defuit ingenio pictor. minus aspicis illo.
Non facit ad laudes corpus & umbra viri.
Scilicet ut gemina spectatur imagine Janus,
Hic quoque plus una conspiciendus erat.

Dan. Heinsius.

Aliud.

Q*Vi veterum culpas Tragoræaque somnia damnat,*
Ardet & in laudes ire Batave tuas,
Et nunc quinque dedit patrijs Annalibus annos,
Hollandis sacrans otia tota suis,

Mendose pictus tabula SCRIVERIVS *ista*
Cernitur, & solum nomen amare potes.
Verior Historiæ, quam digerit auctor, imago:
Quid tabulam spectas? inde petenda fides.

A. P.

In Petri Bertij.

C*Vi nuper Pietas, Sophiæ cui cura Batava*
Tradita Kuchlino iam moriente fuit;
De quo multa sibi promittere Patria possit,
BERTIVS *hoc vultu conspiciendus erat.*
Acer homo; veteres qui ne nunc deserit artes,
Grandeque CONTRACTO *nomen ab* ORBE *trahit:*
Sacra tamen potiora viro, studiumque Salutis.
Hoc VNVM A DOMINO QVI PETIT, *ille sapit.*

P. S. ex tempore.

In Iacobi Arminii.

Q*Vi nunc per altas aurei cœli domos*
Regnat beatus, & suo iunctus Deo
Humana celsus spernit ac nescit simul,
Sic, Hospes, ora magnus ARMINIVS *tulit.*
Cælare mores atque dotes ingeni,
Doctumque pectus quod fuit (sed heu Fuit)
Manus nequivit artifex. & quid manus?
Efferre cum non lingua non stylus queunt.

I. Reael.

In

In Iohannis Polyandri.

QVem voluit lapsis paulatim occurrere rrbus
Versa suas in se maxima Leida *manus,*
Hoc vultu POLYANDER *erat: pax candida vultum,*
Et prudens habitat simplicitatis amor.
Non satis ingenium est, plus nunc Academia poscit.
Concordes animos debeat illa tibi.

D. H.

In cognomen Ejusdem.

ALceiden perhibent non sustinuisse duobus
Pugnando rigidas conseruisse manus.
Alceide deinceps maior perhibebere IANE,
Qui plures æquas nomine, reque viros.

Martinus Pilius.

Y

Lector Benigne,

HOc te monitum paucis volo, ne vllam in hoc Opere ordinis ambitionem exiſtimes; neque quenquam digniorem aut clariorem, quia priore loco conſpicitur, aut minoris quoque meriti ac famæ, qui inter poſteriores collocatus. Tantum nobis obſeruata temporis ratio, quo quis ad Academiam venit, eamque ſcriptis ſuis illuſtrare incepit. Hoc etiam teſtor, ſi qui omiſsi, vt omiſſos eſſe ſcimus, ſed paucos admodum, neque hoc per contemptum factum, ſed quia effigiem eorum, aut elogia nanciſsi hactenus non potuimus. Hunc defectum dabimus operam vt aliquando ſupplere poſsimus. Interim præſentibus te oblecta, & hoc noſtro munere contentus eſto. Vale.

FINIS.